

Združitev strank Združene liste? Od denarja...

Če bo predlog vodstva SDP podprlo članstvo, bomo že marca dobili enotno levo stranko — Pomisleki glede sprejemljivosti takega pragmatizma

BREŽICE — Članstvo Socialdemokratske prenovne v teh dneh ocenjuje volilne rezultate in razpravlja o pobudi svojega vodstva za združitev strank Združene liste in morda še delov nekaterih strank v enotno in močnejšo levo stranko. Pri tem računajo na podporo dela socialistične stranke, krščanskih socialistov in socialdemokratov. Kot je na razpravi v Brežicah povedal vršilec dolžnosti glavnega tajnika SDP Slovenije Mauricio Olenik, naj bi do združitvenega kongresa, če ga bo članstvo podprlo, prišlo še v marcu.

Osnovni namen združevanja je osno-
vati na levi strani slovenske politične
scene močan blok kot protiutež desnici.
Vodstvo SDP meni, da mora do zdru-
žitve priti čimprej, saj Združena lista kot
skupke posameznih strank zelo težko
deluje učinkovito. Ker pričakujejo še
pred koncem leta vsaj v nekaterih obci-
nah lokalne volitve, želijo biti nanje
pripravljeni.

Predsedstvo brežiške občinske orga-
nizacije SDP je bilo mnenja, da z zdru-
žitvijo ne bi smeli preveč hiteti. Mnogi
člani so že zelo težko sprejeli dosedanje
prenovo, zato bodo združevanje še tež-
je. »Upoštevati moramo, da so v naših
vrstah ostali tisti, ki jim je uspelo ohrani-
ti svoj obraz v najtežjih časih,« je dejal
Peter Zorčič, ki tudi ni tako zadovoljen
z rezultati volitev in oblikovanja vlade,
kot so v vodstvu stranke. Prepričan je
namreč, da bi lahko z malo boljšo takti-
ko dosegli precej več. Pri tem mnenju so
se mu pridružili še nekateri člani, ki so
prepričani, da je Združena lista kljub

dobrem izidu volitev dobila le malo
vpliva in oblasti.

Medtem ko so nekateri izjavili, da se
svojega preteklega dela ne sramujejo in
da zato ne vidijo razloga, da bi se skriva-
li za nekim novim imenom, so drugi
združitev gledali manj ideološko in bolj
pragmatično. »Ustanovitev močnega
levega bloka je zdaj zelo pomembna.
Zaupanje mi daje množica mladih in
prodornih ljudi v našem vodstvu. Tudi
nasplošno menim, da bi morali svoje vrste
temeljito pomladiti. Nisem proti poli-

tičnemu pragmatizmu, saj vsi skupaj še
premalom vemo o politiki,« je dejala Mi-
lena Jesenko.

Že v tem tednu naj bi vodstvo SDP
preko osnovnih organizacij svojemu
članstvu poslalo osnutek programa, sta-
tuta, sporazuma o združitvi in predlog
celostne podobe nove stranke — z zna-
kom in novim imenom. Kot je dejal
Mauricio Olenik, se vse stranke Zdru-
žene liste zaenkrat strinjajo, da bi pred-
volilni znak Združene liste (srce, zvezda
in lipov list) ostal tudi znak nove stran-
ke. »Naša stranka želi spet postati dela-
vska in razviti delavsko gibanje. To je
zdaj v Sloveniji tako primitivno, da tre-
nutno pozna samo en socialni program:
Izženimo tujece!« je poudaril Olenik.

B. DUŠIČ-GORNIK

ZDRUŽITEV LEVIH? — Vodstvo SDP se zavzema za skorajšnjo združitev,

Zaradi meje vse več prekrškov

Lani se je v Beli krajini močno povečalo število prekrškov — Še vedno največ kršitev prometnih predpisov, vse več pa tudi mejnih predpisov

ČRNOMELJ, METLIKA — Odkar sta obe belokranjski občini postali ob-
mejni, se je število prekrškov močno povečalo, kar se pozna tudi pri delu so-
dnika za prekrške, ki je sicer medobčinski organ. Samo v preteklem letu sta ime-
la dva sodnika v delu 4.512 zadev, kar je za 1.428 zadev več kot leto poprej.
Zanimivo je, da je bilo lani več prekrškov storjenih v metliški kot v dvakrat
večji črnomeljski občini.

Prav zaradi slednje se je sestava pre-
krškov v zadnjem letu precej spremenila.
Še vedno sicer prevladujejo kršitve
prometnih predpisov in predpisov o
javnem redu in miru, na tretjem mestu
pa so kršitve dveh zakonov, o nadzoru
državne meje in tujcih. Kot opozarja
vodja organa Mirjana Garilovič, število
slednjih močno narašča. Tako naši drž-
avljanji kot tujci so velikokrat prestopi-
li mejo zunaj mejnih prehodov, tujci pa
so pogosto imeli pri sebi še orožje. Pre-
cej pogosto so lani Belokranjci kršili za-
kone o gozдовih, davkih in finančnih
predpisih. Razpaslo se je predvsem se-
kanje drevja na črno. Bilo je celo precej
golosekov, a izrečene kazni niso dosegle

željenega učinka.

V lanskem letu je ostalo nerešenih
1.810 zadev, mnoge še iz prejšnjih let,
ker so imeli v postopku ljudi, ki so z
osamosvojitvijo Slovenije postali tujci
in jih niso mogli več zaslišati. Takšne
primere sedaj rešujejo takoj. Vendar pa
Garilovičeva pričakuje, da se bo število
zadev v letošnjem letu še povečalo prav
zaradi porasta mejnih prekrškov, krši-
tev zakona o orožju in finančnih pre-
dprisov. Zato se boji, da dva sodnika za
prekrške, od katerih je eden še vodja
organa, ter trije administrativno-techni-
čni delavci ne bodo več zadostili.

To pa ni edini problem. Precej težav
imajo tudi z neurejeno dežurno službo,

ki je organizirana le na dela proste dne-
ve, ne pa tudi za reševanje nujnih pri-
merov med tednom. Takšnih primerov
je zaradi bližine državne meje vse več.
Zato v Beli krajini predlagajo, naj mini-
strstvo za pravosodje pomaga urediti

● V preteklem letu je sodnik za pre-
krške v obeh belokranjskih občinah
izrekel za dobra 2 milijona tolarjev
denarnih kazni in 858 tisočakov
stroškov postopka. Davčnim upravi-
čencem so poslali v izterjavo za več
kot 1,2 milijona tolarjev denarnih
kazni in stroškov postopka, ki jih čr-
nomaljska davčna uprava izterjuje
dokaj sproti, metliška pa je neuspeš-
na. Po trditvah Garilovičeve imajo z
izterjavo veliko dela, saj zaradi težav
v podjetjih mnogi dobivajo plače z
nekajmesečno zamudo.

vprašanje dežurne službe enotno za vso
Dolenjsko.

M.B.-J.

Ljubljansko pismo

Donkihotski boj proti privilegijem?

Poslanec Delavske stranke Miloš Pavlica o spornih zaslužkih

LJUBLJANA - Na tem mestu
sem že pisal o primeru Vlada
Rančigaja, predsednika Delavske
stranke Slovenije, ki mu je
uročništvo Savinjskega zaračunalo
7.800 tolarjev za kratek predvo-
lilni intervju, saj bi drugače
javnosti ne mogel spregovoriti o
stiskih slovenskega delavstva
(medtem ko so se vodilni možje
drugih strank brezplačno sme-
ljali s predvolilnih letakov), o
tem, da je na svoje stroške pre-
vozil Slovenijo, ko je ustanavljal
delavsko stranko, kakor tudi o
njegovi odločitvi, da bo svojo
kandidaturo za poslanca odstopil
Milošu Pavlici, ki živi v Ljublja-
ni in bo to delo lažje zmogel, kot
jaz ob nizki pokojnini in še iz
Velenja. Človek bi pričakoval,
da bo njegov zgled koga izmed
sedanjih poslancev le premamil -
če je treba zategniti pas, ko pa
sta naše gospodarstvo in dela-
vstvo v tako hudi stiski. Pa ne:
tudi zgled Miloša Pavlice, iz-
voljenega na Združeni listi, ki je
prvi predlagal (za njim pa še
Zmagoslavje Jelinčič), naj se poslanske
plače zmanjšajo za 20 odst., ne
vleče - v komisiji so ga preglaso-
vali.

In kaj sam pravi ob tem svojem
neuspehu?

Predvsem, da ne misli odneha-
ti. »Zahteval bom spisek vseh, ki
so se po tem, vsaj zame spornem
zakonu, že upokojili, da bomo
vsaj vedeli, o čem oz. o kom

VINKO BLATNIK

zavarovalnica tilia d.d.

novο mesto

uvaja po-
membne novosti pri avtomobilskem
zavarovanju

Kot prva zavarovalnica v Sloveniji
vam TILIA pri obveznem zavarova-
nju vozila priznava **55% bonus**.
Vozniki, ki imajo letos pri TILII
50% popusta, ga bodo imeli v na-
slednjem letu **55%**. Ob škodi ne
izgubite celotnega popusta, ampak
le **10%**, če pa imate bonus v vi-
šini **50%**, vam ta ostane v celoti.

Bonitete se ne prenašajo le
na moža in ženo, temveč tudi
na otroke.

— simbol
prijazne prihodnosti

naša anketa

Po zmagoslavju kriza

Komentator osrednjega slovenskega dnevnika je pred dnevi v zvezi z
akcijo avstrijskih narodnjakov za referendum o tujcih zapisal, da se av-
strijski parlament tudi sicer sproti in odkrito sooča s tujsko problemati-
ko, kar pa bi težko rekli za slovenskega. Res je, saj je bilo v nekdanji
državi bratstva in enotnosti to vprašanje, tako kot mnoga druga, potis-
njeno pod preprogo. Ko je vizija, ki je držala nekdanjo državo skupaj,
propadla, se je pokazalo tudi vprašanje tujstva v drugačni luči. Ker pa se
je tudi prvi svobodno izvoljeni slovenski parlament odkrite razprave o
tem izogibal, javnost pa s skrajno liberalnimi zakoni o pridobivanju
slovenskega državljanstva, ki so bili v praksi še bolj liberalno izvajani,
samo razburkal, ni čudno, da je Slovenska nacionalna stranka dobila
toliko glasov. Mnogi so v Jelinčiču videli prav možnost za prodor te
tematike v parlament, čeprav se morda z njegovimi idejami niso strinja-
li. Jelinčič je sproti zaježil ta val, ki ga je s precej večjim številom
glasov, kot je kdorkoli in verjetno celo on sam pričakoval, pljusnil v
skupščino. A za veliko plimo pride prav tako velika oseka in skorajšnje
khanje na hitro stankih vezi med ljudmi brez pravega koncepta je bilo
tudi pričakovati. Verjetno jih ni veliko, ki bi jokali nad razkolom v Je-
linčičevi stranki, bi pa bilo narobe, če bi parlament tudi tokrat pozabil
izkajno volilno opozorilo.

JOŽEF KRIZAN, mojster v črnomal-
skem Kovinarju: »Če se je stranka ustano-
vila, naj bi bila resna. Razkol je posledica
ravno nasprotnega. Pred volitvami je bil
SNS Jelinčič, kar najbrž ni ugajalo le nje-
mu. Ljudje, ki so se odločili, da jih bo pove-
zovala ista stranka, bi morali imeti načelo-
ma podobna stališča. Nerodno je, če člani
ene stranke v parlamentu glasujejo različno.
Sicer pa je stranka, kot je SNS, v parlamen-
tu dobrodošla, saj razbija monotonost.«

JOŽICA HUMLIJAN, referentka prod-
je v metliški KZ: »Za politiko se ne zani-
mam preveč, zato tudi dogajanje v SNS ni-
sem posebej spremljala. Morda je bilo spor
celo pričakovati, ker stranka glede na hiter
vzpon ni imela časa prej razčistiti vseh ne-
soglasij. Toda umazano perilo bi morali
najprej oprati v lastnih vrstah in ne takoj v
javnosti, saj to zmanjšuje ugled stranke, za
katero je ne nazadnje volil vsak deseti
Slovenec.«

IVAN PEZELJ, upokojenec iz Novega
mesta: »Sem odločno proti stranki, ki ima
fašističen program. Mislim, da bi jo morali
že zdavnaj prepovedati, razkol pa je vsem
jasno pokazal, da s programom stranke ni
vse v najlepšem redu in da se je na zunaj po-
kušala kazati drugačna, kot pa v resnici je.
Popolnoma se strinjam s tem, da Slovenijo
dobijo Slovenci, vendar pa morajo manjši-
nam zagotoviti vse tiste pravice, ki jim
grejo.«

EMIL TOMAN, vodja skladišča v mi-
renskem Tomu: »Po eni strani je prav, da se
je pojavila Slovenska nacionalna stranka,
po drugi strani pa se je bati, kako bo v resni-
ci delovala in kakšne rezultate njenega dela
je pričakovati. Verjetno je prav zaradi raz-
ličnih pogledov na to, kako naj bi se stranka
vedla v parlamentu, prišlo do razkola v njej,
prave vzroke zanj pa verjetno poznajo le
vodilni člani. Kako se bodo stvari razpletle,
pa bo pokazal čas.«

JOŽE STIBRIČ, delegat KS Dolenja
vas v krški občinski skupščini: »Jelinčič je
nedvomno izdal interese stranke, saj je s
premikom v levo očitno pozabil, da je SNS
opozicijska stranka. Mislim, da mu je slava
stopila v glavo. Brez sodelovanja strankinih
organov izključuje člane in postavlja funk-
cionarje stranke. Pričakujem, da ga bodo na
izrednem kongresu izključili iz stranke. Ver-
jetno je izgubil podporo večine članstva.«

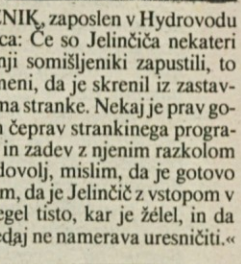
DUŠAN BLATNIK, direktor Zavoda za
prostorsko načrtovanje Brežice: »Čeprav
nisem član SNS ali pristaša idej, ki jih je za-
govarjala na predvolilnih shodih, zdaj ugo-
tavljam, da je Zmagoslavje Jelinčič eden najbolj
pragmatičnih strankarskih voditeljev. V
parlamentu je konstruktiven, stoji na trdnih
tleh in dobro ve, kaj želijo volilci. Menim,
da v skupščini uresničuje program svoje
stranke, tako da so očitki o izdaji povsem
neutemeljeni.«

JANJA FLISEK, predmetna učiteljica
likovnega pouka na sevniki osnovni šoli
Sava Kladnika: »Menim, da ni nobena po-
sebnost ali celo tragedija, če pri mladi
stranki, kakršna je Slovenska nacionalna
stranka, prihaja do notranjih trenj in spo-
rov, ki se navzven kažejo z njenim razkolo-
m kot razpad SNS. Mislim, da do tega ne bo
prišlo, bo pa sedanjí razkol gotovo prispe-
val, da se bo SNS sčistila in še bolj jasno po-
litično profilirala.«

CIRIL KUŽNIK, zaposlen v Hydrovodu
Kočevje-Ribnica: »Če so Jelinčiča nekateri
njegovi nekdanji somišljeniki zapustili, to
po mojem pomeni, da je skrenil iz zastav-
ljenega programa stranke. Nekaj je prav go-
tovo narobe, in čeprav strankinega progra-
ma ne poznam in zadev z njenim razkolom
ne spremljam dovolj, mislim, da je gotovo
nekaj tudi na tem, da je Jelinčič z vstopom v
parlament dosegel tisto, kar je želel, in da
svojih obljub sedaj ne namerava uresničiti.«

kmetijstvo

SAD ŠT. 1
KRŠKO - Ekonomisti nam napovedujejo lepše čase. Biti moramo optimisti, tako tudi pri reviji Sad, ki ima zdaj že nad 1.800 naročnikov, pravi v uvodniku prve letošnje številke urednik inž. Peter Jankovič. V njej piše inž. Alojz Pirč o naravnih zakonitostih pri gostoti in vzgoji jablan, v drugem prispevku pa o dvoetažni vzgoji vinske trte, inž. Milko Krajnc o razmerah na trgu jabol, mag. Anton Vodovnik o vinskem letniku 1992, enolog Andrej Brglez o čiščenju in stabilizaciji vina, o tem pa piše v posebnem prispevku še mag. Vodovnik. Revija za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki jo izdaja Tron, d.o.o., iz Krškega, se je s tem letom malo podražila in stane 270 tolarjev.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Pomlad prihaja, oznanjajo jo zvončki in mačice tudi pri branjavkah na novomeski tržnici. Na petkov tržni dan so veljale naslednje cene: jajca 12 do 15 tolarjev, čebulček 150, orehi 700, fižol 220, skuta 250, korenje in koleraba 70, merica regrada 100, rožine 200, krljci 200, domače žganje 350, domači čaj 100, krožnik kisle repe 100, solata 300, prekajeni sir 500, pistacija 900, prekajena slanina 600, jabolka 80, cvetača 150, banane 130, skodelica smetane 150 in med 300 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so nudili: kivi po 139, tolarjev, solata po 164, banane po 139, pomaranče po 79, korenje po 124, zelje po 99, mandarine po 129 tolarjev. Pri Deladiniji so bile mandarine 100, banane 100, pomaranče 70, solata 150, fižol 180, suhe slive 250, fige 500, krompir 30, čebula 60, arašidi 360, ananas 280, por 180, kivi 135 in šampioni 400 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 297 do 3 mesece starih prašičev in 96 starejših. Prodali so 183 mlajših, katerih cena je znašala 300 do 350 SIT za kilogram žive teže, in 32 starejših. Ti so veljali po 200 do 220 SIT za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Tanin proti dizenteriji

Antibiotiki so s svojim baktericidnim delovanjem prinesli pravo revolucijo v zdravljenje, imajo pa tudi vse bolj prepoznavne hibe. Bolezenske klice se lahko sčasoma nanje navadijo, v živinoreji pa je negativna posledica še v tem, da ostajajo v mesu in mleku ter povzročajo njuno oporečnost. Zavaljo vsega tega se v nekaterih pogledih od antibiotikov znova vračamo k nekdanjim načinom zdravljenja, pri zatiranju drisk, na primer, k uporabi naravnih taninov.

Kot je znano, je driska ali dizenterija najpogostejša prebavna motnja domačih živali. Povzroča nevarno izsušitev organizma in motnje v delovanju nekaterih organov. Žival oslabi, pri več dni trajajoči driski pa je celo v življenjski nevarnosti, kar velja predvsem za še neutrne mladiče. Živinorejci že od nekdaj vedo, da nekatere naravne snovi drisko zdravijo ali vsaj omilijo, nahajajo pa se v skorji hrasta, kostanja pa tudi v nekaterih drugih drevesnih vrstah in celo vinski trti. Gre za tanin, trpko snov, ki se sprošča pri kuhanju skorje ali lubja teh dreves in ki blagodejno učinkuje na sluznico prebavil. To se zgodi tako, da v stiku s sluznico tvorijo tenko plast beljakovin, ki slabo prepušča vodo in jo s tem zadržuje v organizmu. Zaščitna plast prav tako preprečuje, da bi škodljive snovi iz črevesja prehajale v kri.

Nazaj k naravi torej! Kot so to delali nekoč, spet dobiva veljavo naravno zatiranje bolezni, kjer je le mogoče. V primeru dizenterije se obnese star recept: kuhanje skorje, bogate s taninom, daje v praksi preizkušeno zdravilo, ki se ga živali ne otepajo. Tovrstne zdravilne napitke prav rade pijejo, saj so zaradi driske dehidrirane in si s tem dvojno koristijo. Taninske zvarke pa je priporočljivo uporabiti tudi preventivno. Pri selitvi živali denimo lahko rejec dizenterijo skorajda po pravilu pričakuje, v takih primerih je uporaba tanina več kot dobrodošla. Seveda tudi tanin ni čudežen; če je bolezen že dobila hujšo obliko in gre povrhu še za mlado žival, je vseno bolje iti po pomoč k zdravniku.

Inž. M. L.

Punt jeznih sevniških rejcev

Govedorejsko društvo ima največ pripomb na delo in organizacijo veterinarske postaje ter cene v sevniški kmečki zadrugi

POVDRH — Sevniško govedorejsko društvo je uresničilo vse sklepe sprejete na svojem obnem zboru marca lani razen dveh. Društvo se še ni lotilo organizacije regijske zveze po navodilih Zveze rejcev rjave pasme, ker se niso bile urejene nekatere formalnosti. Toda po besedah predsednika društva Silva Volariča na obnem zboru govedorejskega društva, ki se je zadnje januarsko soboto sestalo v prijetnem okolju vinotoča kmetije Klenovšek v Podvrhu, je sevniško društvo s svojimi pobudami precej prispevalo, da se je izboljšala gospodarnost reje govejih čred.

Med obema obnemima zboroma se je odbor društva ubadal s povsem konkretnimi vprašanji, tudi s problematiko osemenjevanja in nabavo plemenskega bika za prirodni pripust na območju šentjanskih hribov. Odbor govedorejskega društva je spodbudil akcijo lani in sodeluje tudi v novi sezoni pri bolj organiziranem in načrtnem osemenjevanju v čredah A kontrole.

Delo in organizacija sevniške veterinarske postaje se kot rdeča nit prepleta v najbolj vročih razpravah rejcev. Te so dosegle svoj vrh z uporabo kmetov (gre za petico), ki jo je podpisalo več kot 50 kmetov, ko je bil na novo izdelan predlog organizacije veterinarskega dela v Sevnici. Rejci so dali veliko predlogov in zahtev in do 28. februarja naj bi

bila narejena nova zasnova dela živinozdravnikov, s katero bodo zadovoljni

ZA GOVEDOREJCE IN SADJARJE

METLIKA - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi govedorejce na predavanje o pitanju in ekonomiki pri pitanju govedi, ki bo v petek, 12. februarja, ob 18. uri v metliški Vinski kleti. Predaval bo dipl. inž. Stane Bevc iz Kmetijskega zavoda. Sadjarji pa bodo lahko v sredo, 17. februarja, ob 10. uri v Vinski kleti prisluhnili predavanju o sodobnem sadjarstvu in ekonomiki, na katerem bosta predavala mag. Alojz Mustar in dipl. inž. Tatjana Strniša.

Zdaj naj prevlada strpnost

UO KZ Črnomelj o denacionalizaciji zemljišč

ČRNOMELJ — Upravni odbor tukajšnje kmetijske zadruge je nedavno razpravljal o denacionalizaciji zemljišč, ki so bila arondirana v letih od 1958 do 1961 za zaokrožitev zadrugnih posesti v Dragatušu, na Lokvah in Krasincu. Takrat je bilo arondiranih 300 hektarjev zemljišč, zahtevkov za vrnitev zemlje pa se je doslej na zadrugi zbralo okrog 40, in sicer za 170 ha zemlje.

Upravni odbor kmetijske zadruge je sklenil, da bo zadruga zemljo vračala v skladu z zakonom o denacionalizaciji, ki pravi, da mora vsak upravičenec preko sodnega postopka dokazati, da je upravičen do odvzete lastnine. Na podlagi tega bo KZ sporazumno vračala zemljišča v last in posest po komasacijskem postopku. Vsa arondirana zemljišča so že ocenjena. Tako je določeno, kakšna je bila njihova cena ob arondaciji in koliko so vredna danes. Pri 20 do 30 odst. zemljišč je vrednost enaka, pri ostalih pa je danes večja. Upravičenci, ki bodo dobili zemljo povrnjeno, bodo morali zato razliko doplačati, in sicer v republiški sklad kmetijskih zemljišč, ali pa bodo dobili nazaj sorazmerno manj zemlje.

Te dni bodo stekle na sodišču razprave za vrnitev zemljišč. Sodišče bo določilo, koliko zemlje vrednostno pripada posamezniku. Upravičenci bodo lažko takoj, ko bo sodišče izreklo razsodbo, dobili sporazumno s kmetijsko zadrugo zemljo v last. Pomeni, da bodo postali lastniki zemlje, s katero sedaj upravlja zadruga. Slednja jo bo še vedno obdelovala, upravičencu pa bo zanjo

plačevala najemnino. V posest pa imajo upravičenci pravico dobiti zemljo najpozneje v petih letih.

Upravni odbor črnomeljske zadruge je menil, da mora pri denacionalizaciji prevladati strpnost. Po njihovem je bolje, da dobijo ljudje zemljo nazaj leto pozneje, vendar z manj novimi krivicami, kot da jo dobijo takoj, a bodo med seboj spirti.

M.B.-J.

Prašiči v Pavlininih nebesih

GORENJA VAS — Ne pravijo zaman prekajevalnici tudi nebesa. Biti v nebesih Pavline Illovar iz Gorenje vasi januarja je nekaj posebnega. Pogled bega s te palice na ono, na prvi so salame, na drugi klobase, na tretji šunka, na četrta šinjki, na peti slanina, na šesti spet klobase itd. V njena nebesa je letos stopilo vsaj že dvajset prašičev, suhi in dimi meso zase, za sorodnike, sosedo, prijatelje in znance.

»Že prek sto let je star tisti del hiše, kjer je prekajevalnica, nemara je tudi zato okus mesa tako domač, pristen. Je pa dela do končnega izdelka veliko, skrb še večja. Pravilno je treba kuriti, uporabljati prava drva, dim ne sme biti pretopel, mesnino je potrebno vsakodnevno obračati in seliti.« Illovarjeva vse to počne skoraj igrice, navzlic temu da je stopila že v osmo desetletje. Pove, da se je v to hišo primožila pred ena-

Pavlina Illovar

inpetdesetimi leti, da ji je pred trinajstimi leti umrl mož, a da hiše za nobeno ceno ne bi zapustila. »Hčerka me je vabila v sosednjo novo hišo, ki so si jo zgradili, toda ne. Še v drugo kuhinjo nočem stopiti. Ko bom šla iz te hiše in iz te kuhinje, bom šla za zmeraj. Prej ne. In so se navadili; kuham jim v svoji kuhinji in tu sedaj jedo.« Zlasti so veseli, ko v lonec pade kaj iz Pavlininih nebes.

B. B.

O OBREZOVANJU DREVJA IN TRT

STRAŽA - Kmetijski zavod Ljubljana, enota Novo mesto, priredi v območju Straža demonstracije obrezovanja sadnega drevja in vinske trte. V ponedeljek, 15. februarja, ob 16. uri bo pri Štefanu Jakliču v Rumanji vasi obrezoval sadje inž. Janez Hrovat, v soboto, 20. februarja, pa bo ob 10. uri v Stari Gori pri Janezu Gašperšiču in ob 12. uri v Straški Gori pri Niku Prišlu demonstriral obrezovanje vinske trte inž. Jože Maljevič.

oboji, rejci in strokovnjaki. S pomočjo kmetijske svetovalne službe in sevniške veterinarske postaje so na pobudo rejcev že skoraj v celoti izpeljali akcijo obrezovanja parkljev govedi.

Rejci so precej kritičnih besed naslovili na sevniško kmečko zadrugo, češ da

• **Napredni kmet Milan Lončar** iz Lončarjevega dola, predsedujoči tokratnega občnega zbora sevniškega govedorejskega društva, je bil med najbolj glasnimi in kritičnimi razpravljalci. »Pri sušni koruzi je zaslužila le trgovina oz. zadruga, saj bi njena cena za kilogram smela doseči le 12, ne pa 14,80 tolarja. V Sevnici sploh ni konkurence, zato je tako. Ta mesec je šla cena mleka spet za 4 odst. dol. Ni prav, da kmetom kar naprej lažje glede plačil itd.«

ima preveč navite cene reprodromateriala, po besedah nekaterih so najvišje v Posavju. Predlagali so, da bi sami zbirali naročila za reprodukcijski material, ga nabavljali pri veletrgovcih oz. proizvajalcih, ga nato pripeljali v nekatere kraje bližje kmetijam in tam razdelili. Rejci so potarnali tudi zavoljo slabe cene mleka in da ga dobijo plačanega prepozno.

P. PERC

OBNAVLJATE VINOGRAD?

METLIKA - Vinogradnike, ki v tem letu obnavljajo vinograde, tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi, da se oglasijo pri njih. Izdelali bodo skupni program za pridobitev nepovratnih sredstev za zemeljska dela. Natančnejše informacije je moč dobiti na tel. 58-585. Prav tako lahko na to telefonsko številko sporočijo svoje želje tisti, ki jih zanima demonstracija rezi vinske trte ali predavanje iz vinogradništva. O kraju in času bodo osebno obveščeni.

SKUPINSKO ZAVAROVANJE VINOGRADOV

METLIKA - Tukajšnja kmetijska zadruga tudi v letošnjem letu organizira skupinsko zavarovanje vinogradov proti toči in spomladanski pozebi. Pogodbo bo zadruga sklenila z zavarovalnico Tilia. Premija pri skupinskem zavarovanju bo za hektar vinograda 10,7 odst. od vrednosti 8.000 kg grozdja po 55 tolarjev. Če bo kmet oddal zavarovano količino grozdja v Vinsko klet, bo KZ prispevala članom zadruge pri plačilu 80 odst. premije, nečlanom pa 50 odst. Vinogradniki lahko sklenejo pogodbo - rok je 28. februar - in dobijo dodatne informacije na kmetijski zadrugi pri Martini Petrovič.

Nož v hrbet nam vinogradnikom

Odmev na zapis mag. Jožeta Šavorja, glavnega republiškega kmetijskega inšpektorja, v Dolenjskem listu (DL 14., 21. in 28. januarja) - Zlo je v uvozu vina

Že vrabci na veji čivkajo, v kakšni krizi je vinogradništvo. Trenutno se o tem razpravlja v ozkih strokovnih krogih. Mag. Jože Šavor se je v zadnjem času najbolj izpostavil v javnosti tudi z argumenti, ki jih je potrebno podpreti in mogoče tudi dopolniti.

Če kaj, potem vinogradništvo potrebuje dolgoročne stabilne razmere. Tega ne more zagotoviti stroka in tu je ključni problem. Iz strokovnih krogov se sliši, naj pustimo to, kar se je zgodilo do sedaj, in naj se posvetimo prihodnosti. Ker je to nemogoče, taka stališča izražajo nemoč ali nesposobnost stroke svoje napredne izsledke vnesti v prakso.

Najkrajši v taki igri vlečemo vinogradniki, ki smo neopotni in zato lahek plen "širših družbenih interesov". Uvoz tolikih količin vina pomeni nož v hrbet predvsem vinogradnikom, ki jim je vino vir dohodka. Večina je manjših in ti so sposobni preživeti še hujše udarce, tudi to v škodo slovenskega vinogradništva kot celote! Briški punt je povrh razkril neorganiziranost državnih uprav, ki gre še posebej na roko našim vinskim trgovcem.

Rana, ki je nastala med vinogradniki in vinarji, je globoka in tudi pravega zdravlila se ne trudimo poiskati. Tako se pripravimo in si očitamo, kako zasebni vinogradniki ne plačujejo vseh dajatev, mi pa vinarjem, da so imeli roko v državni blagajni.

Teh problemov se država ne loteva, je pa prva poklicana da vzpostavi red. Za reševanje takih zadev ni dovolj prepisati avstrijski vinski zakon, saj tam niso imeli in

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Ta pomlad bo za vino nevarna

Tokrat o žveplanju

Strah pred žveplom ni prisoten samo med porabniki, kupci vina, ampak tudi med vinogradniki. Predsodki o žveplu so toliko zakoreninjeni med ljudmi, da jih podzvestno odračajo od njega. Toda kako lahko premagamo "sovražnika" in ga usmerimo, da nam koristi? Tako, da ga čim bolj spoznamo! Dejstvo je, da se danes dovolj ve o učinkih žvepla na vino, da je skoraj vse raziskano in da ni več nobenih skrivnosti.

Uporaba elementarnega žvepla za zaščito sodov in vina sega nazaj v zgodovino starih Grkov in Rimljanov. Že Homer, Kato in Plinij so pisali o tem. V Evropi je žveplanje vina redna praksa od poznega srednjega veka. V 15. stoletju je bilo žveplanje večkrat prepovedano in omejeno dovoljeno. Premočno žveplanje vina je bilo preganjano in kaznovano. Zakon cesarja Maksimilijana iz leta 1497 je dovoljeval žveplati z do 2 žveplenicami na 1 hl vina, kar pomeni v današnjih enotah 40 do 50 mg/l. Danes je dovoljeno v Evropi za rdeča suha vina do 180 mg/l, za bela suha pa do 200 mg/l skupnega SO₂, torej približno štirikrat več kot pred 500 leti. Iz leta 1791 je zapis vinskega strokovnjaka Fišerja: "Žveplo ni tak strup, kot mnogi mislijo, za mlada vina je balzam za stara strup."

Danes vinska stroka priznava, da za žveplo še ni nadomestila. Brez ni mogoče pridelati vina, ki bi se odlikovalo po sortnih značilnostih, izraženih v lepem vonju in okusu. Kljub spoznanju, da v vinarstvu brez žvepla ne gre, si prizadevamo za čim manjše doze, oziroma dovoljene količine v vinu. Izgleda, da bo Mednarodni urad za trto in vino (OIV) še letos sprejel dovoljene količine žvepla v vinu 170 mg/l za rdeča

in 190 mg/l za bela suha vina. Umetnost kletarjenja je žveplati ne preveč ne premalo in pravi trenutek. Kdaj pri nastajanju vina, tako belega kot rdečega, ne gre brez žvepla?

1. pred začetkom alkoholnega vrenja,
2. takoj po končanem alkoholnem vrenju,
3. ob vsakem pretoku.

Žveplo učinkuje kot razkužilo, blokira bakterije in divje kvasovke, zato moramo zadimiti sod, predno začnemo natakati mošt. Pri letniku 1992 je bilo potrebno pred alkoholnim vrenjem zažgati vsaj eno žvepleno na 1 hl. To žveplanje nam je jamstvo za zanesljiv alkoholnega vrenja.

Po končanem vrenju ne čakamo na prvi pretok, da bi žveplali. Najkasneje v roku enega tedna je potrebno žveplati novo vino, da bi ga zaščitili pred kvarjenjem, predvsem pred oksidacijo. To žveplanje ima odločilno vlogo rasti kakovosti vina oziroma je najvažnejše od vseh žveplanj. V praksi je malo vinogradnikov, ki to storijo, zato večina vin ne zori v pravi smeri, ne pridobiva kakovosti, temveč jo obratno zgublja. Splošno znano pa je, da so zrela vina bolj kakovostna po končanem alkoholnem vrenju. Mnoga vina v drugem letu starosti ne bodo sposobna za promet.

Koliko žvepla dodamo po končanem vrenju. Priporočam 1 dcl 5 odstotne raztopine žveplaste kisline na 1 hl. Po nekaj dneh analiziramo na prosti SO₂: ako je pod 15 mg/l pri vinih, ki jih imamo za prodajo v sodih, moramo še žveplati. Vina, ki so namenjena stekleničenju, morajo ves čas do stekleničenja vsebovati od 20 do 30 mg/l prostega SO₂.

Z vsakim pretokom se vino delno zrači. Žveplo zaščiti vino pred zrakom. Da bi vedeli, koliko žveplamo ob pretoku, moramo pred pretokom poznati količino prostega SO₂ v vinu. Ako je npr. 30 mg/l prostega SO₂, žveplamo minimalno, recimo z eno žvepleno na 5 hl. Vina, ki vsebujejo do 20 mg/l prostega SO₂, za naše počutje in za naše zdravje niso nevarna, če smo zmerni pivci, seveda.

mag. JULIJ NEMANIČ

državi? Potrebujemo močno organizacijo, ki bo imela učinkovite odgovore na vse špekulacije, črne privatizacije itd. in se tem utemeljeno zoperstavi.

MARJAN KELHAR
Bizeljsko

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Zamrzovanje živil (2)

Smo v neprestani tekmi s časom, zato nas že pripravljene in zamrznjene jedi pogosto rešijo stiske. Te imajo v naših gospodinjstvih vedno več prednosti. Če se odločimo, da bomo skuhalih naenkrat večjo količino nekega živila, kot je kisle zelje, kisle repa ali ješprenj, in porabili takoj le en del, ostalo pa zamrznili, prihranimo na energiji, delu in tudi do 65 odst. časa.

Seveda pa niso vse jedi primerne za zamrzovanje. Potrebno je poznati prednosti in pomanjkljivosti. Ponavadi ne zamrzujemo riža, testenin, mesnih jedi brez omake, kuhane krompirja, majoneze, smetanove omake in raznih krem. Tudi pri masčobah moramo izbirati. Dobro se obnesejo rastlinska olja in masti, surovo maslo in loj mlajših živali. S slanino pripravljene jedi pa hranimo le kratek čas, ker postane slanina hitro žarka.

Na splošno velja pravilo, da zamrznjenih jedi ne hranimo več kot tri mesece, jedi z maslinimi dodatki in slanino pa le mesec dni. Vse mesene jedi, pripravljene z omako se dobro obnesejo. Pred uporabo jih le toliko natalimo, da jih zvrnemo v kuhhalno posodo,

prijljemo malo vode in prevremo. Ob tem dodamo tudi začimbe, kisle smetan in podobno. Pečeno meso vedno zamrzujemo ločeno od omake. Če želimo toplo pečenko, jo v alu foliji pogrejeemo v pečici. Pretaknjene pečenko in nadevane rulade hranimo le 1 do 2 meseca.

Od enolončnic pa se najbolje ohranijo tiste, ki jim dodamo fižol, grah, ješprenj ali zelje. Nikoli jih ne skuhamo do konca, ker bi pri segrevanju postale kašaste. Juhe shranjujemo največ 3 mesece. Zamrznemo lahko tudi kuhane solate, seveda brez kisa in olja. Odtalimo jih pri sobni temperaturi. Od sladkih jedi se dobro zamrzne stepena krema iz jajc ali sama sladka smetana.

Vse pogostejše pa gospodinje zamrzujejo kruh in to takoj po peki, ko se delno ohladi. Še mlačnega zavijemo v alu folijo in zamrznemo. Pri tem pazimo, da se ne dotika drugih živil. Teža kruha naj bo do 1 kg. Odtalimo pa ga pri sobni temperaturi, še bolje pa v pečici pri 180° C. Kruh hranimo največ do 6 mesecev. Potice so manj primerne za zamrzovanje, ker so masne, po odtalitvi pa se hitro posuše.

Zahteva za vrnitev šole v Ajdovcu

Ajdovsko šolo, ki so jo pozidali na mestu med vojno požganega Doma škofa Gnidovca, zahteva v last župnijski urad, prav tako parcelo ob šoli na Dvoru

ŽUŽEMBERK — Žužemberška osnovna šola ima enega največjih šolskih okolišev v Sloveniji, ki v premeru meri kar 14 kilometrov. Šola s podružnicami na Dvoru, v Ajdovcu in Šmihelu ima 450 učencev in pokriva celo prostrano krajeno skupnost Žužemberk, v kateri je 42 vasi. Medtem ko je šola v Žužemberku nova in sodobna, sta šolski poslopji na Dvoru in v Šmihelu stari po okoli 100 let, šola v Ajdovcu pa je bila zgrajena po drugi svetovni vojni in je tudi potrebna temeljite obnove. V zadnjem času pa se je stvar okoli podružnic v Ajdovcu in na Dvoru močno zapletla.

V začetku decembra lani je župnijski urad Ajdovec vložil zahtevek za vrnitev šolske stavbe in njej pripadajočega dvorišča v Ajdovcu v last in posest. Ustna obravnava o tem zahtevku bo 16. februarja na sekretariatu za kmetijstvo in gozdarstvo novomeške občine. Za kaj pravzaprav gre? Stara šola v Ajdovcu, ki je bila med vojno požgana, je stala malo višje od sedanje. Prvo leto po vojni je bil pouk v kmečki hiši, dokler niso

niso obnovili stavbe, ki je bila med vojno tudi požgana, prej pa je bil to Dom škofa Gnidovca. V obnovljeni oz. povsem na novo pozidani stavbi je stekel šolski pouk leta 1947 in tam je še danes. Sedaj obiskuje kombinirani pouk v 4-razredni šoli v Ajdovcu 39 učencev.

Tone Virant

OD GOSPELA DO JAZZA

V osnovni šoli Dolenjske Toplice smo imeli 22. januarja glasbeno učno uro s skupino New swing Quartet. Nastopili so Dare Hering - prvi tenor, Oto Pestner - drugi tenor, Tomaž Kozlevčar - bariton in Marijan Petan - bas. Prepevali so razne vrste glasbe, iz katerih je nekatere glasbene prvine pozneje črpal jazz, kot na primer gospel, spiritual, blues in bolj plesni obliki dixiland in swing. Na tej glasbeni uri smo spoznali elemente glasbe. Učna ura nam je bila zelo všeč.

GREGOR in IVO
6. r., OŠ Dolenjske Toplice

● *Z mladimi je narobe predvsem to, da ne sodimo več mednje. (Procow)*

● *Ljubezen? Na začetku velike besede, potem majhne besede, na koncu pa veliko besed. (Sagan)*

● *Ženske solze zaležejo veliko, stanejo pa malo. (Španski pregovor)*

● *Tič se s tičem druži, žaba z žabo v luži.*

»Število učencev v tej šoli, ki jo obiskujejo otroci iz vseh treh Lipovcev, Podlippe in Brezove Rebri, se povečuje. Poleg redne šole je v tej stavbi tudi mala šola,« je povedal ravnatelj žužemberške šole Tone Virant. Ajdovska šola je potrebna prenove, še posebej streha, urediti bi bilo treba telovadnico in še kaj, za kar so že idejni osnutki, in tudi denar bi se našel, vendar so zaradi zahteve župnijskega urada za vrnitev vse ustavili. »Že leto dni smo vedeli, da se to pripravlja,« pravi Virant, »o tem smo obvestili starše in krajeno skupnost. Če bi ugodili za-

htevku župnijskega urada in bi šolsko poslopje v Ajdovcu vrnilo v last in posest, bi morali otroke iz teh krajev voziti v šolo v Žužemberk, kjer pa, kljub temu da je šola nova, zanje ni prostora, saj ga pri gradnji niso načrtovali. Poleg tega je znano, da je zelo pomembno, da so v prvih letih šolanja otroci čim bližje domu. « Ajdovec se je razvil v manjše krajeno središče: ima asfaltno cesto, vodovod, elektriko, telefon, trgovino, župnijske cerkve, sedaj še tudi šolo, ki pa, kot je znano, za podeželski kraj pomeni pol (kulturnega) življenja. Če bo kraj ob šoli, bo to zanj in za celo območje gotovo hud udarec.

Vendar s tem stvar za žužemberško šolo še ni končana. Prejšnji teden so šolo obvestili, da je vložena tudi zahteva župnijskega urada Ajdovec za vrnitev parcele, ki se drži šolske stavbe na Dvoru, na kateri je sedaj asfaltirano šolsko igrišče. Če bi to parcelo vrnilo župnijskemu uradu, bi to pomenilo, da se do dvorske šole ne bi dalo priti drugače kot peš po ozki stezi, sedanji dovoz do šole namreč ne bi bil več v lasti šole.

»S tema zahtevkoma župnijskega urada za vrnitev premoženja v last in posest se postavlja vprašanje normalnega življenja in dela na celi osnovni šoli Žužemberk,« pravi ravnatelj Virant. V ajdovski šoli je 39 otrok, na Dvoru pa, prav tako v 4-razredni šoli, 78, kar je na primer več kot v popolni osemletki na Prevolah.

A. BARTEJ

Jeseni nova Dolenjkina trgovina

Za 1648 m² prostora 3,7 milijona DEM

NOVO MESTO — Prejšnji teden je Dolenjka podpisala s Pioneerjem pogodbo o nakupu poslovnih prostorov v objektu Blagovnica na Novem mestu. Gre skupaj za 1648 m² poslovnih površin, od tega je čistih prodajnih površin 1000 m², ostalo pa so pomožni prostori in skladišča. Hkrati so kupili še 20 parkirnih mest v garažni hiši. Vse skupaj je Dolenjko stalo dobre 3,7 milijona nemških mark v tolaški protivrednosti, od tega je pol lastnih sredstev, pol pa bančnih kreditov. Lastna sredstva izvirajo pretežno iz združenja sredstev od začetka gradnje tega objekta na Novem trgu.

Po pogodbi mora biti gradbeni del končan do konca junija letos, zunanja ureditev proti Cesti komandanta Staneta pa do konca avgusta, tako da računajo, da bi septembra to trgovino odprli. Nova Dolenjkina trgovina bo v prilični etaži, vhod vanjo bo naravnost s Ceste komandanta Staneta in s prvega nivoja garažne hiše.

Večji del te trgovine bo namenjen samopostrežnemu programu, ostalo pa bo dopolnilni program, del na tako imenovani samoizbirni način, del pa klasična prodaja, predvsem stekla, porcelana, okrasne keramike, kozmetike, malih gospodinskih aparatov, posode, tekstila. V okviru samopostrežne trgovine bo tudi sodobna delikatesa. V isti etaži bodo prostor kupile tudi Dolenjske pekarnice za manjšo pekarijo, tako da bo v trgovini stalno na voljo svež kruh in pecivo tako kot v nakupovalnem centru na Drski, le da bo na Novem trgu stvar večja.

A. B.

SREČANJE S TONETOM KUNTNERJEM

NOVO MESTO - V torek, 16. februarja, srečanje Slovenski krščanski demokrat prireje s Tonetom Kuntnerjem. Srečanje bo ob 20. uri v malem salonu Zdravilišča Dolenjske Toplice, pogovor s slovenskim pesnikom in igralcem bo vodil predsednik novomeških krščanskih demokratov Marjan Dvornik.

SLIKARSKA RAZSTAVA V IZLOŽBAH

NOVO MESTO - Že vrsto let slikarka in Dolenjkina aranžerka Jožica Medle v počastitev slovenskega kulturnega praznika v Dolenjskih trgovinah na novomeškem Glavnem trgu uredi kakšno likovno razstavo. Letos v izložbah teh trgovin visijo slike dolenjskih slikarjev: Jožeta Marince, Janka Orača, Mirana Hočevčarja, Rovene Božič, Igorja Obradoviča in Jožice Medle. Tudi trgovska izložba je lahko razstavni prostor.

6.000 m plinskega omrežja

Končana prva faza izgradnje mestnega plinskega omrežja — Načrti za Brsljin in Drsko—Brod

NOVO MESTO — Lani poleti je novomeška Komunala začela graditi plinsko omrežje v Novem mestu. Vsa dela, ki so bila za lani v načrtu, so naredili. Gre za plinovod v delu mestnega središča in na Mestnih njivah; pravzaprav je bilo narejenega še nekaj več, kot so načrtovali, saj so mimo prvotnega načrta razpeli plinsko napeljavno še po Muzejski ulici in uredili tudi vse hišne priključke, kjer so ljudje to pač želeli.

Tako je sedaj v Novem mestu 4,5 km uličnih plinskih cevovodov in 1,5 km hišnih priključkov. V tej prvi fazi plinifikacije Novega mesta je narejenih 132 individualnih priključkov in 31 priključkov do večjih odjemalcev, kot so banka, zavarovalnica, muzej, trgovine ipd. Lani decembra so opravili tehnični pregled plinskega omrežja in temu je sledilo uporabno dovoljenje. »Hkrati je bil tudi tehnični pregled Petrolove merilno-regulacijske plinske postaje, ki jo je Komunala prevzela v uporabo konec januarja, in od takrat teče dobava plina za prizidek novomeške pošte,« je povedal mladi razvojno-operativni inženir Darko Bauer. Sedaj je stvar posameznikov, da si uredijo hišno plinsko inštalacijo, kar se Komunale tiče, plin že lahko dobivajo. Računajo, da se bo tretjina teh manjših potrošnikov priključila na plinovod letos, večji pa se morajo vsi. Posamezniki bodo plin največ uporabljali za centralno kurjavo namesto kurilnega olja ali trdih goriv. Povprečno gospodinjstvo porabi toliko kubikov plina na leto kot litrov kurilnega olja, se pravi okoli 2.000. Cena plina še ni določena, ker jo mora, tako kot vse ostale komunalne cene, potrditi novomeški izvršni svet, Komunala pa za plin predlaga ljubljansko ceno. Vsekakor naj bi bil plin okoli 5 odst. cenejši kot kurilno olje.

Zaradi napeljave plinovoda je bilo, kot vemo, lani mesto močno razkopano. Dela so trajala dlje, kot je bilo predvideno, ker so se zaradi denarja začela mesec kasneje, kot so načrtovali. Ker se je vsa stvar za vlekla, tudi niso mogli vseh ulic

urediti tako, kot je predvideno, kar pa bo vsekakor opravljeno maja. Zima jih je prehitela zlasti pri polu živiti zaporne plasti asfalta, na Komunali pa pravijo, da bo novi asfalt povsod boljši, kot je bil prejšnji. Ta dela so tudi že plačana. Nekatere površine, zlasti gre tu za Kidričev trg, Kastelčevo in še katero ulico, naj bi tudi v celoti na novo preplastili. Vendar bo za to moral denar pokazati še kdo drug, kajti Komunala sama teh stroškov ne zmore in teh del tudi ni dolžna plačati. Kjer so polagali plinsko omrežje, so hkrati obnovili tudi vodovodno.

Sedaj je položena okoli deseti-

Inž. Darko Bauer

na vsega predvidenega mestnega plinskega omrežja, če bo denar, bo tako v 10 letih mesto v celoti plinificirano. »Naša operativna služba je dobro usposobljena, na večje defekte na omrežju ne računamo, dobava plina je stalna in urejena in tudi če bo prišlo do izklopov, bo nazadnje prizadeta široka potrošnja,« zagotavlja inž. Bauer. Sedaj na Komunali pripravljajo dokumentacijo za gradnjo plinskega omrežja v Brsljinu ter v soseski Drsko—Brod, kdaj in koliko bo narejenega, pa je v prvi vrsti odvisno od denarja. Če bi tudi poslej občina zagotavljala polovico sredstev, bi Komunala lahko zbrala ostalo polovico. Vendar je vprašanje, če bo to teklo tako naprej, kajti gradnja plinskega omrežja je v programu občinskih obveznic, katerih prodaja pa je sedaj ustavljena.

A. BARTEJ

Hrast ima trdne korenine

Novomeška obrtna zadruga je največja v Sloveniji — Močni pri zaključnih delih

NOVO MESTO — Novomeška obrtna zadruga Hrast je v 15 letih, kar obstaja, postala ne samo najmočnejša obrtna zadruga na področju zaključnih del v gradbeništvu, ampak ena največjih, če ne kar največja obrtna zadruga v Sloveniji sploh. Od začetnih 50 je število članov naraslo na sedanjih 170 in se po zatišju v zadnjih treh letih še povečuje. Poleg stalnega napredka ima Hrast še eno stalnico: od začetka je direktor te obrtne zadruge Martin Bajuk.

»Naše glavni posel so zaključna dela v gradbeništvu,« je povedal direktor Bajuk. V Sloveniji ni gradbenega objekta, pa naj gre za novo-građno ali adaptacijo, da Hrast ne bi poslal svoje ponudbe. V zadnjem času se ponašajo predvsem z ureditvijo Casinoja v otokem Garni hotelu. 18. oktobra lani so podpisali pogodbo, in to za dela, za katere načrti še niso bili izgotovljeni, 7. decembra pa so objekt predali; vrednost del je bila okoli milijon nemških mark. Hrast dela po celi Sloveniji, s takimi deli, kot so ga opravili v otokem Casinoju, pa si krepijo ugled, tako da ne potrebujejo bančnih jamstev. Trenutno od večjih del opravljajo zaključna dela v Revovzi lakirnici, za Krkina Zdravilišča so adaptirali Zdraviliški dom v Dolenjskih Toplicah, v novem delu pa so prevzeli vsa obrtniška dela.

»Hrast lahko prevzame, kar se zaključnih del v gradbeništvu tiče, vsak objekt, in to od projektiranja do izvedbe del in financiranja,« trdi Bajuk. Prav ta njihova usmeritev jih je rešila in jih v času, ko je marsikateri zadruga v času tako imenovane liberalizacije propadla, celo okrepila. Hrast kot zadruga namreč nikoli ni igrala na karto oprostive prometnega davka, ampak je bil njihov koncept od začetka drugačen: člani je treba pridobivati z dobrimi in trdnimi posli, ne pa da se bodo včlanjevali zaradi oprostive prometnega davka. »To nas je sedaj, ko je teh ugodnosti za zadrugo konec, rešilo in celo okrepilo in Hrast restoji kot hrast — ima zdrave in trdne korenine,« pravi direktor Bajuk.

A. B.

Martin Bajuk

Tudi to, da je zaradi splošne krize v gradbeništvu manj dela, Hrast ne občuti tako močno kot druge podobne organizacije, kajti je pa zato zanje več posla pri raznih adaptacijah in vzdrževalnih delih. Zadnje čase jim je uspelo tudi v izvozu, saj so sklenili pogodbo za milijon avstrijskih šilingov za cementinarske izdelke za velik mednarodni biznis center na Dunaju, od koder so že dobili še dodatna naročila.

Člani zadruge so v glavnem obrtniki. Vsa dela seveda prevzame zadruga, ki se potem naprej pogovarja z investitorji in s svojimi izvajalci. »Naš odnos tako s člani kot z investitorji gradimo na poštenosti in zaupanju,« V zadrugi je zaposlenih

● **Hrast velja tudi kot radodaren podpornik zlasti humanitarnih akcij, pa naj gre za Rdeči križ ali za novomeško bolnišnico, za katero je na primer ta obrtna zadruga v zadnjem času kupila aparat za operacijo debelega črevesja, sedaj pa kupuje 4 posebne in drage postelje za bolnike, ki so potrebni dialize.**

17 ljudi, poslovanje pa je urejeno računalniško. Prav zato, ker imajo precejšnje računalniške zmogljivosti in usposobljene kadre, bodo spomlad uvedli še računovodsko-finančni servis, ki bo za člane zadruge storitve opravljal zastoj, za ostale pa za majhno plačilo.

SPET MED PRIJATELJI - Stari znanec iz prijateljskega nemškega mesta Langenhagna Aute Lampe je za slovenski kulturni praznik spet obiskal Novo mesto, tokrat že devetindvajseti. Ni prišel praznih rok. V zbiralnih akcijah po športnih društvih in drugod je za novomeške begunce zbral 5.777 nemških mark ter večjo količino zimskih oblačil. Oblačila je predal novomeški Karitas, za 1.777 DEM je nakupil pralnega praška, mila in zobne paste, štiri tisočake pa je izročil bolnišnici za potrebe beguncev. V družbi p. Petra Lavriha (levo) in Bojana Avbarja (desno) se je udeležil tudi sprejema v počastitev slovenskega kulturnega praznika. (Foto: T. Jakše)

PINGPONG ZA PRAZNIK — V počastitev slovenskega kulturnega praznika Športno društvo Križ je vrsto let prireja turnir v namiznem tenisu. Najprej je bilo 6 let tekmovalje v gasilskem domu na Križah, ki so najmlajše samostojno naselje v novomeški občini (med Potovim Vrhom in Velikim Slatnikom), zadnji dve leti pa ga prirejajo v novomeški športni dvorani. Med posamezniki je letos osvojil pokal za prvo mesto Metod Gradišar, 2. je bil Dušan Pezelj, 3. mesto pa je zasedel Ivan Vertuš. V tekmovalju parov pa sta zmagala lanskeoletna zmagovalca D. Pezelj—A. Bartelj (Dolenjski list), druga sta bila M. Gradišar—T. Papež (Segova), 3. mesto pa sta si priigrala J. Kočevar—I. Vertuš (Pionir). (Foto: A. B.)

Ena gospa je rekla, da bomo morali še naprej prenašati našega malega velikega moža. Milo samoponujanje za pomočnika ministra za promet in zveze ni bilo uslišano. Ali je kup previsok ali pa petelinček premajhen.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. februarja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živit:

- **Novo mesto:** Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- **Šentjernej:** Mercator-Standard, Samopostrežba
- **Dolenjske Toplice:** Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec
- **Žužemberk:** Dolenjka, Market
- **Straža:** Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- **Novo mesto:** v nedeljo od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče

ZA DRAGE MEDICINKSE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OORR so prispevali: namesto cvetja za pokojnega Martina Pavlova Pepca Pavlin iz Orehovice, Šentjernej - 5.000 sit, družini Rangus in Blatnik, Gornje Vrhpolje, Šentjernej - 9.000, družina Franko, Hrastje, Šentjernej - 1.000, Marija Franko, Pod Tšrno goro 977, Novo mesto - 2.000 SIT. Osnovna šola Škocjan je namesto cvetja na grob pokojne Stanke Pungereč iz Škocjana prispevala 3.000 SIT. Namesto venca na grob Mariji Perše sodelavci hčerke Lidije iz OŠ Šmihel 4.000 SIT.

Vsem darovalce iskrena hvala.

● *Samo en kotichek je v vesolju, ki ga lahko izboljšate. To ste vi sami. (Huxley)*

● *Nad spremembami je vedno dih nerazumljivosti. (Weiszacker)*

AVTOMAT - Črnomaljši so pred časom dobili novost, nad katero vsi niso najbolj navdušeni. Gre za bančni avtomat, ki je ljudem prijazen 24 ur na dan, kot pravi reklama na TV. A Črnomaljši vedo, da pri njih ni tako. Zgodilo se je, da je bil pokvarjen prav takrat, ko bi varčevalci, ki se hudejejo nad novostjo, najbolj potrebovali denar. Zaradi tega niso ustanovili društva jeznih varčevalcev, Ljubljanski banki pa vseeno predlagajo, naj na drugo stran stene avtomata raje posede uslužbenca, ki se ne bo pokvaril ob najbolj nepravem času. Ubili bodo dve muhi na en mah: stvar bo najbrž cenejša kot računalniška tehnika, varčevalci pa zadovoljni.

POČITNICE - Če pa se ni posrečilo dvigniti na avtomatu denarja tistim, ki so želeli plačati počitnice pri agenciji World Holiday Investments, so lahko srečni. Agencija prejemanikom njihovega pisma ponuja dvotedensko prenočitev v luksuznih hotelih po Evropi. Ob tem ne napiše, da je do hotelov pač potrebno priti in tudi kaj pojesti, za kar morajo turisti odšteti velikanske vsote denarja. Najbolj pa čudi, da je računalniški zreb nagradil veliko Belokranjcev, ki jih sicer le redko obišče sreča.

DEPONJA - Ko so na zadnjem zasedanju občinske skupščine ugibali, kako bi lahko začeli znova odlagati smeti na občinsko odlagališče komunalnih odpadkov pri Vranovičih, kate-rega vhod Vranovičani zapirajo že peti teden, je eden od delegatov prišel na dan z izvirno idejo. Predlagal je, naj Črnomaljši zgradijo z druge strani deponije novo cesto, pa naj si Vranovičani potem kar varujejo svoj vhod. Očitno je to mislil bolj resno kot ostali delegati, saj je na njihovo reakcijo dejal v pristni vinišini: "Nemojte se mi smijati!"

Sprehod po Metliki

STANOVALCI IZ BLOKA v Kidričevem naselju 3 se vedno glasneje sprašujejo, kdaj bodo prišli na vrsto za ureditev javne razsvetljave. Živijo domala v središču Metlike, ponoči pa so v popolni temi, kot da bi bivali v Borih. Nič čudnega ni torej, če hodijo v nočnih urah okrog njihovih avtomobilov tipi z namenom, da bi kradli. Pa tudi krajejo. Drugi problem teh stanovalcev je asfalt na parkirnem prostoru. Občinarji bi jim ga hitro položili, samo če bi vsaka družina zbrala po dvesto mark. Ljudje so že toliko pri sebi, da ne nasedejo, saj na lastne oči vidijo asfaltne površine, ki so se pojavile v mestu, ne da bi kdo potegnil iz lastnega žepa en samcat tolar.

VSE VEČ RAZMIŠLJAJOČIH Metličanov je prepričanih, da bi odgovorni v Republiki morali sesti za okroglo mizo in se pogovoriti o plačilu otroškega varstva. Že nekaj časa je namreč tako, da zaradi najrazličnejših nepravilnosti najvrednejši krajinai plačujejo največ, iznajdljivci iz vrst mogotcev pa dosti manj, kot bi jih stala oskrba mul in mulceev, če bi bili le-ti doma. Občinski činitelji, ki poznajo sprenevedanje in goljufije tičic in tičkov, so brez moči.

VSE METLIŠKO KULTURNO življenje trenutno vodita knjižničarki Ljudske knjižnice, ki sta prevzeli na svoja pleča tudi aktivnosti Zveze prijateljev mladine. Občinski vemožbe počasi spoznavajo, da tako več ne bo šlo naprej in kljub posameznim odporom razmišljajo o zaposlitvi kulturnega animatorja.

Trebanjske iveri

IZVIR S ČUDEŽNO VODO - Na Zaplazu pri Čatežu imajo romarski studenec s čudežno vodo. Legenda pravi, da kdor se umije oči s to vodo, spregleda. Nedaleč stran stoji cerkev vnebovzeta Matere božje, ki sodi med najbolj slovite dolenske božje poti z glavnimi romarskimi shodi ob binkoštih, na veliki šmaren in v petek po velikem šmarnu. Romarji so se ustavljali tudi ob tem studencu in si umivali oči. Če je studenčnica res čudežna, bi veljalo to romarsko pot priporočiti tudi nekaterim našim politikom, mogoče bi potem vendarle spregledali in ne bi več taval v temi.

POŠTENOST PA TAKA - Gojenci Delavnice pod posebnimi pogoji na Mirni, ki jih vodi Truda Medved, si radi z lastnimi rokami prislužijo kakšen tolarček, ki ga potem namenijo ali za novo opremo ali pa za prijeten in družaben izletek. Tako resno so vzeli tudi naročilo nekega ljubljanskega podjetnika in zanj izdelali tisoč stenskih koledarjev. Koledar krasijo likovni in ročni izdelki gojencev, vendar podjetni družabnik še do danes, ko smo že sredi februarja, še ni prišel ponje. Vendar, da ne bo pomote, temu ni bila vzrok cena, saj je bila zelo ugodna. Če je podjetnik videl, da tega ne bo mogel prodati (sicer težko razumljiv izgovor, kajti v poplavi več kot še enkrat dražjih koledarjev bi jih lahko zelo hitro prodal brez večje iznajdljivosti), bi bil lahko vsaj toliko pošten in jim to povedal, da bi jih lahko še pravi čas ponudili drugim.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

V Kovinarju že tečejo mrtvi tek

V Kovinarju čakajo na kupca tovarne z novim programom, ki naj bi bil znan sredi februarja — Dela dovolj le za polovico sedaj zaposlenih

ČRNomeLJ — Kovinar je dolga leta delal za Slovenijaceste-Tehniko. Ko se je pred štirimi leti osamosvojil, so se pričeli problemi, ker ni imel lastnega proizvodnega programa. Delali so sicer za nemško podjetje O&K, vendar je bilo dela vse manj. Nekdaj pomembno jugoslovansko tržišče so povsem zgubili, tako da so jim od domačega trga ostali le še kooperacijski posli za nekatera slovenska podjetja. Zato ne čudi, da so v Kovinarju videli možnost za finančno in strokovno pomoč v Skladu za razvoj Republike Slovenije, s katerim so septembra lani podpisali pogodbo.

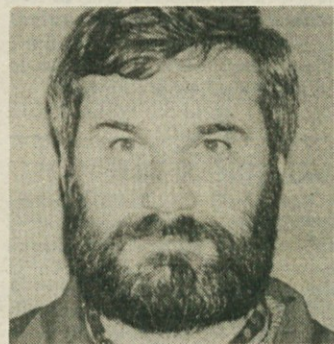
V Kovinarju so pričakovali, da bodo s pomočjo sklada lažje spravili v življenje načrte podjetja. Toda sklad je po analizi, ki jo je pripravil Novoline, ugotovil, da Kovinar nima tržišča in da je najboljše, da zanj najdejo novega lastnika. Na skladu so do sredine decembra zbiral ponudbe, ki jih sedaj obdelujejo. Kot je povedal direktor Kovinarja Jurij Derganc, je bilo na začetku pet ponudb, koliko jih je ostalo za končna pogajanja, pa po njegovih besedah na skladu niso hoteli izdati, češ da je to poslovna skrivnost. »Vendar je prišlo iz sklada več optimističnih napovedi, da bodo zagotovo našli kupca, ki bo v Kovinar

prinesel proizvodni program. Zvedeti nam je še uspelo, da bo kupec imel dela za 34 delavcev, medtem ko jih bo 33 trajen presečel,« pravi Derganc. Sklad je celo zahteval, naj v Kovinarju že sedaj sestavijo seznam presečnih delavcev, kar pa je nemogoče, saj v podjetju ne vedo, kakšne poklice bo novi lastnik potreboval.

Zadnje čase je bila v Kovinarju zasedena le tretjina zmogljivosti. Pretekli teden so zaključili še nekaj večjih del, tako da so sedaj skoraj vsi delavci na čakanju. Ker pa so pri skladu obljubili, da bo kupec znan sredi februarja, v Kovinarju upajo, da bi lahko proizvodnja

v najboljšem primeru znova stekla v marcu. Po Dergancvih besedah jim je namreč razpis za prodajo povzročil precejšnje težave pri iskanju dela.

Prav zaradi tega, ker delavci vedo, da bo vsak drugi moral oditi, zadnje čase ni bilo več prave delovne vneme. Tudi plače so bile neredne. Decembrskih do začetka februarja še niso dobili. Imeli so blokiran žiro račun, predvsem zaradi tega, ker so s tako pičlo proizvodnjo težko pokrili vse stroške, medtem ko večjih dolgov nimajo. »Tako sedaj Kovinar teče mrtvi tek,« je pretekli teden dejal Derganc. »Čakamo, kakšna usoda nas bo doletela. Če ne bo prišlo do prodaje — čudi nas namreč, da nihče od

Jurij Derganc

morebitnih kupcev ni prišel na ogled tovarne — bo po »obljubah« sklada lahko sledil le stečaj,« pravi Jurij Derganc, ki je prepričan, da bi z dobro menadžersko ekipo še vedno lahko našli delo in trg za Kovinarja. Vendar v skladu pojasnjujejo, da zanj ta rešitev ni predvidena.

M. BEZEK-JAKŠE

Kar se tiče bližnje državne meje, je Stanič predlagal sklep, da SKD v parlamentu nemudoma postavi vprašanje glede uvedbe prepustnic za ljudi ob južni meji. Vendar po njegovih besedah tega problema ne bo moč rešiti v enem mesecu, lahko pa takoj po sprejemu meddržavnega sporazuma o meji med Slovenijo in Hrvaško, saj potem ovir za uvedbo prepustnic ne bo več. Poudaril je, da bi morali imeti ljudje ob južni me-

• Na občnem zboru je bilo precej govora o občinskem prazniku, saj je bil prav na predlog SKD Metlika ukinjen praznik na 26. november, ki so ga praznovali v spomin na napad na belogardiščno postojanko na Suhorju. Temu dejanju SKD je močno oporekala Zveza združenj borcev, a je SKD predlagala, naj bo to stanovski praznik borcev. Na razpis se je SKD odzvala z dvema novima datumoma, a je bil natečaj neuspešen. Prav sedaj na občinski skupščini znova zbirajo predloge za praznik in krščanski demokrati so povedali, da bodo znova predlagali datum, ko so bile Metliki podeljene mestne pravice.

ji ugodnosti, kot jih imajo Slovenci ob severni in zahodni meji, med drugim tudi prostocarinске cone in še kaj. Na predlog, naj bi prepustnice dala Slovenecem pač slovenska država, saj tudi ustavljajo zgolj slovenski policisti, in to na slovenski strani meje, je Stanič pojasnil, da izdajanje prepustnic temelji na meddržavnem sporazumu, zato jih ni moč izdati po volji zgolj ene države.

M. BEZEK-JAKŠE

TUDI V METLIKI SUSPENZIVNI VETO?

METLIKA - Na pokopališčih v Rosalnicah, Podzemlju in na Suhorju so veliki problemi s prostorsko stisko. Prostora je le za kakšen nov grob, zato bodo morali pohiteti z razširnitvijo. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bodo morali v metliški občini sprejeti suspenzivni veto na umiranje. Predsednik metliške občine si je kot član državnega sveta v republiškem parlamentu v zadnjem času pridobil kar veliko izkušenj pri sprejemanju veta, tako da novosti ne bo težko uvesti tudi v domači občini.

PRIREDITEV V POČASTITEV KULTURNEGA PRAZNIKA

TREBNJE - V četrtek, 11. februarja, ob 18. uri priredi osnovna šola Trebnje z gostoma Sonjo Čampa in Jožetom Falknerjem v Kulturnem domu v Trebnjem prireditve v počastitev kulturnega praznika.

GOSTOVALA BO SVETLANA MAKAROVIČ

TREBNJE - Od 15. pa do 26. februarja bo na vseh trebanjskih šolah gostovala Svetlana Makarovič. Njeno ustvarjanje otroci že dobro poznajo, sedaj pa jo bodo imeli priliko tudi videti in z njo poklepetati.

BOGATA KULTURNA PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU

ČRNomeLJ - Na predvečer črnomaljskega občinskega praznika bo v četrtek, 18. februarja, ob 18.30 v Kulturnem domu prireditve, na kateri bodo sodelovali klarinetist Mate Bekavac in pianistka Adriana Magdovski iz Maribora, dekliški sekstet glasbene šole Črnomelj pod vodstvom Silvestra Mihelčiča in Antuna Čorbiča ter recitatorska skupina kulturnega kluba Bele krajine pod vodstvom prof. Helene Vukšinič. Ob tej priložnosti bo tudi podelitev plaketa občine ter pohvale in graje pri urejanju in varovanju okolja. V petek bosta redna in slavnostna seja občinske skupščine. Ob prazniku bodo v Črnomlju na obisku tudi gostje iz prijateljskega Terza iz Italije.

PREDAVANJE O BOLEZNIH DIHAL

METLIKA - Občinska organizacija Rdečega križa Metlika je to zimo pripravila po vaseh že pet zdravstvenih predavanj. Pohvaliti je treba, da je bil obisk zelo velik. Danes, 11. februarja, pa bo ob 18.30 v sejni sobi skupščine občine predavanje o boleznih dihalnih organov, predvsem o vnetjih in prehladnih obolenjih. Predaval bo dr. Bojan Videtič, organizatorji pa pričakujejo prav tako veliko zanimanje kot za predavanja po vaseh. Uro pred predavanjem bo medicinska sestra merila krvni pritisk.

• Na robu socialnega zloma sta dve tretjini prebivalcev Slovenije. (Plut)

• Nič več ne bo tako, kot je bilo prej. Levica bo desnica, desnica bo levica, vse bo združeno v zlati sredini in sredica je naša resnica. (Cavazza)

Sosedska pomoč in negodovanje

Na izvršnem svetu so menili, da morajo Črnomalcem pomagati premagovati težave pri deponiranju smeti — Odziv javnosti, zlasti Zelenih

METLIKA — Odvoz črnomaljskih smeti na metliško deponijo je natanko mesec dni po tem, ko so Vranovičani zaprli bližnje črnomaljsko odlagališče odpadkov, prišel tudi na dnevni red tukajšnjega izvršnega sveta. Kot je povedal predsednik IS Jože Matekovič, so bili prepričani, da bo dovoz trajal le nekaj dni, zato so ga odobrili, zaradi odziva metliške javnosti pa so ga s 1. februarjem prepovedali.

Matekovič je prepričan, da je prav, da so pomagali sosedom v težavah, saj je metliška občina v lanski suši dobila od Črnomalčev po 2.000 prost. metrov vode na dan, za kar jim morajo biti hvaležni. Prav zaradi reakcij v javnosti pa tudi zato, ker so Črnomaljši znova zaprosili za dovoz smeti v Metliko 5. in 6. februarja, je Matekovič želel slišati mnenje članov IS.

Pred odločitvijo je direktor tukajšnje Komunale Jože Mihelčič pojasnil, da so od 10. do 27. januarja Črnomaljši pripeljali v Metliko nekaj več kot 600 prost. metrov smeti. Inspekcija na ravnanje Metličanov s temi odpadki ni imela pripomb. Povedal je, da so Črnomaljši pripeljali tudi svoj kompaktor, torej stroj za deponiranje, s katerim so metliško odlagališče znižali za en meter. A neznanosti so na njem čez noč naredili škodo, medtem ko se bližnjega metliškega stroja niti dotaknili niso. Na met-

liškem odlagališču je po Mihelčičevih besedah prostora še za 4 leta, toda morali ga bodo urediti tako, da bodo dobili uporabno dovoljenje, saj bodo občinske deponije morale služiti svojemu namenu vsaj še deset let, dokler ne bo prišlo do regionalizacije deponiranja. A ob deponiji je prostora vsaj še do leta 2.000. Zato so Metličani med drugim prijavili na natečaj ministrstva za varstvo okolja tudi prvo fazo razširitve deponije in nabavo kompaktorja, kar naj bi veljalo 16 milijonov tolarjev. Ob tem je Mihelčič še dodal, da so odpadke, ki so jih pripejali iz Črnomlja, s pomočjo kompaktorja spravili na zanemarljivo količino. Poudaril je, da so eno politične odločitve, drugo pa strokovno mnenje, s katerim je postregel: da bi, če bi Črnomaljši odlagali smeti na metliški deponiji ves mesec, prišlo nanjo manj črnomaljskih kot metliških odpadkov, ker sosedji nimajo organiziranega odvo-

Za zavlacavanje

O zardevanju ob delegatski abstinenci ni bilo ne duha ne sluha

ČRNomeLJ — Kot da nimajo dovolj drugih problemov v občini, so delegati občinske skupščine na zadnjih dveh zasedanjih porabili precej časa za tuhtanje, kaj jim je storiti, ker sta dva delegata družbenopolitičnega zbora vložila pismen odstop, delegat zbora krajevnih skupnosti pa je sporočil, da se sej ne bo mogel več udeleževati zaradi invalidnosti. Medtem se je eden od delegatov premislil in obljubil, da bo prihajal na zasedanja, a ga ni bilo.

Kakorkoli že, če bi delegati omenjenih zborov na januarski seji ugotovili, da so razlogi za prenehanje mandatov delegatov utemeljeni, bi morali razpisati nadomestne volitve, saj jim mandatna doba poteče šele aprila 1994. To pomeni novo kandidiranje in volitve na 42 voliščih v petih krajevnih skupnostih. Razumljivo, da so racionalni delegati temu nasprotovali. Nadomestne volitve bi bile namreč velik strošek, a ne bi zagotavljale sklepčnosti zasedanj. Zato bi bila najbolj primerna zavlacevalna politika: delegate bi še nekaj časa spraševali, ali mislijo zares odstopiti ali ne, s tem pa bi skupščina toliko pridobila na času, da ji po zakonu ne bi bilo potrebno razpisati nadomestnih volitev.

Slišati je bilo tudi predlog, naj bi vsaj polovico denarja, ki bi ga porabili za nadomestne volitve, namenili za dobrodelne namene, na primer za zdravstvo. Če so bile seje sklepčne brez omenjenih delegatov že doslej, so lahko tudi vnaprej, nesklepčnosti pa naj sledi denarna kazen. Na koncu so se, sicer bolj »med vrticami«, delegati odločili za zavlacavanje. Zalostno pri tem pa je, da ni zardeval nihče iz SDP ali SLS, kamor spada »sporna« delegata družbenopolitičnega zbora. Še predsednika omenjenih strank ne, čeprav dobita stranki za delegata, ki že poltretje leto nista prišla na zasedanja, precej denarja.

M. BEZEK-JAKŠE

za iz vse občine. Zavzel se je, da bi jim morali še pomagati.

S tem so se strinjali tudi nekateri člani izvršnega sveta, vendar so opozorili, da dovoz smeti, med katerimi ne dovolijo nevarnih, ne sme trajati v nedogled. Razumeli so reakcije zelenih Metlike. Kar pa se tiče plačil, cene, ki jih metliška Komunala zaračunava črnomaljski, so namreč ekonomske — do 4. februarja po Mihelčičevih besedah še ni zapadel rok plačila. Vendar so na IS zatrdili, da bodo poskrbeli, da jim Črnomaljši ne bodo ostali dolžni za te usluge.

M. BEZEK-JAKŠE

SKB ČAKA

METLIKA - SKB banka je lastnica okrog 2.000 kv. metrov še vedno nezasedenih prostorov v dveh nadstropjih v novem metliškem poslovno-trgovskem centru. Kot je bilo slišati na seji občinskega izvršnega sveta, je banka pripravljena prisluhniti predlogom, za kaj naj bi te prostore čim koristneje uporabili. Pripravljeni jih je dati tudi v najem ali prodati pod ugodnimi pogoji.

Trudini gojenci bi radi delali

V Delavnicah pod posebnimi pogoji na Mirni se vsak dan srečuje 16 gojencev — Poleg igrač, ki sodijo v njihov program, bi radi delali tudi za podjetja, obrtnike

MIRNA — Današnji časi niso prijazni niti za tiste, ki so zdravi, kaj šele za tiste, ki so drugačni. Dokler prizadeti otroci obiskujejo osnovno šolo, je zanje kar poskrbljeno. Po končani osnovni šoli, ki si začnejo iskati primerno zaposlitev, pa šele začutijo kako težka je njihova drugačnost.

Mirenske delavnice pod posebnimi pogoji vodi defektologinja Truda Medved, ki je najprej delala na šoli s prilagojenim programom. Poleg šoloobveznih motenih otrok iz trebanjske občine se je ukvarjala tudi s predšolskimi motenimi otroki in kasneje tudi s starejšimi prizadetimi. »Po končani osnovni šoli so ti otroci ostajali doma pri starših, saj niso dobili primerne zaposlitve,« razlaga Truda Medved, ki se je dolgo časa skupaj s starši prizadetih otrok borila, da bi za te otroke poskrbel tudi po končani osnovni šoli. Pred dobrim letom se jim je želja uresničila, in tako imajo tudi v trebanjski občini Delavnice pod posebnimi pogoji.

Trenutno se vsak dan vozi v delavnice 16 zmerno in težje prizadetih gojencev, najmlajši ima 19 let, najstarejši pa 59. Večkrat se z njimi pripelejo tudi

starši. »Veliko staršev se je obrnilo name, ker niso vedeli, kako bo z zdravstvenim zavarovanjem. Da bi starši dobili prave informacije, smo povabili medse delavko iz trebanjske enote MZS.«

Truda Medved

Delavnice pod posebnimi pogoji so v stari mirenski osnovni šoli, kjer je tudi vrtec. »Želimo si, da bi zgradili nov vrtec, nam pa zapustili celo zgradbo, kjer bi uredili tudi bivalne prostore in domsko varstvo za tiste prizadete, ki so ostali

• Tri otroci, ki so pri nekaterih delih prav posebej spretni, čeprav malce bolj počasni pa zato toliko bolj natančni, izdelujejo mehke igrače. Odpadni material zanje dobijo v Jurtranki, Tomu in Pumexu. »Delali smo tudi za Kolinsko z Mirne, želeli pa bi si še več kooperacijskega dela,« pravi Truda Medved. Za otroke, kot so ti na Mirni, je pomembno, da imajo delo. Kajti tudi oni marsikaj znajo in zmorejo in zelo so veseli, da so lahko skupaj.

brez staršev in s tem tudi brez človeka, ki bo skrbel zanje,« pravi Truda Medved, čeprav se zaveda, da so zaenkrat to le želje.

J. DORNIŽ

»Gimnazija« naj bo zopet gimnazija

V Kočevju so se pričeli pogovori o reševanju prostorskih težav kočevskega šolstva — Začetki nakazujejo, da bo razprava burna in dolga

KOČEVJE — Minuli torek popoldan so se najvišji predstavniki kočevske občine sestali s predstavniki Delavske godbe, ravnatelji obeh osnovnih in srednjih šol v Kočevju in predstavniki strank. Po ogledu prostorov Delavske godbe in celotnega pritličja stavbe nekdanje gimnazije so se pogovarjali o možnostih razrešitve prostorske problematike kočevskih šol in Delavske godbe.

Slavko Rančigaj iz Delavske godbe je po predstavitvi precej pestre dejavnosti in s tem povezanih prostorskih težav Delavske godbe zbranim povedal, da bi z že kupljenim materialom ob nadaljnjem prizadevnem prostovoljnem delu okoli 400 članov godbe in njihovih stolarjev lani poleti prekinjena dela lahko dokončali, če bi bil rešen status stavbe nekdanje gimnazije. Dejstvo, da bi morala Delavska godba že lani novembra na podlagi sodne odločitve prostore zapustiti, je pojasnil predsednik izvršnega sveta Alojz Petek. Dejal je, da jim je občina kot lastnik stavbe odvzela prostore zato, da bi jim preprečila nadaljnje nelegalne posege, saj je godba nadalje-

vala obnovitvena dela kljub zahtevi občine, naj dela začasno ustavi.

Ravnateljica gimnazije Meta Kamšek je opozorila, da je velika verjetnost, da bo zopet prišlo do 8-letne gimnazije. Ob tem se bo zastavilo vprašanje prostorske strategije celotnega kočevskega šolstva. Povedala je, da si na šoli želijo, da bi se gimnazija vrnila in prostore nekdanje gimnazije. Ravnateljica srednje šole, Ksenija Vidošević, je povedala, da bo tudi poklicno šolstvo v prihodnje rabilo več prostorov, zato je podprla predlog Kamškove, zavrnila pa mišljenje tajnika krajevne skupnosti Kočevje—mesto Boruta Hočevčarja. Hočevčar,

ki je izhajal iz tega, da se stavbi nekdanje gimnazije in Bračičeve šole ne smeta porušiti, ker sta pod zaščito Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, je nakazal možnost rešitve prostorske problematike celotnega šolstva brez za današnje čase neuresničljivih novih gradenj. Gimnazija naj bi se vrnila v prostore nekdanje gimnazije, Delavska godba in Glasbena šola, ki sta sedaj v teh prostorih, naj bi šli v stavbo Trikona, kjer je nekoč bila Glasbena šola, Srednja in poklicna šola naj bi šli v Bračičevo šolo, sedanjo stavbo gimnazije in srednje šole pa naj bi dobila osnovna šola.

Ker so nekateri menili, da bi o takšni rešitvi veljalo razmisliti, drugi pa so jo ostro zavrnil, je verjetno, da bodo razprave o reševanju prostorske problematike celotnega šolstva in amaterskih dejavnosti v Kočevju še zelo burne.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KLARIČ V KOČEVJU

KOČEVJE - V Likovnem salonu v Kočevju so minuli petek odprli razstavo del fotografa in slikarja Ivana Klariča iz Celovca. To je druga njegova razstava v Sloveniji, prikazana dela pa so kombinacija slik in risb ter drugih dodatkov, ki so plod avtorjeve fantazije. Več o slikarju in njegovih delih, ki si jih je gotovo vredno ogledati, prihodnjič.

GEDER RAZSTAVLJA V FARI

FARA - Mladi, 35-letni kočevski slikar-amater, ki je imel že štiri samostojne razstave po Sloveniji, razstavlja tokrat v Fari. Razstavo je organiziralo Turistično-športno društvo Kostel, na ogled pa v prostorih Ljubljanske banke. Odprli so jo minuli četrtek in sicer v počastitev kulturnega praznika, trajal pa bo še ves mesec.

Brezgotovinsko plačilo

Novost Ljubljanske banke, d.d., bo dostopna večini občanov — Prednosti poslovanja s kartico LB, d.d.

RIBNICA — Ljubljanska banka, d.d., Ljubljana je konec lanskega leta okronala svojo težnjo za čim večjim brezgotovinskim poslovanjem z uvedbo plačilne kartice LB. Trenutno imajo po vsej Sloveniji že prek tisoč prodajnih mest in okoli 8 tisoč imetnikov kartic. V ribniški enoti LB želijo s široko akcijo, ki so jo pričeli v teh dneh, omogočiti, da bo plačilo z novo kartico možno v vseh trgovskih in gostinskih lokalih v ribniški občini.

Nova plačilna kartica je storitev, ki tako kot limit, trajniki in bankomat dopolnjuje poslovanje s tekočim računom. Čeprav je bila sprva zamišljena le za omejeno število ljudi, jo bodo lahko dobili vsi imetniki tekočih računov oz. precej širok krog občanov, le da bo limit, ki bo dosegel tudi do 200.000 tolarjev, odvisen od priliva na tekočem računu. Ribniška enota LB ima trenutno okoli 800 imetnikov kartic, ki s kartico že lahko kupujejo v Vitri, Zlatem klasu in Tijani.

Prednost plačila s kartico bo za imetnika kartice poleg možnosti pridobitve precej višjega limita, kot ga je imel do sedaj in razbremenitev zamudnega pisanja čekov tudi možnost, da se bo odločil, kdaj se bo plačilo s kartico obračunavalo. Banka nudi možnost, da je to 8., 18. ali 28. v mesecu, kar prinaša še dodatno prednost. Ta je v tem, da se bo imetnik kartice, ki se bo denimo odlo-

čil, da mu bo banka z njegovega tekočega računa odrgala plačila s kartico 18. v mesecu, opravil večje nakupe denimo 15. v mesecu, saj mu bo banka to upoštevala leše pri obračunu naslednjega meseca. Za imetnike tekočih računov pa bo kartica dobrodošla tudi zato, ker se že v kratkem obeta, da bo čekovne blankete potrebno plačati.

Plačilo s kartico bo imelo ugodnosti tudi za trgovine in gostilne, saj bodo z banko sklenili pogodbe o pogostosti mesečnih izplačil. Vodja ribniške enote LB, Danica Tanko, meni, da se bodo s tem tudi omejila plačila s »čeki na obroke«, ki po zakonu niso dovoljena.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PETDESETLETNICA BITKE V JELENOMEM ŽLEBU

RIBNICA - 26. marca bo minilo 50 let, kar je bila izbojevana v Jelenovem Žlebu ena izmed pomembnih zmagov v boju proti okupatorju. Da se ta jubilej dostojno praznuje, je občinska barčevska organizacija sprejela okvirni program prireditev. Načrtujejo, da bodo solarje seznanili s pomenom te bitke in izvedli rokometno tekmo ter razgovor s častniki TO in NOV. V razstavnih prostorih Miklove hiše želijo pripraviti razstavo fotografij štirih udarnih brigad, ki so sodelovale v bojih proti okupatorju pred 50 leti. Osrednja proslava bo predvidoma 27. marca dopoldne.

Niso odgovorili

Ministrstva in slovenska vlada molčijo glede problematike HE

SEVNICA — Sklep sevniskega izvršnega sveta, ki ga je potrdila tudi tukajšnja občinska skupščina, v zvezi s problematiko nadaljnjega obratovanja hidroelektrarne Vrhuvo je vlada posredovala raznim ministrstvom, slovenski vladi in investitorju savskih elektrarn. Sevnški izvršni svet je 28. januarja spet pisno interveniral na razne naslove v Ljubljani, vendar ni prejel nobene-ga odgovora.

Naj spomnim, da so Sevnčani že lani sklenili, da morata biti občina in krajevna skupnost Loka, kot neposredno prizadeta zaradi HE Vrhuvo, seznanjena s tehnično dokumentacijo in z izdanimi gradbenimi dovoljenji. Napredek so dosegli vsaj v tem, da je bil idejni načrt rešitve naselja Šentjur na Polju pred visokimi vodami javno predstavljen in da so bile nekatere zadeve v zvezi z ureditvijo tega vprašanja vendarle dogovorjene s krajevnou skupnostjo Loka. Sevnški občanarji so skušali zaradi pomoči pri reševanju strokovnih problemov oz. posledic izgradnje HE Vrhuvo navezati stik s predlagano osebo, toda doslej jim to še ni uspelo, ker je ta gospod menda v bolniški.

Begunci niso pozabljeni Pomoč iz tujine

RIBNICA — Minulo soboto je Ribnica gostila delegacijo iz pobratenega italijanskega mesta Arcevia, ki je pripeljala ob zadnjem obisku arcevijskega v Ribnici, obljubljeni humanitarno pomoč ribniškemu begunkskemu centru. Ne da bi se dogovorili, so istega dne pripeljali svojo prvo letošno pomoč centru tudi Bolonji.

Občina Arcevia, ki je z ribniško občino pobratena že 20 let, je za pomoč ribniškim beguncem zbrala med humanitarnimi in drugimi organizacijami in podjetji v občini, okoli 8 milijonov lir. Pomoč je bila sprva zamišljena kot novoletna obdaritev begunskih otrok, zato so kljub zamudi pripeljali poleg sadja, jogijev in drugega, predhodno dogovorjenega s centrom, tudi 170 paketov s sladkarijami, igračkami in šolskimi potrebščinami. V zahvali za prejeto pomoč sta predsednik ribniške občine Franc Mihelič in vodja centra Ivan Gradič izpostavila, da se Ribničani zavedajo pomena njihove pomoči, saj je Arcevia, sicer zgodovinsko zelo bogata, majhna, pretežno kmetijska občina, z vsega 6 tisoč prebivalci.

Za Bolonjce, ki že od lanskega poletja skrbijo za ribniški begunski center tudi tako, da krijejo stroške za zdravnika in plače za sedem od skupno devet zaposlenih v centru, je bila pomoč v hrani, obleki in drugem, kar so pripeljali v soboto, letos prva v nizu podobnih, skoraj vsakomesečnih pomoči, ki si bodo tako kot v preteklem letu sledile tudi letos. Zadnja njihova pomoč, ki je celo preseгла okvire humanitarne pomoči beguncem, ki jih je v ribniškem centru trenutno 297, je bila novoletna obdaritev otrok. 360 paketov so razdelili begunskim otrokom in otrokom iz socialno ogroženih družin v ribniški občini.

M. LESKOVŠEK-SVETE

●Si lahko predstavljate tišino, ki bi nastopila, če bi ljudje govorili samo tisto, kar res vedo? (Capek)

GOSTIŠČE OB RIBNIKU NA LOKAH — Na cesti, ki pelje ob Impoljskem potoku proti Zavratcu, je kmalu po odcepu za Primož, v Lokah, sevnška ribiška družina ob ribniku zgradila lep dom. Denarja za dokončanje doma je ribičem zmanjkalo, zato so ga za 10-let oddali v najem 44-letnemu bivšemu avio-prevozniku Tonetu Krajncu z Loga. Ta je dom lično notranje opremil. Poleg ribijih specialitet Krajnc v novem gostišču Ob ribniku ponuja gostom še drugo okusno hrano, kakršno zna pripraviti Marjanka Stigar, nekdanji tudi oškrbnica Tončkovega doma na Lisci. Prejšnji teden je Krajncu (na posnetku stoji na desni) ob otvoritvi lokala čestital tudi predsednik sevniske obrtne zbornice Slavko Vilčnik (prvi z leve) in se zahvalil skrbnim gospodarjem ribičem. (Foto: P. Perc)

V lekarni vse bolj napeti odnosi

Sevnška vlada predlaga vodstvu lekarne, naj znova pretehta utemeljenost načrtovanih tehnoloških presežkov — Pismo in pričevanje Milice Herman

SEVNICA — Precej razburjena nas je pretekli četrtek poklicala Milica Drobec—Herman, ki se je našla v članku Direktorici stregli po življenju, objavljenem v prejšnji številki na levi strani. Hermanova je prepričana, da se ji godi krivica, ker se je po 18 letih dela v sevnški lekarni znašla na seznamu petih presežnih delavcev.

Zanikala je, da bi imel njen mož dvojno državljanstvo, kot je razumela iz podnaslova omenjenega članka. Pravi, če bi ga imel, bi že kje delal. Res pa je, da je bil mož »zengovec«, in »če bo treba, bo spet. Toda med agresijo na Slovenijo je bil med prvimi na Krimu, v Ižanski dolini, Borovnici itd.«, kjer je branil mlado slovensko državo, navaja Hermanova. Razočarana sprašuje, kje je pravica, če njen mož (njegova mati je Slovenka, oče pa Nemec) ne more dobiti slovenskega državljanstva, saj ni kriv, »če se je rodil ob nepravem času in na nepravem kraju, na Hrvaškem, Srbi pa zlahka dobijo slovensko državljanstvo.«

Zanikala je, da bi njen mož grozil družini direktorice lekarne, da pa je mož direktorici Bredi Drenek—Sotošek menda rekel, da »ne bo več slišala kukavice, če bo ženo vrgla na cesto«, česar pa gospa Herman ni sama slišala.

»Zoper nezakonite dejavnosti v Lekarni Sevnica« je Hermanova 26. novembra lani, torej slab teden po tem, ko je zvedela, da se je znašla med tehnološkimi presežki, naslovila pritožbo na občinski komite za družbene dejavnosti. V njej očita direktorici Sotoškovi neupravičeno povečevanje števila zaposlenih v zadnjih letih, na kar naj bi jo sodelavci opozarjali, saj so bili zaradi takšnih potez udarjeni po žepu, vendar vse zaman. Hermanova navaja, da so v zadnjem letu trije delavci dobili odpoved zato, ker so hoteli nakupiti lekarniško stanovanje. Med temi je tudi farmacevt, mr. ph. Mladen Telišman. »Ali je to naključje, da sta v istem dnevu dobila odpoved dva Hrvača?« sprašuje občinske može Hermanova in še, kako lahko Sotoškova opravlja sorodno popoldansko obrt (kozmetični salon) in s tem izkorišča kolektiv lekarne.

Hermanova nam je potožila, da di-

Gasilstvo pred reorganizacijo in novimi izzivi

Z občnega zbora GD Hrib

LOŠKI POTOK — 31. januarja so vsa štiri potoška gasilska društva sklicala redne občne zbere in izvolila nova vodstva. Omeniti velja kot zanimivost, da v kraju, ki šteje 1700 prebivalcev, delujejo kar štiri društva. GD Hrib je nastalo že v prejšnjem stoletju, GD Mali log med obema vojnoma, kakih 30 let je staro društvo v Retjah, v Travniku pa je bilo ustanovljeno pred dobrimi tremi leti. Kajpak njihove korenine vodijo v matično društvo Hrib, o katerem je nastal sledeči zapis:

Predsednik Ivan Marjanovič in poveljnik Janez Ravnikar sta v svojih poročilih poudarjala požrtvovalnost. Zlasti zadnja tri leta ni bilo denarja za opremo, zato gre pohvala orodjarjem, ki požrtvovalno vzdržujejo staro in novejšo opremo. Društvo nujno potrebuje opremo in primerno usposobljenost za gašenje nevarnih snovi, zato je treba najti način, da bi privabili več mladih v vrste gasilcev. Pohvalno je bilo delo mobilne desetine, ki je imela redne vaje, k sreči pa ji v preteklem letu ni bilo potrebno posredovati.

V splošni razpravi je sodeloval tudi tajnik GZ Ribnica Edi Tanko. Iz njegovih izjavaj posnemamo: »Gasilska društva bodo v kratkem, torej po kongresu, ki bo predvidoma sredi leta, postavljena pred nove izzive in naloge. Pričakuje se nov zakon o gasilstvu, zaščiti in reševanju. Tako bi društva prišla pod novo upravo, s tem pa bo bolje urejeno tudi financiranje. Denar zdaj komaj zadošča za vzdrževanje voznega parka, opreme pa skoraj ne nabavljajo več. K sreči ima vseh 35 društev vzorno urejene domove, skoraj vsa društva eno ali več vozil. Kako se bodo zbirala sredstva v tem letu, še vedno ni znano. Sicer pa je pričakovati v naslednjih dveh letih reorganizacijo občine in tako tudi gasilske zveze, posamezna društva pa bodo dobila posebne naloge. Upam pa, da nas več desetletno družjenje ne bo razdvojilo zaradi nove organiziranosti,« je končal Tanko.

Zbor je podaljšal mandat dosedanjemu predsedniku Ivanu Marjanoviču, novi poveljnik pa je postal Janez Knavs.

A. KOŠMERL

Drobne iz Kočevja

SMRAD - Bližajočo se pomlad in z njo pričetek poljskih del v teh dneh napoveduje smrad, ki spremlja pognojevanje njiv in travnatih površin. Smrad, ki ga je že dva tedna čutili v predelu Ložin, mimoidočim ne dokazuje, da bi bilo kaj drugače kot v preteklih letih, ko prašičja farma v Klinji vasi še ni imela separatorja, ki z oddvajanjem gostega od tekočega dela gnojevke pripomore, da rastline gnojevko hitreje vsrkajo, s čimer naj bi se zmanjšal tudi smrad, ki ga tako gnojenje povzroča. Za to je možnih več pojasnil: ali da gnojevka ni s klinjevaške farme ali pa tam separatorja še ne uporabljajo; ali da je učinek zmanjšane osmrarjevanja minimalen ali pa da so pognojene površine tako velike, da je kljub zmanjšanemu smradu v celoti še vedno občutiti zelo močan smrad.

NIČ ZA ŠOLE - Kočevju se v teh dneh obeta obisk iz republiškega ministrstva za šolstvo. Prišli naj bi tisti, ki imajo na skrbi gradnjo šol. Če bodo držali obljubo, ki so jo pred nedavnim dali predsedniku kočevskega izvršnega sveta Alojzu Petku, se bodo s Kočevci pogovarjali o možnostih gradnje nove šole v Kočevju in o šoli v Fari. Nobena od šol iz kočevske občine ni v letošnjem republiškem programu, kar je za Kočevce nesprejemljivo, še posebno ostro pa nasprotujejo predlogu republike, da bi se učenci iz Fare, ki je na demografsko ogroženem območju, vozili v šolo v Kočevje. Zato bodo vsaj za šolo v Fari skušali pridobiti denar iz republiškega programa zelene meje, v katerem je za šolstvo predvideno 200 milijonov tolarjev.

Ribniški zobotrebc

VELIKA KONKURENCA - Za malo gospodarstvo in zasebno podjetništvo ribniške občine je bilo preteklo leto dokaj uspešno. Med številnimi na novo odprtimi delavnicami, obrati, pisarnami in lokali je bilo daleč največ gostinskih in trgovskih lokalov, vendar glede na celotno vrednost lani vloženega denarja v obrt, gostinstvo in turizem nista bila na prvem mestu. Čeprav se zato trgovina in gostinstvo kažeta kot možnosti hitrega in vnaprej zajamčenega zaslužka, pa še posebno zaradi velike konkurence, ni tako. To dokazuje primer najemnika Mercatorjeve restavracije s prenočišči Dejana Djuričica, ki je bil zaradi kar za 70 odst. zmanjšane obiska in temu ustreznega zmanjšanja dohodka prisiljen vrniti obrtno dovoljenje. Kljub temu pa takšni primeri drugim ne vzamejo poguma. Restavracija je trenutno zaprta, vendar zaradi obnovitvenih del, ki jih že izvaja novi najemnik.

VESELJE OB KONTEJNERJU - Že lep čas se po Ribnici širijo govorice, da so Romi izredno veseli, ko na smetišče pripeljejo kontejner iz ribniškega begunskega centra. V njem naj bi bila raznovrstna, tudi kvalitetna oblačila in druga roba, ki jo begunci odvržejo, potem ko se umaže. Vodja ribniškega begunskega centra Ivan Gradič tega ne verjame, saj dosedanja pregledi kontejnerjev tovrstnih govoric, ki se pojavljajo že, odkar so begunci prišli, niso potrdila.

Sevnški paberki

STUDENEC - Ob obiskih občanarjev po krajevnih skupnostih, kjer so pregledovali uresničevanje naložb na komunalnem področju v lanskem letu in načrte za letos, so gostje odnesli kaj različne vtise. Medtem ko je, denimo, predsednik sevniske vlade Marjan Kurnik v Tržišču ocenil organiziranost tamkajšnje krajevne skupnosti pri njenih prizadevanjih za razvoj kot nadpovprečno, so bili gostje, začeni od direktorja cestnega podjetja Franca Povšeta pa do občanarjev, silno razočarani nad obiskom na Studencu, kjer jih je razredčeno vodstvo KS pričakalo povsem nepripravljeno. Gostje so dobili občutek, da Studenčani ne vedo niti tega, koliko denarja še imajo na žiro računu.

NARKOMANI - Dr. Jurij Pesjak se je na seji sevniske vlade razhulil, ker ni vedel nič o načrtih za narkomansko center na Razborju, o katerem smo pisali v prejšnji številki. Dr. Pesjaka so mnogi spraševali, če kaj ve o namerah don Pierina, ministrstva za zdravstvo, sevniske občine in še koga, a jim dolgoletni sevnški zdravnik niti približno ni mogel ustreči. Kako neki bi reagiral dr. Pesjak šele tedaj, ko bi bil vedel, da se vodstvu krajevne skupnosti Loka, kamor spada Razbor, še sanjalo ni o tem, da bi Razbor postal eden izmed centrov za ozdravljenke narkomane iz raznih dežel. Domnevajo, da gre bolj za zasebni aranžma vaških veljakov, ki bi radi s prodajo šole prišli do denarja.

MIHA - Direktor sevniskega gostinskega podjetja Kristijan Janc ml. je pozval ustrezne službe, naj rešijo hotel Ajdovec takih gostov, kot je posebnec Miha. Center za socialno delo v Sevnici ima več podobnih primerov, zato bo o tem pripravil poročilo.

SPOL IN POLITIKA - Nedavno izvoljeni krški izvršni svet je bolj ali manj moška vlada, toliko bolj zato, ker vanjo niso izvolili niti ene osebe ženskega spola. Ženske menijo, da je za tako sestavljeno vladno kriv nihče drug kot mandat Herman Kunej. On jim sicer razlaga drugače. Ko so ga s tem v zvezi vprašale, koliko jih je sploh povabil v vladno, so namreč izvedele, da jih je vabil kar nekaj, vendar na koncu nobena ni dala soglasja, da bi sodelovala pri vladanju. Po Krškem se že govori, da je za tako moško krško vladno kriv Bog, ker ni ustvaril take ženske, ki bi ustrezala sedanjem krškim politikom. In najbrž bo to držalo.

ZAKLONIŠČA - Zaklonišča so tiste reči, o katerih se v Krškem res zelo radi pogovarjajo, če le najdejo priložnost. Nekoč so bili do zaklonišč manj pozorni, kar je razumljivo, saj bi jih morali graditi po zakonu. V resnici so jih gradili bolj malo in so se tudi takrat o njih samo bolj pogovarjali. Nekaj so si jih kljub vsemu v Krškem v preteklosti le postavili. Za varnost so z zgrajenim zakloniščem dobro poskrbeli na farmi v Pristavi. Nekaj malega so v tem pogledu naredili na Vidmu, ker pa imajo tu spravljenih veliko dosti bolj nevarnih snovi, kot je v Pristavi gnojekva, so zakloniščne zmogljivosti za Videm dejansko skoraj nikakršne. To ni čudno. V Krškem se že ves čas veliko več govori o gnojekvi s farne kot o kloru z Vidma.

GLOBINA - V Krškem in okolici se od časa do časa do kdo pritoži, da sredi rodovitnega polja (ne)znani državljan ali njihova podjetja kopajo gramoz. Takih izkopov na tem svetu ne more nihče zaustaviti. Vzrok je v tem, da brez gramozu človeku ni živeti; kdo bi našteval, za kaj vse občan uporabi tak material! Vzrok je tudi v delitvi pristojnosti med inšpektorji. Če namreč Krčan kopa na rodovitni njivi gramoz, bi ga čisto na začetku akcije še lahko preganjal kmetijski inšpektor. Kakor hitro pa se Krčan malce poglubi v zadevo in gramoz kopa kakšen komolec nižje v tleh, bi ga moral preganjal rudarski inšpektor. Pomembno je torej, da Krčan dovolj hitro kopa in se dovolj hitro spušča proti osrčju Zemlje. Če bo kopal gramoz na Krškem polju v sami sredici, bo povsem varen. Za tam si oblast še ni izmislila inšpektorjev.

Novo v Brežicah

ZADNIJ - Milan Lokar, predsednik upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč, je nedavno potarnal, da je ta odbor še edini, ki dela po starih, socialističnih navadah - zastoj. Tarnanje je bilo menda namenjeno poslancem, da bi se omeščali in na osnovi pregleda opravljenega dela vendarle nekaj denarja namenili tudi socialističnim junakom v tem odboru. Sledil je presenetljiv preobrat. Za govorniški oder je stopil sam sekretar skupščine in naznanil, da si upravni odbor sklada lahko sam določi in izplača nagrado za svoje delo. Med šušljanjem in vsesplošnim posmehovanjem ni bilo mogoče razbrati, kaj je bolj neumno. Določilo, da si lahko odbor sam določi izplačilo, ali pa tisti, ki določila niso izkoristili. Večina prisotnih bi ga gotovo. Tako je gospod Lokar dokazal, da je zadnji "pravi" kmož iz občini.

IN KO SUMO ŽE PRI KOMUNIZMU, še ena sočna iz teh logov. Na sestanku SDP je gospoda Zana zanimalo, kako daleč je z združevanjem glava stranke. Gostujoči Mauricio Olenik je odgovoril, da čakajo na mnjenja članstva. A omenjeni gospod ni bil zadovoljen. Vedno je bil navajen, da je poslušal, kar je reklo vodstvo. Nekaj pa je vendarle zamočal. Izdal ga je strankarski kolega Ivan Pinterič: "Ti si vedno poslušal vodstvo, ampak tega ne poveš, da si bil vedno tudi sam v vodstvu!" Prisotni so nato žalostno ugotovili, da so stari časi mimo, saj je zdaj demokratični centralizem prevzel Peterle.

IMENA - Z imeni je vedno hudič. Če jih zapišeš, je narobe, če jih izpuštiš, še bolj. Če jih zabeležiš narobe, je zamera, če izgovoriš napačno, zadrega. Francu Šaliju ni bilo čisto nič nerodno, da je pesnico Dragico Dani poimenoval vsaki dve minuti drugače. Dragica Dani, Danica Dragi - kdo bi si zapomnil!

UTRINEK S SKUPŠČINE

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Spet z ustavnim sodiščem

Iz krajevnih skupnosti kritizirajo sklad stavbnih zemljišč — Nov, a tudi sedanji upravni odbor

KRŠKO — Potem ko krški občinski sklad stavbnih zemljišč dolgo časa ni našel mesta na dnevnem redu sej krške občinske skupščine, so ga kot posebno točko uvrstili na dnevni red skupščine 4. februarja. Šlo je za imenovanje upravnega odbora sklada. Delegati so zadevo vzeli zelo zares.

Krajevna skupnost Senovo še naprej odločno zahteva svoje predstavniško mesto v upravnem odboru sklada stavbnih zemljišč. Nekaj korakov dalje v prav tako zahtevi je naredila krajevna skupnost Dolenja vas.

Že sredi lanskega leta je njen delegat Jože Stibrič menil, da je Dolenja vas pri delitvi skladovega denarja zapostavljena. Takrat je na seji skupščine dejal upravnemu odboru sklada, ki je tedaj še obstajal, in delegatom približno to: KS Dolenja vas prispeva v sklad skoraj 80 odst. sredstev. Krajevna skupnost, ki je najbližji nuklearni — slednja največ prispeva v sklad stavbnih zemljišč — kot najbolj neposredno ogrožena dobi občutno premalo sredstev za financiranje krajevnih potreb. Občinski sklad v krajevni skupnosti Dolenja vas ni napravil popolnoma nič. Protestiram proti takemu enostranskemu razdeljevanju sredstev. Še pred kratkim ste govorili, naj se sredstva porabijo tam, kjer so bila ustvarjena, ali v neposredni bližini. Stibrič je tudi menil, da je podeželje sklad zapostavil. Delegatom, ki prihajajo s podeželja, je zato takrat predlagal, naj ne potrdijo programa sklada.

Stibrič je tudi izrazil prepričanje, da bo najverjetneje potrebno iskati pravico na republiki in marsikaj pojasniti ustavni komisiji, ne glede na to, da občina Krško lahko izgubi sredstva nuklearne elektrarne. KS Dolenja vas v tem primeru ne bi bila prav nič oškodovana, ker po njegovem tako ali tako ničesar do teh sredstev ne dobi.

Na seji 4. februarja je Dolenja vas preko Stibriča najodločneje ponovila lansko grožnjo, da bo k do-

• **Tudi nekateri drugi delegati krške občinske skupščine so se strinjali, da s predlagano sestavo upravnega odbora sklada stavbnih zemljišč »ni dobro pokrit teren«, kot se je nekdo izrazil. Po tako obsežnem uporu v delegatskih klopeh je skupščina dobila v sprejem predlog sklepa, naj ustrezno skupščinsko telo predlaga novo, sprejemljivejšo sestavo upravnega odbora sklada stavbnih zemljišč. Dosedanjemu upravni odboru, ki se mu je sicer pred časom že iztekel mandat, je 4. februarja letos skupščina podaljšala mandat za skupno 6 mesecev. To v danih razmerah pomeni, da bo upravni odbor v »stari« sestavi lahko deloval še do konca aprila letos.**

gajanju v skladu stavbnih zemljišč v občini Krško povabila pravosodje in celo ustavno sodišče.

L. M.

PREGLED LETNIKA V CERKLJAH

CERKLJE OB KRKI - Tukajšnja podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske bo organizirala v soboto, 20. februarja, ob 15. uri v gasilskem domu v Cerkljah redni letni zbor.

Vabi vse člane in druge vinogradnike. Po zboru bo pokašnja vin letnika 1992. Slednja bo komisija ocenila dva dni pred zborom. Vsi, ki bi radi dali vino oceniti, naj oddajo liter vzorca vina in 100 SIT pri Ivanu Golobu na Dol. Pirošici. Rok za oddajo vina je 13. in 14. februar.

OBRAZIMLADE AKADEMSKE SLIKARKE — V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah so pred tednom dni odprli pregledno razstavo »Moji obrazi« slikarke Marija Starič-Jenko (na sliki druga z desne). Dela zadnjih osem let, ko je diplomirala študirala grafiko pri prof. Janezu Berniku, bodo na ogled še do konca februarja. Slikarka, ki je bila pred leti tudi brežiška gimnazijka, je imela že kar nekaj samostojnih in skupinskih razstav, poleg tega pa je v letu 1990 prejela študentsko Prešernovo nagrado za grafiko in lani še grand prix na 2. bienalu slovenske garfike v Novem mestu. Orvoritev razstave sta popestrila operna pevca Rajko Koritnik (desno) in Sonja Hočvar (za pianistom). (Foto: B. D.-G.)

V ozadje razrešitev niso drezali

Ninković in Zupančič razrešena, Lepšinova ostane — Do preoblikovanja občinske uprave bosta v.d. sekretarjev Cerjak in Kapušin

BREŽICE — Poslanci brežiške skupščine so pred tednom dni z veliko večino glasovali proti razrešitvi namestnice sekretarja za gospodarski razvoj Lepšina. Na isti seji pa so razrešili sekretarja sekretariata za gospodarski razvoj mag. Slobodana Ninkovića in sekretarja sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja Cirila Zupančiča. Njuno delo bosta poslejčasno opravljala Tone Cerjak (za gospodarstvo), sedaj sekretar sekretariata za kmetijstvo, in Ivan Kapušin (za urejanje prostora in varstvo okolja), sicer sekretar sekretariata za notranje zadeve. Oba bosta samo vršila dolžnosti do predvidene reorganizacije občinske uprave.

Odločitve so poslanci sprejeli skorajda brez razprave, kar je dokazovalo, da so se stranke dogovorile o razrešitvah že pred sejo. Delegati so se z molkom izognili nevarnosti, da bi delovali kot razsodniki v neki novi aferi in poslušali navzkrižna nizkotna obtoževanja. Morebitno ozadje nastalih zapletov in razrešitev je tako ostalo za občinski-mi vrati in v mejah poučnih ubibanj.

Poslanci se niso odzvali niti na obrambo Cirila Zupančiča, da je bilo njegovo delo namerno onemogočeno ter da ga razrešujejo zaradi njegovega pisma, v katerem razkriva odnos občine (Cirila Kolešnika) do krškega Savaprojekta in brežiškega Regiona. V prazno so izzvenela tudi opozorila, da njegove-

ga poročila predsedstvo skupščine ni uvrstilo med skupščinsko gradivo, pa ga je zato moral sam razmnožiti in razdeliti poslancem.

Seja ni razjasnila, zakaj je mag. Slobodan Ninković šele dan pred skupščino ponudil svoj odstop, ki ga je IS dve uri pred sejo posredoval predsedstvu SO. Poslanci predloga že zaradi formalnih določil niso mogli sprejeti, saj je prišel prepozno. Sekretarja za gospodarstvo so razrešili na osnovi njegove odgovornosti za nastali primanjkljaj v občinskem proračunu. Na vztrajanje predsednika skupščine Teodorja Oršaniča so poslanci glasovali o pobudi, da zaradi »težkih žalitev občine in njenih

Kdo seka v gozdu v Kostanjevici?

Kostanjevica: Mercator—Agrokombinat Krško seka v gozdovih, ki so bili last mestne korporacije Kostanjevica — Skupščina brez pooblastil — Lanska kraja

KOSTANJEVICA — Gozd v neposredni bližini Kostanjevice sekajo. Podiranje dreve je v zadnjem času razburilo duhove v KS Kostanjevica, zadeva pa je segla tudi čez meje krajevnih skupnosti, in to celo na nedavno sejo krške občinske skupščine.

Najnoveše sekanje v kostanjeviškem gozdu je organiziral Mercator—Agrokombinat Krško. Kostanjevičani so temu podjetju konec januarja »fizično preprečili nadaljnjo sečnjo v mestnem gozdu Kostanjevica in ne dovolijo odpeljati posekanega lesa«. To je potrdil tudi kostanjeviški delegat v krški občinski skupščini.

Kostanjevica želi spor rešiti sporazumno, toda zadeva je po njihovem mnenju sporna sama po sebi in tudi zaradi namere M—Agrokombinata, da uveljavi svoje pravice glede tega gozda.

BRESTANIČANI V GOSTEH

RAKA - KUD Raka je ob kulturnem prazniku pripravilo zanimiv in bogat program, v katerem so se predstavili domači kulturniki in gostje iz Brestanice. V nabitno polni dvorani so se zvrstili moški pevski zbor z Rake pod vodstvom Stanka Gorenca pa Helena Žabkar, Robert Kerin, Urška Vuk, Andrej Resnik in plesna skupina Life, na koncu pa še moški pevski zbor »Svobode iz Brestanice pod vodstvom Mojce Molan. Ob tej priložnosti je podpredsednica KUD Raka Ana Verovšek-Vuk izročila predsednici društva Milvini Bizjan bronasto Prešernovo plaketo, ki ji jo je podelila ZKO Krško. Prireditelj je povezovala Mojca Molan.

OPRAVIČILO VINOGRADNIKU

PODOBČJE - Pri nedavnem pregledu letnika in ocenjevanju vin, ki ga je organiziralo društvo vinogradnikov Podbočje, so med drugim ocenili vino Martina Frankoviča. To vino je komisija ocenila s 15,6 točke in ne s 13,6 točke, kot je bilo pomotoma navedeno v biltenu. Društvo vinogradnikov Podbočje se Martinu Frankoviču opravičuje za neljubo napako, ki je nastala v naglici v obdelavi podatkov pred tiskanjem biltena.

Vse več ljudi prosi za pomoč

V mesecu 2-krat več vlog kot včasih v celem letu

BREŽICE — Delavke brežiškega Centra za socialno delo ugotavljajo skokovito naraščanje števila prejemnikov socialne pomoči oz. denarnega dodatka. V letošnjem januarju so tako prejeli kar 87 vlog in 66 priložnosti za novo dodelilo denarni dodatek. Za primerjavo naj povemo, da je bilo nekdanj po 40 vlog v celem letu. Število vlog je posebej naraslo v zadnjih treh letih. Lani se je njihovo število glede na prejšnje leto podvojilo, od lanske jeseni pa beležijo velike poraste že iz meseca v mesec.

Ogroženi še vedno težko zaprosijo za pomoč, a jih k odločitvi prisilijo nevdružne razmere. Med prosilci je vse več mladih iskalcev prvih zaposlitev in

»M—Agrokombinat po trenutno veljavni zakonodaji lahko šteti svoj podjetniški interes in kot upravljalca gozda opravi sečnje v okviru dovoljenega desetletnega plana,« menijo v Kostanjevici. Kljub temu zahtevajo »na osnovi pravičnosti, da se v gozdovih, ki so bili last mestne korporacije Kostanjevica in jih je M—Agrokombinat dobil v upravljanje brezplačno, da se ustavi nadaljnja sečnja. Les, posekan v zadnjem tednu januarja, naj se preda brezplačno krajevni skupnosti Kostanjevica za gradnjo mostu«. Pri tem si v Kostanjevici pomagajo s podatkom, da ima omenjeno krško podjetje na področju KS Kostanjevica v upravljanju gozd, ki ga je »pridobil z nacionalizacijo oziroma dodelitvijo premoženja«. Prepričani so, da je M—Agrokombinat potrebno v njegovem početju ustaviti in da je ura pet pred dvanajsto. »Predvidevamo, da bo nova zakonodaja omogočila vrnitev gozdov nekdanjim lastnikom, torej tudi KS Kostanjevica oziroma bodoči občini Kostanjevica. Prehodno obdobje, v katerem imajo trenutni upravljalci še pravico izkoriščati sečnje po desetletnem planu, je lahko usodno za gozdove,« opozarjajo iz Kostanjevice.

M—Agrokombinat sicer ne zanika poseka, vendar je videti malce presenečen, če ne ogorčen nad ostrino kostanjeviške kritike. »Ravnali smo se natančno po programu sečnje, ki ga je

IVAN MIRT V PROGRAMSKEM SVETU

KRŠKO - Tukajšnja občinska skupščina je imenovala Ivana Mirta za predstavnika v programski svet Televizije Trdinov vrh Novo mesto. Krška občina želi tudi z imenovanjem svojega člana v omenjeno ustanovo sodelovati pri oblikovanju regionalnega televizijskega programa, ki naj bi v bodoče nastajal na Dolenjskem in v Posavju.

naredilo brežiško gozdno gospodarstvo. To tudi pomeni, da se M—Agrokombinat za sporni posek ni odločil zdaj. Mislim, da je bil posek strokoven in les je bil odkazan. Doslej nam ni nihče očital, da slabo gospodarimo z gozdom,« pojasnjuje Ivan Kozole, direktor

• **Sekanje gozda v »mestnem gozdu Kostanjevica« je očitno zgodba v več delih. Enega od teh so predstavili Kostanjevičani, ki so povedali, da po gozdu lomasti M—Agrokombinat. Drugi deli zgodbe ostajajo nepojasnjeni in brez ustreznega »lokalpatriotskega« in uradnega odmeva. Tako ne rečejo ne bev ne mev o dejstvu, da je v času popravila mostu v Kostanjevici lani izginilo iz kostanjeviškega gozda nekaj kapitalnih dreves. Nihče ni »ugotovil« kraje in nihče je ni prijavil.**

M—Agrokobinata. Tudi on želi razplet v duhu dobrega sodelovanja s krajevno skupnostjo Kostanjevica.

Kako se bo končala zadeva, na katero so opozorili iz Kostanjevice, se ta trenutek ne ve. Kostanjevičani, prepričani v svoj prav, so hoteli primer zaključiti s sklepom občinske skupščine, ki bi zaustavil M—Agrokombinat. Zato so v pobudi občinski skupščini zapisali tole: menimo, da bi morala občina Krško zaščititi interes KS Kostanjevica kot naravnega lastnika teh gozdov. Prosimo skupščino občine Krško, da takoj vključi ustrezne ustanove in kot najvišji organ v občini pravno uredi prepoved sečnje v gozdovih, ki so jih podjetja pridobila v upravljanje brez plačila. Občina naj ukrepa, čeprav je trenutno še nejasno, ali bodo gozdovi v bodoče pripadali krajevnim skupnostim, občinam ali republiškim skladom. V zvezi s tem je Kostanjevica ostala razočarana, kajti pobude s tako vsebino je skupščina zavrnila, češ da o ustreznih zakonodaji lahko veljavno odločajo samo na državni ravni, ne pa v občini.

M. LUZAR

Brežiški radio še naprej brez rešenega statusa

Osnutek nedorečen

BREŽICE — Radio Posavje, Studio Brežice je razrešitev svojega statusa predlagal že pred tremi leti in kmalu zatem pripravil tudi prvo gradivo o tem. Ustanovili naj bi javno podjetje za preživetje, pridruženje pa se jim še hrvaški upokojenci, ki jim tudi dodatek k pokojnini ne zadostuje za dostojno življenje.

K večjemu številu denarnih dodatkov je v prispeval tudi zakon, ki razširja pravice do socialne pomoči, hkrati pa daje več možnosti za znižanje ali ukinitve dodatka. Zakon je socialne delavke po svoje razbremenil, saj je bolj natančen, tako da delavkam ni več tako težko presojati o upravičnosti.

V centru sprejemajo vloge do 25. v mesecu, da bi lahko prosilci osmi dan v naslednjem mesecu že prejeli pomoč. Po novem se otroški dodatek in štipendija ne štejeta več v dohodek družine. Upravičenci do denarnega dodatka lahko dobijo tudi pomoč pri najemnini stanovanj. Zdjaj prejema le še slaba desetina nekdanjih prejemnikov subvencij za stanarine. Tako so brez nje ostali mnogi upokojenci in enoroditeljske družine. Višina pomoči je odvisna od gospodarske moči posamezne občine.

B. D.-G.

Danica Božič

delavcev Ninkovića predajo javnemu tožilstvu«. Pobude niso sprejeli, naker je župan dodal, da bo zato poskrbel sam.

B. DUŠIČ-GORNIK

Čeprav bi bilo treba za izpeljavo statusne preobrazbe najprej oceniti vrednost premoženja, na občini še niso prišli dlje od razpisa in izbire ponudnika, ki bi oceno napravil za 6.000 mark. Tako za zdaj še ni jasno, kolikšen delež lastnine bi v novem podjetju pripadel ustanoviteljicam. Radijci so v svojem poročilu zapisali, da so v zadnjih letih svojo dejavnost in razvoj financirali sami, vendar je treba tudi upoštevati, da so lani dobili v upravljanje še nekaj prostorov in dejavnosti ukinitenega Zavoda za kulturo. Ta »preneseni« del povečuje delež ustanoviteljic, hkrati pa ne zagotavlja dobička.

B. D.-G.

Copa ca Bana vse manj eksotična

Ime glasbeno-instrumentalne skupine postaja domače vse širši publiki - Dvanajst simpatičnih novomeških deklet je lani osvojilo naslov "Amater leta-1992"

NOVO MESTO - Mesto, ki ne premore vsaj ene dobre glasbene skupine, je mrtvo. Tudi za Novo mesto je spet prišel čas, ko lahko postavi na oder skupino, ki se mu je ni treba sramovati. Za to gre zasluga predvsem izvirnosti, ambicijam in dobri volji dvanajstih deklet, ki so se pred tremi leti, natančno povedano 12. januarja 1990, sestale in ustanovile vokalno-instrumentalno skupino z eksotičnim imenom Copa ca Bana.

Takrat so bile še vse novomeške srednjšolke, zdaj pa jih že več kot polovica študira v Ljubljani. Da so dekleta kljub tej pomembni življenjski prelomnici ostala skupaj, že da slutiti, da so vezi, ki so jih s skupnim delom spletle, močnejše kot pa je glasbeno druženje za kratek čas. To potrjujejo tudi besede Leticie Yebuah, ki je skupaj s sestro Ireno duša skupine: "Naš načrt je, da bi čim dlje ostale skupaj, saj vaje in nastopi pomenijo za nas predvsem druženje in prijateljstvo, ne pa hlepenja po popularnosti in zaslužku. Rade bi nekaj ustvarile in veliko lepega z glasbo doživele, dokler smo še mlade."

Dekleta iz skupine Copa Ca Bana se lotevajo tako moderne popularne glasbe, kot so skladbe Michaela Jacksona, v lastni priredbi, seveda, kot vseh vrst jazza, zložile pa so tudi že sedem lastnih skladb, ki so bile pri publiki in glasbenih kritikih lepo sprejete. Odlikujejo jih svobodni, čisti glasovi in lahkotna, nevsiljiva interpretacija, podprta s plesnimi gibi in s klavirjem ter občasno še z nekaterimi drugimi instrumenti. Vsaka od deklet namreč obvlada vsaj en instrument, to pa je nedvomno zasluga novomeške glasbene šole, katero so obiskovale.

Dekleta so že večkrat nastopala v oddajah Radia Slovenije in si lansko

leto tam prislužila laskav naslov Amater leta 1992. Kot gostje so lani nastopila tudi na Festivalu večnih melodij v Laškem in so z eno skladbo zastopane na kaseti Zlati rog, ki je bila tam posneta v živo. Novembra lani so v dvorani osnovne šole Grm priredile samostojen koncert, ki je bil pri publiki zelo lepo sprejet, imele pa so tudi že več gostovanj, med drugim v nemškem mestu Langenhagnu. Okoli novega leta se je že pokazala njihova popularnost, saj so ponudbe za nastopanje kar deževale, tako da vsem nikakor niso mogle ustreči. Nedavno tega so nastopale na zagrebški televiziji v oddaji Sedma noč, ki jo precej gledajo tudi v Sloveniji.

In kakšni so načrti skupine Copa ca Bana za naprej? "Veselo druženje ob glasbi, dokler bo možno," pravi Leticia, "in ustvariti čimveč, da bodo

kultura in izobraževanje

imeli spomin na nas še naši vnuki." Pri tem misli predvsem na izdajo kasete. To je bila nekdanja želja, ki pa zdaj postaja vse bolj uresničljiva. Pri novomeškem studiu Luka so namreč že posnele nekaj skladb, ki jih zdaj pogosto slišimo na Studiu D. Led je prebit in pot do lastne kasete verjetno ne bo več dolga.

T. JAKŠE

PLESNO TEKMOVANJE IN REVILJA

KRŠKO - V soboto, 13. februarja, bodo ljubitelji plesa v Kulturnem domu v Krškem res prišli na svoj račun, saj si bodo lahko ogledali tekmovanje za pokal Slovenije v akrobatskem rock and rollu in plesno revijo. Ob 16. uri bo finale pionirjev in mladincev ter predtekmovalne članov za izven, ob 19. uri pa finale za člane in plesna revija, oboje za abonma in izven.

Koncert mladih glasbenikov

Prihodnji četrtek

ČRNOMELJ - V ciklu Glasbenomladinski oder priredi Glasbena mladina Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj v četrtek, 18. februarja, ob 11.30 in 19. uri v Kulturnem domu v Črnomlju koncert, na katerem se bosta predstavila nadarjena mlada slovenska glasbenika, šestnajstletni klarinetist Mate Bekavec iz Ljubljane in osemnajstletna pianistka Adriana Magdovski iz Maribora. Oba glasbenika sta zmagovalca z državnih tekmovanj učencev in študentov glasbe z absolutnim številom točk, imela sta že več samostojnih koncertov, v četrtek pa bosta dopoldne izvajala Poulencovo Sonato za klarinet in klavir, Ramovševo noviteto Pogumno naprej, napisano prav za Mateja Bekavca in Rabaudov Solo de concours, op. 10, v drugem delu pa Schumannove Phantasiesuecke za klavir in klarinet, op. 73, ter Webrov Concertino, op. 26, ob 19. uri na proslavi, posvečeni prazniku občine Črnomelj, pa le Schumannove Phantasiesuecke in Webrov Concertino.

To bo tretji koncert v ciklu GM oder, četrti in zadnji v tem šolskem letu pa bo aprila, ko se bo v Črnomlju predstavila violinistka Maja Carar ob spremljavi pianista Hinka Haasa.

J. DORNŽ

"Srečevanja", ki človeka bogatijo

Dragica Dani je v Brežicah predstavila svoj pesniški prvenec Srečevanja - Z avtorico klepetal Franc Šali - Podelili priznanja ZKO

BREŽICE - Prejšnji torek podvečer je okrog 60 Brežičanov spoznalo poezijo Dragice Dani, ki jo je, sicer rojeno na Gorenjskem, življenjska reka naplavila v Brežice. V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v občinski knjižnici predstavili njen pesniški prvenec "Srečevanja", ki je izšel kot 12. knjižica zbirke "Siga" Dolenjske založbe.

"To ni poezija, ki bi z razmišljanjem besedo skušala prodati v književnost. Je poezija življenja, bivanja, srečevanja. Človeka potegne v občutja, ki jih je že tudi sam doživel in se jih spomi-

nja: hrepenenje, radost, strlost, grenkoba. Pesmi Danijeve so resnična izpoved srca brez zadržka, so pesmi svobode in kdaj pa kdaj tudi drznosti. Včasih se ji življenje kaže tudi kot sesirjeno mleko, kot nekaj, na kar ne najde odgovora," je ob predstavitvi nove zbirke pesni povedal Franc Šali iz Dolenjske založbe, ki je ta večer tudi vodil razgovor s pesniko.

"Srečevanja" sestavljajo trije ciklusi pesmi, v katerih se stopnjuje resnost od prvega ciklusa z nazivom "Razkošje drobno" preko drugega "A nekaj je mimo" vse do zadnjega ciklusa s priokusom trpkosti - Bela kazen. Knjižico je ilustriral posavski rojak Rudi Stopar, oblikoval pa Peter Simič.

Celotna zbirka je razpoložljiva, iz nje pa veje "vsestranska lepota", "harmonično sozvočje", "lepo čustvo in lepa misel", kot je ocenil slovenski pesnik Ciril Zlobec. Vse to je učinkovalo tudi na udeležence predstavitve. Se posebej zato, ker je avtoričine recitacije spremljala nežna melodija izpod prstov domače citrarke Mateje Ferenčak. Trenutke,

ko je beseda zastala, je razgibal sopran Brežičanom poznane pevke Marjete Podgoršek.

Tudi poezije manj vajeno uho lahko v pesmih Dragice Dani prepozna srečevanje "dveh polov iste celote, dneva in noči, ki prehajata drug v drugega", kot je to poznal pesnik Zlobec. Vsa doživljanja in čustva polzijo skozi prste brez poudarjene tragičnosti. Neka misel je ravno zdaj bila pred nami, pa je v hipu izpuhtela. A pesem ne žaluje za njo, ampak upa, da se bo vse, kar je minilo, še vračalo.

B. D.-G.

PAZNOVANJE V DOBOVI

DOBOVA - Proslava slovenskega kulturnega praznika 30. januarja v Dobovi je bila lepo obiskana. Organizator, mešani pevski zbor "Stane Vogrinč" je pritegnil k sodelovanju otroški pevski zbor in instrumentalno skupino OŠ Dobova pod vodstvom Pavle Bunetič, godbo Loče pod vodstvom Jožeta Rusa in dekliski zbor in tamburaški orkester MI tamburica katoliškega društva sv. Josipa iz Hrvatskega Leskovca pod vodstvom župnika Andjelka Kacuna. Nastopajoče je številno občinstvo nagradilo z burnimi aplavzi.

JGM

SREČANJE STAREGA IN MLADEGA - Pretekli četrtek se je v počastitev slovenskega kulturnega praznika v Ganglovem razstavišču v Metliki, v mestu s skoraj 630 let starimi mestnimi pravicami, predstavilo najmlajše slovensko mesto Trebnje. Gostje so odgnili tančico s svojega likovnega, glasbenega in literarnega ustvarjanja, a ne v celoti. Del svoje bogate kulturne zakladnice želijo pokazati, ko jim bodo Metličani vrnil obisk. To pa se bo po obljubah gostiteljev zgodilo prav kmalu. (Foto: M.B.-J.)

SOŽITJE SLIKE IN TEKSTILA - V galeriji novomeškega lokala Slon je bila v četrtek odprta zanimiva razstava Mixage. Slike na papirju v različnih tehnikah, ki lahko služijo tudi kot osnovni motiv za vzorce na blagu, je razstavila študentka Marija Robič (levo) iz Kranjske Gore, s samostojnim plesnim nastopom pa je otvoritev poživila plesalka in koreografinja Helena Knific. (Foto: T. Jakše)

ŽUPANČIČEVA PRIZNANJA - Igralka in pevka Jerca Mrzel je v prvem delu črnomaljskega koncerta ob kulturnem prazniku zapela pesmi raznih avtorjev, v drugem pa Prešernove v uglasitvi Janija Goloba. Dobitnik letošnje Župančičeve plakete je etnolog Julijan Strajnar iz Ljubljane, Župančičeve diplome pa Anton Kralj, glasbeni pedagog iz Črnomlja, Pavla Mikložič, kulturna delavka iz Adlešičev, Zdenka Pezdirc, voditeljica dragatuške folklorne skupine, Meta Štaudohar, zbirateljica ljudskega izročila iz Predgrada, in Franc Šprajcer, folklorist iz Semiča. Nagradjenec je priznanja izročil podpredsednik občinske skupščine Boris Mužar. (Foto: T. Jakše)

PRIJETNO S TREMI LITERATI - V osnovni šoli Podzemelj so skupaj z Dolenjsko založbo iz Novega mesta pripravili pred slovenskim kulturnim praznikom prijeten literarni večer. Žal redki obiskovalci, med katerimi kljub povabilu ni bilo nobenega od staršev 170 podzemeljskih učencev, so prisluhli zanimivemu pogovoru ravnatelja šole Tonija Gašperiča s pesnico Vesno Pečavar, ki je izdala zbirko "Zlati grad", Tatjano Splichal o njeni knjižici "Sara" ter Tonetom Pavčkom o njegovi pesniški zbirki "Majhen dan". O delu Dolenjske založbe je govoril Zdravko Petric. Predstavili so se tudi učenci črnomaljske glasbene šole pod vodstvom Silvestra Mihelčiča. (Foto: M.B.-J.)

NEUNIFORMIRANA POEZIJA V UNIFORMI - Slovenskega kulturnega dneva so se spomnili tudi v vojašnicah. V Cerkljah ob Krki je prejšnjo sredo stotnik Miroslav Gutman vojakom bral svoje pesmi, v četrtek pa so v pokrajinskem štabu TO v Bršljinu (na sliki) predvajali posnetek z glasbenim recitalom njegovih pesmi, nato pa je bil zanimiv in deloma izzivajoč razgovor s pesnikom, ubran na temo pesnik in vojak, tenkočutnost in vojna, ljubezen in smrt, ki ga je vodil major Janez Švanjerc. (Foto: T. Jakše)

SPOMINI SO ŠE ŽIVI - Slovesne otvoritve razstave "Reševanje zavezniških letalcev med NOB na Slovenskem" v mali dvorani Dolenjskega muzeja v petek zvečer so se udeležili tudi avtorji Edi Šelhaus, Janez Zerovc in Matija Žgajnar (na sliki). Vse tiste na Dolenjskem, ki še posedujejo predmete, izhajajoče iz zavezniških letal, prosijo, da to sporoče Dolenjskemu muzeju, žele pa tudi priiti v stik z ljudmi, ki so pomagali reševati zavezniške letalce. Razstavo sta omogočili zavarovalnici Adriatic in Tilija ter Tovarna zdravil Krka, z modeli zavezniških avionov in letalskimi uniformami pa na njej sodeluje tudi Novomeščan Tone Furlan. Odprta bo do konca februarja. (Foto: T. Jakše)

SPROŠČENOST OB GLASBI - Novomeška skupina Copa ca Bana je z lahkotnimi, sproščenimi in kvalitetnimi nastopi osvojila že precej simpatij. Sestavlja jo dvanajst deklet: Leticia in Irena Yebuah, Nataša Bambič, Jožica Cvelbar, Tina Čuček, Petra in Tina Dular, Judija Gorenjc, Maša Karpljuk, Maja Oberstar, Jameja Štukelj in Erika Vraničar. Njihov sponzor je tovarna Krka. (Foto: T. Jakše)

Bo kultura še v praznem prostoru?

V Trebnjem so kulturni delavci razmišljali o svoji organiziranosti in delovanju nekoč in danes - Za asociacijo, kjer se bodo skupno dogovarjali

TREBNJE - Z ustvarjanjem novih družbenih razmerij je tudi kultura izgubila že pridobljene pozicije. Po ukinitvi kulturnih skupnosti je ostala v tako rekoč praznem prostoru in od tod izhaja strah kulturnih ustvarjalcev, saj se čutijo ogrožene in nezaščitene. Zveza kulturnih organizacij Trebnje, ki je v petek pripravila v trebanjskem Kulturnem domu kulturni forum, je želela dobiti odgovor na vprašanje, kakšno mesto naj ima kultura v občini oz. kako naprej z njeno organiziranostjo in delovanjem.

V napol zasedeni dvorani Kulturnega doma so se zbrali kulturni delavci iz cele občine. Pogovor je vodila Zvonka Falkner, predsednica trebanjske Zveze kulturnih organizacij. O tem, kako je bila kultura že tudi pred demokracijskimi spremembami v zagovornem položaju, saj se je zanjo našel denar šele na koncu, pa vendar je takratna sisovska organiziranost imela tudi pozitivne plati, je spregovoril Stane Peček, dolgoletni kulturni delavec v Trebnjem. Našel je kulturne ustvarjalce kot, so komorni zbor, občinski pihalni orkester, glasbena šola, otroška literarna revija Srečanja ter Galerijo likovnih samorastnikov in druge prireditve, ki jih poznajo tudi drugje po Sloveniji. "To so sile, ki bi jih bilo potrebno povežati," je na koncu dejal Stane Peček.

Milan Rman, sekretar sekretariata za občno upravo in družbene dejavnosti občine Trebnje, je dejal, da je zaradi razpada sisovskega sistema potreben nek vmesen organ, ki bi združeval kulturne ustvarjalce. Stane Novak, nekdanji predsednik Kulturne skupnosti Trebnje, je dejal, da je bila organizacija kulturnih ustvarjalcev do sedaj preokretna, vendar je trenutno čutili premajhno povezanost med IS in ZKO. Dejal je še, da ne ve zakaj bi si izmišljali še nekakšno vmesno telo, zakaj ne bi bila to naprej ZKO. Marko Kapus, strokovni delavec za kulturo in šport občine Trebnje je menil, da obstaja varianta povezova-

nja ZKO s Centrom za izobraževanje in kulturo, Galerijo samorastnikov in knjižnico Pavla Golie. Darinka Tomplak, direktorica CIK-a, je povedala, da so že pred dvema letoma ponudili možnost, da se v okviru CIK-a organizirata tudi kultura in šport. "Vendar v vsakem primeru je potrebno imeti urejeno financiranje, torej imeti program, ki ga bo ovrednotila občina in za njim finančno stala, pri izvedbi pa naj bi bili kulturni delavci samostojni."

Mitja Prijatelj iz trebanjskega komornega zbora je prisotne opomnil, da se preveč ukvarjajo le s formo, ničesar pa še niso rekli o

OB KULTURNEM PRAZNIKU - Večer s pesnico Dragico Dani, ki sta ga pripravila brežiška knjižnica in Zveza kulturnih organizacij Brežice, je bil prikopen kulturni dogodek za oči, ušesa in dušo. ZKO Brežice je ob tej priložnosti podelila tudi dve priznanji za dolgoletno delo na področju ljubiteljske kulture in sicer Miri Podgoršek iz Pišec in Florjanu Resniku iz Krške vasi. (Foto: B. D.-G.)

Pesnik v mnogih upodobitvah in v nobeni

Nášega velikega pesnika Franceta Prešerna so upodobili številni umetniki, vendar kljub temu ne premoremo niti ene podobe, ki bi nastala za časa njegovega življenja, zato Prešernovega resničnega zunanega videza ne poznamo.

Ni ga med Slovenci odraslega človeka, ki je vsaj od daleč povohal šolske klopi, da ne bi vedel za Franceta Prešerna in znal vsaj kakšen njegov verz povedati na pamet. Tako široko se je pesnik uveljavil v slovenski vednosti, da bi stežka našli osebnost, ki bi se lahko v tem pogledu kosala z njim. Morda je resničnih prijateljev Prešerna malo, morda pesnik v zavesti sedanjih generacij ni več vsajen tako globoko, a da ima France iz Vrbe ogromno "znancev" in vsaj bežnih "poznanstev", nedvomno velja. Če drugega ne, se nanj spominimo na slovenski kulturni praznik 8. februarja, zdaj še toliko bolj, ko je dela prost dan. Prešeren je skratka nepogrešljiv v slovenski zavesti in eden od najbolj uveljavljenih slovenskih mitov.

Kot ljudje dobe, ki ji vse bolj prepoznavne črte rišejo vizualni mediji, pa imamo z našim velikim Slovincem neko težavico. Nimamo njegove avtentične podobe, ni ne slike, ne risbe, ne dagerotipije, ne kake druge likovne upodobitve, ki bi nastala za časa pesnikovega življenja in bi nam povedala, kakšen je bil Prešeren po svojem zunanjem, telesnem videzu. Njegov duhovni obraz je trajno zapisan v Poeziji, zunanji pa ni nikjer upodobljen.

To seveda ne drži povsem. Prešernovih podob je dejansko ogromno. Janez Mušič jih je v svoji najnovejši knjigi PREŠEREN V UPODOBITVAH, ki je te dni izšla pri Založbi Mladika, zbral prek sto, od Goldensteinove iz leta 1850 do Španzlove za tisočtolarski bankovec iz leta 1991, pri tem pa v uvodnih mislih opozarja, da je v knjigo uvrstil "samo izbrane, po osebni presoji najbolj značilne upodobitve", kar pomeni, da je različnih upodobitev Prešerna ogromno. Vendar, in ta vendar je tista naša težavica, o kateri je bil govor malo prej, nobena od teh upodobitev ni nastala v času Prešernovega življenja, nihče od številnih slikarjev in kiparjev, ki so ustvarili pisano galerijo upodobitev Prešerna, ni zrl pesniku v oči, ko je izrisoval poteze njegovega obraza. Vse zdaj znane upodobitve so nastale po njegovi smrti, umetnikom pa je pri delu pomagal ali nezanesljivi in spremenljivi spomin ali liki Prešernovih sorodnikov ali kar njegov duhovni obraz, kot so ga razbrali iz Poeziji.

Ni se maral portretirati

Janez Mušič v svoji knjigi ugotavlja enega od razlogov za to. Prešeren ni maral portretiranja, kar potrjujejo izjave in pričevanja sorodnikov in drugih sodobnikov. Pesnikova sestra Lenka je Tomu Zupanu, ki je med prvimi zbiral pričevanja o našem velikem pesniku, povedala, da se njen brat France "kontrafirati ni pustil nikoli". Prešernova hči Ernestina Jelovškova to potrjuje; v spominih na očeta je zapisala, da je ob neki priložnosti leta 1837 slikar Matevž Langus, pesnikov osebni prijatelj, vprašal Prešerna, kdaj se bo dal portretirati, čes da utegne njegov portret biti nekoč še zelo iskan. Prešeren pa mu je odgovoril, da takrat, ko se bo ženil. Ano Jelovškova, mater svojih dveh nezakonskih otrok, pa je, ko ga je prosila za sliko, kratko zavrnil, da bi bila zanj prevelika žrtev, če bi od njega zahtevali, da bi moral pri slikarju presedeti ure in ure, in dodal: "Saj imaš mene, če pa mene ne bi bilo več, pa imaš oba otroka!"

Prešeren očitno ni želel, da bi ga kasnejši rodovi poznali po zunanji podobi, morda je menil, da je njegov pravi obraz izpisan z njegovimi verzmi in po njih naj ga poznajo in vidijo. Ironija usode je, da se mu tudi ta želja kot mnoge druge ni uresničila. Nastalo je ogromno upodobitev.

Poslednja priložnost, da bi ohranili pravo podobo Prešernovega obraza, je bila zamujena ob pesnikovi smrti. Ko je pesnikov prijatelj Franc Potočnik zvedel, da je Prešeren umrl,

je še isti večer, 8. februarja 1849, napisal pismo slikarju Langusu, v katerem ga je rotill, naj takoj odpotuje v Kranj ter ubogeta Petrarka v poslednji uri na mrtvaškem odru naslika. Langus tej želji ni ustregel, ker je bil tistikrat nekoliko bolehen.

Prva upodobitev po spominu

Prva podoba Franceta Prešerna je nastala leto dni po njegovi smrti. Ljubljanski slikar Franz Kurz Goldenstein je 1850. leta po spominu naslikal Prešernov portret v oljnih barvah na platno. Pesnika je dobro poznal, bila sta prijatelja in sta se več let družila vse do Prešernovega odhoda v Kranj. Oba sta bila tudi člana ponočnjakega "muzikalično-humorističnega društva". Janez Mušič v svoji knjigi meni, da je bil glavni povod, da se je Goldenstein lotil slikanja, precej splošno obžalovanje, da Slovenci niso imeli niti ene podobe svojega najuglednejšega pesnika, ki bi bila narejena ob času, ko je ta še živel.

Ko je za podobo, ki naj bi bila "rajncimu zlo enaka", kot so poročale Novice, zvedel pesnikov oboževalec Franc Potočnik, je odpotoval z Jesenic v Ljubljano in od slikarja odkupil portret za 12 goldinarjev. To je potrjeno na hrbtni strani slike z besedami: "Dr. Franz

Prešern, naslikal Goldenstein leta 1850 in prepustil gospodu Fr. Potočniku v odkup s pogojem, da se dovoli kopija tega le avtorju."

Poslej je podoba doživljala zanimivo usodo. Do leta 1869 jo je imel v varstvu Janez Bleiweis in ves ta čas ni bila dostopna javnosti, tako da sta si morala založnik Otto Wagner in urednik Fran Levstik pri prvi posmrtni izdaji Poezije v Klasju 1866. leta pomagati s stvaritvijo zdaj neznanega slikarskega diletanta. Po nji so se potem zgledovali številni slikarji vse do leta 1900, ko je Goldensteinova podoba prišla v javnost. Potočnik jo je že prej podaril tedaj najbolj znanemu prešernoslovcu Franu Levcu, ki je podobo objavil ob stoletnici pesnikovega rojstva v Prešernovem albumu. V lasti Levčevih dedičev je ostala do leta 1965, ko so jo prodali Prešernovemu spominskemu muzeju v Kranju.

Nehotena upodobitev

Med stoterimi pesnikovimi podobami, ki so nastale vse do današnjih dni v slikarskih delavnici mnogih znanih slovenskih ustvarjalcev od Groharja, Gasparija in Maleša do Smrekarja, Jakca, Vesela in Kržišnika, omenimo še eno, ki je izredno zanimiva. Gre za risbo Matije Koželja, ki se je uvrstila v prešerniano na nenavaden način. Ko je umetnostni zgodovinar France Stele leta 1923 pregledoval Koželjevo slikarsko zapuščino, ki jo je hranil njegov sin kavarnar Maks Koželj,

je v mapi z risbami zagledal risbo, ob kateri mu je ušlo iz ust: "Ali ni to Prešeren?" Ta opazka je bila dovolj, da je Koželj skico opremil s podpisom Dr. France Prešeren in jo uokvirjeno obesil na steno kavarne. Vsi Steletovi ugovori niso nič pomagali. Kasneje so risbo spravili nazaj v mapo, nakar jo je leta 1956 ponovno odkril slikarjev vnuk Bogi Koželj in jo podaril Josipu Vidmarju. Vidmar je naslednje leto podobo objavil v Naši sodobnosti z mnenjem, da je slikar kot otrok verjetno res videl pesnika v Kranju. Prešernova navzočnost je dečka tako močno presunila, da se mu je njegov lik globoko zarezal v spomin in ga je kasneje kot slikar lahko brez razmišljanja narisal. France Stele je v naslednji številki Naše sodobnosti pojasnil okoliščine, v katerih je risba dobila oznako, da gre za Prešerna, članek pa zaključil z ugotovitvijo,

da je psihološko stvariteljsko mogoče, da je latentno in slikarjevi predstavi speča pesnikova podoba naenkrat oživila in postala del ustvarjene podobe.

Koželjeva upodobitev se precej približuje temu, kako si predstavljamo Prešernov lik, še posebej v njegovih zadnjih letih. Primerjava opisov Prešernovega obraza, kot so jih podali njegovi sorodniki in prijatelji, s Koželjevo risbo, kaže precej podobnosti. Nedvomno pa na risbi privlači predvsem psihološko poglobljen izraz razočaranega in nesrečnega človeka.

Prešernovih podob imamo torej veliko, hkrati ko avtentične nobene. Najtrajnejšo in najbolj pravo pa si tako in tako gradimo v srcih iz žlahtnosti njegovih pesmi in naše lastne dojemljivosti zanje.

MILAN MARKELJ

Ilustracija Elka Justina v knjigi Ilke Vaštetove Roman o Prešernu. Upodobljen je prizor, ko naj bi Prešeren opazoval portret Primičeve Julije, slikar Matevž Langus pa naj bi ga medtem skiciral v profilu. Žal se v resnici to ni dogodilo.

v poslanski klopi: rafael kužnik

Rafael Kužnik

"S politiko se prej nisem aktivno ukvarjal, čeprav me je to področje vedno zanimalo in sem se s svojimi somišljeniki veliko pogovarjal o političnih zadevah," pravi Kužnik. "V prejšnjem enopartijskem sistemu se tudi ne bi hotel ukvarjati s politiko, ker bi se bilo za to treba udnjati partiji, meni pa njena strahovlada ni bila prav nič všeč, ravno nasprotno. Meni, ki sem zadnjih devet let samostojen obrtnik in podjetnik, ni sicer nihče nič hotel, saj mi niso mogli groziti s tem, da bom ob službo, videl pa sem, kako so delali z drugimi. Saj ne, da bi jih ravno metali iz služb, a če je kdo kaj govoril proti partijski vladavini, so mu metali polena pod noge in ga onemogočali pri delu in napredovanju."

Kužnik pravi, da bi raje umrl od lakote, kot da bi stopil v partijo. "Tudi v Slovensko nacionalno stranko nisem vstopil zaradi koristiljublja," trdi. Sprva je Kužnik, podpisnik zahteve za samostojno Slovenijo, pravzaprav pristopil k Slovenski demokratični zvezi. "To je bila prva prava oporečniška stranka pri nas in jaz sem se ji pridružil bolj kot simpatizer, ne kot aktiven član. Ko pa sta se pojavila Zmago Jelinčič in Slovenska nacionalna stranka, sem začutil, da je to tisto pravo, na kar sem čakal in kar me v resnici zanima in privlači." Za Jelinčiča je Kužnik zvedel med slovensko vojno, ko je bil prostovoljec v novomeškem centru za obveščanje,

Tujec je tujec, pa naj bo južnak ali Islandec

Rafael Kužnik, 35-letni elektroinštalater s Sel pri Dolenjskih Toplicah, je kot kandidat za poslanca kandidiral na listi Slovenske nacionalne stranke, katere član je od ustanovitve novomeškega območnega odbora, ko je bil tudi izvoljen za podpredsednika.

po vojni pa sta se prvič srečala. "Strašno me je motilo in me še vedno, ker je toliko Neslovincem na tako lahek način dobilo slovensko državljanstvo, med njimi celo taki, ki so se borili proti Sloveniji. Zato si naša stranka prizadeva za revizijo zakona o državljanstvu, da se obnovi postopek za tiste, ki ne bi smeli dobiti slovenskega državljanstva. To nameravamo doseči z referendumom, za katerega je treba zbrati 40.000 podpisov. To bo za nas malenkost. Sicer pa je prav to naš veliki dolg do volilcev. Za to si bom prizadeval tudi kot poslanec."

Kužnik pravi, da je postal poslanec pravzaprav po naključju. Sprva naj bi za kandidata predlagali predsednika območnega odbora Barba, vendar ta tega ni hotel sprejeti. "Sedaj pa mi očita, da sem se sam dal na listo, kar sploh ni res." Medtem je namreč prišlo do razkola v stranki, ki se kaže tudi v novomeškem odboru. Od 12 poslancev SNS v državnem zboru jih je 6 ostalo zvestih Jelinčiču kot predsedniku, med njimi je tudi Kužnik, 6 pa jih je izstopilo iz poslanskega kluba in ustanovilo svojega. Kužnik pravi, da na volitvah nikakor ni pričakoval toliko glasov, niti tega, da bo prišel v parlament. "Na to, po pravici

povedano, niti nisem bil pripravljen, a ko je tako naneslo, sem pač vedel, da se bo moje življenje vsaj v naslednjih štirih letih bistveno spremenilo." Da s kandidaturo "ni mislil resno", govori tudi to, da ženi Vanji sprva sploh ni povedal, da je sprejel kandidaturo.

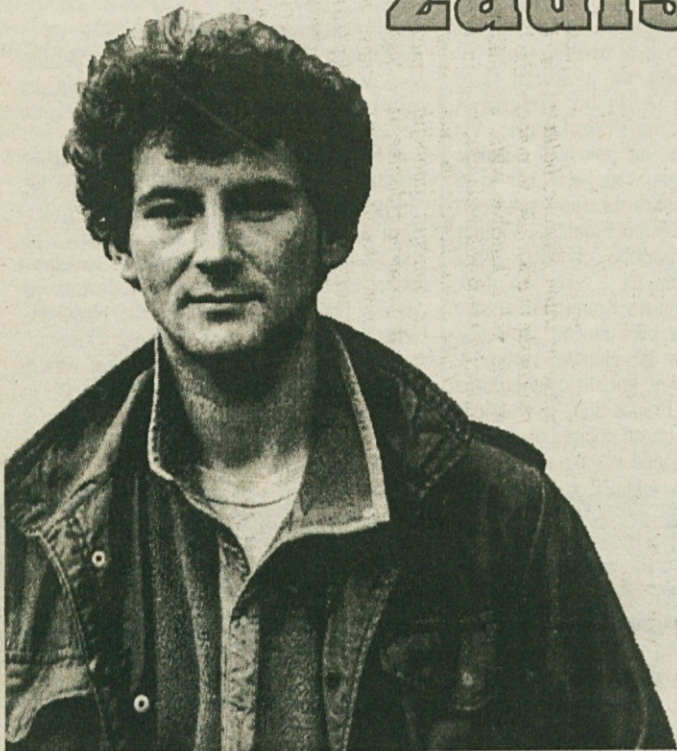
Kot poslanec v državnem zboru si Kužnik, tako trdi, prizadeva v prvi vrsti za uresničitev programa svoje stranke, tako kot so to pred volitvami obljubljali volilcem. "Jaz v predvolilnem boju skorajda nisem sodeloval, tako da me volilci v glavnem niso poznali. Jasno je, da so volili našo stranko, in mi smo dolžni izpolniti obljube, ki smo jih dajali. Seveda pa pri svojem poslanskem delu ne pozabljam, da sem Dolenjec in da je treba za to deželo še veliko narediti. Po mojem se to tudi da, od turizma do ekologije, zaposlovanja in še česa. Konkretno? No, to je težko reči, v prvi vrsti se lahko opozori na probleme in nepravilnosti, ki so v občini in se stvari poskuša spremeniti na boljše." Znano je, da je SNS dala pobudo, da se poslanske plače zmanjšajo za 20 odst. Kužnik je to pobudo podprl, prav tako je proti privilegijem, da gre lahko poslanec po končanem mandatu, če ima 25 let delovne dobe, v pokoj.

Kužnikovo življenje se je, kot rečeno, z izvolitvijo za poslanca povsem spremenilo. "Imam svoje podjetje, ki pa ga sedaj kot poslanec ne smem voditi. Ga bom pa obdržal, kajti če bi prišlo do predčasnih volitev, bi bil brez vsega na cesti." Sedaj se Kužnik vsako jutro z avtobusom odpelje v Ljubljano, domov pa pride zvečer. "Poleg rednega poslanskega dela sem še član v treh komisijah in dela je toliko, da je dan prekratek." Med drugim dela Kužnik v komisiji za ugotavljanje premoženja poslancev. "Poleg dela v skupščini naj bi bili poslanci 10 dni v mesecu v pisarni v svoji volilni enoti. To še ni urejeno, upam pa, da bo kmalu. Se pa že sedaj obračajo name volilci pa tudi stranke, ki v parlamentu nimajo svojih poslancev."

Kužnik, ki predsedniku stranke Jelinčiču povsem zaupa, pravi, da brez njega stranke ne bi bilo. "Ni pa res, da Jelinčič samovoljno vodi stranko, čeprav je njen glavni člen. Mi smo desno usmerjena stranka, vendar daleč od ekstremizma. Ni res, kar nam podtikajo, da smo šovinisti in da južnjake kot ljudi preziramo. Sploh ne! Mi se borimo le proti temu, da bi tujci imeli take privilegije, kot jih imajo pri nas, in proti temu, da bi nas preplavili, pa naj bodo iz bivših jugoslovanskih republik ali pa iz Islandije. Med južnjaki imam veliko dobrih prijateljev in nimam od njih nobenih predsodkov. Med njimi so čudoviti ljudje, vendar zato ne smemo dovoliti, da bo Slovenija še naprej ali spet Jugoslavija v malem." V zadnjem času so Kužniku oziroma njegovi družini že nekajkrat grozili po telefonu, in to v čisti slovenščini.

ANDREJ BARTELJ

Nad 7000 metri zadiši po smrti

Vanja Furlan

Dvakrat se je Novomeščan Vanja Furlan spopadel z deviško vzhodno steno himalajskega sedemtisočaka Jannuja. Dvakrat je gora zmagala. Samo nekaj sto metrov ga je ločilo od 7710 m visokega vrha, ki ga v tej smeri ni še nihče preplezal, a se je moral s soplezalcem zaradi slabega vremena vrniti. Toda Furlan se Jannuju ni odpovedal. Vrnil se bo v ledeno steno premagat goro in samega sebe.

Vanja Furlan, 26-letni študent gozdarstva, doma iz Novega mesta, je eden od sedmih Slovencev, ki se letos ponajša s statusom vrhunskega športnika mednarodnega razreda. Med Dolenjci je zanesljivo edini, ki si je ta prestižni položaj pridobil v športni panogi, ki nikakor ni značilna za Dolenjce - v alpinizmu. Dolenjska s svojimi zaobljenimi griči

in stezami, ki peljejo prav v vsak kotic in na vsak vrh, pač ni pokrajina, kjer bi se človek lahko navdušil za vratolomno plezanje v previsne stene, še manj za plezanje v zaledenele stene v mrazu več stopinj pod ničlo in na višinah, ki jih človekov organizem ni vajen. A prav to je svet, ki mami Furlana in ga z neizrekljivo močjo vabi k novim in novim

športnim podvigom. Njegova velika ljubezen in športni izziv so stene himalajskega visokogorja, kjer alpinist zre smrti v oči.

- Štirikrat si že bil v Himalaji. Pričakovali bi, da imaš veliko alpinističnih izkušenj za seboj. Kdaj si pravzaprav začel plezati?

Z alpinizmom sem se začel ukvarjati leta 1988, star 21 let. Zanimal me je sicer že prej, prebral sem nekaj alpinističnih knjig, vendar sem začel plezati šele, ko sem iz Novega mesta, kjer sem končal srednjo gradbeno šolo, šel v Ljubljano študirat gozdarstvo. Vpisal sem se v alpinistično šolo Alpinističnega oddelka Železničar, kjer sem se naučil tehnike in znanja, ki je nujno potrebno za alpinistično plezanje.

- Nisi začel nekoliko prepozno?

Da in ne. Marsikdo začne bolj zgodaj, vendar je po mojem mnenju alpinizem tak šport, da ni dobro, če si premlad. Zahteva osebno zrelost, zmožnost trezne in nečustvene presoje. Leta v alpinizmu skoraj nič ne pomenijo.

Bil si še alpinist pripravnik, pa si že šel leta 1989 s himalajsko odpravo na Ama Dablam. Ali si imel dovolj plezalnih izkušenj, da si se upal na tako zahtevno pot?

Nekaj izkušenj sem vsekakor imel. V Centralnih Alpah, Julijcih in v Paklenici sem splezal nekaj zahtevnih kopnih smeri, nisem pa do takrat opravil nobenega težkega lednega vzpona. Prvi pravi ledni vzpon sem imel kar v Himalaji. Ponudila se je mi je priložnost, ki sem jo seveda zgrabil; srečno naključje je naneslo, da sem se lahko pridružil odpravi na Ama Dablam. Šlo je za žepno odpravo, v kateri smo bili trije: zdravnik Matjaž Vrtovc, alpinist Bojan Počkar, ki je potem postal moj stalni soplezalec v himalajskem visokogorju, in jaz. Poskušali smo osvojiti vrh, z Bojanom pa sva splezala le do grebena, nekaj nad 6000 m visoko. Plezala sva v zelo težki smeri, ki je bila deloma prvenstvena. Mislim, da sva se lotila prezahtevne naloge za najine takratne sposobnosti.

- To je bilo tvoje prvo srečanje s Himalajo. Kaj te je tako zelo prevzelo, da si se potem z dušo in srcem zapisal alpinizmu v Himalaji?

Mislim, da je tisto, kar me je tako prevzelo, predvsem avantura, tista prava, resnična avantura. Alpinizem v Himalaji je zame edini šport, kjer še obstajata prava avantura in tovarištvo. V ostalih vrhskih športih tega ni več, v njih prevladuje predvsem tekmovalnost. Poleg tega se noben od drugih vrhskih športov ne dogaja daleč od ljudi in gledalcev v prostosti in odmaknjenosti.

- Gre morda tudi za občutek, da osvajaš poslednje predele sveta, ki se jih še da osvojiti? Prej so avanturisti osvajali neznana območja celin, zdaj, ko je vse raziskano, jim ostaja samo še težko dostopno visokogorje.

Da, tudi nekaj tega je v himalajskem alpinizmu. V Himalaji najdeš odmaknjenost, tam si v divjih predelih sveta, kamor drugi ne zaidejo, in tam lahko še poskušaš doseči meje, ki jih drugi niso prestopili. Morda je to res osvajanje svetov, vendar se mi ne zdi bistveno, predvsem je važna avantura.

- Čar avanture je v nevarnosti, ki jo spremlja. Te privlači nevarnost?

Da. Himalaja ima ta čar, da je zelo nevarna. Plezanje v Alpah, kjer je sicer veliko težkih in nevarnih smeri, se ne da primerjati s plezanjem na alpski način v Himalaji. Če bi naredil primerjavo, bi lahko rekel, da je prvo dirka v gokartu, drugo pa dirka formule 1.

- Takoj v začetku svojega alpinizma v Himalaji si se lotil zelo zahtevnih vzponov. Dvakrat si plezal v skoraj 2000 m visoki vzhodni steni Jannuja, na Anapurno in še poprej na Ama Dablan, a nobenega od vrhov ti ni uspelo osvojiti. Odprave so bile v tem pogledu neuspešne. Te je to potrla in ti zelo voljo za nove poskuse?

Res mi ni uspelo priti na nobenega od teh vrhov, vendar me to ne odvrca od novih poskusov. V prvi moji himalajski odpravi na Ama Dablam sva se s soplezalcem Bojanom res nekoliko precenila in sva se lotila za takratne najine sposobnosti prezahtevnega plezanja, vendar pa so najina kasnejša plezanja v steni Jannuja pokazala, da sva te težke naloge kos, da sva sposobna preplezati to steno in doseči iz te smeri doslej še neosvojen vrh. Imela pa sva obakrat smolo z vremenom. Odnehati sva morala skoraj povsem pod vrhom.

- Jannu si torej že dober otipal. Potrebujes samo še malo sreče, pa bo preplezan. Se ne bojiš, da bo kdo drug pobral lovorce prvega vzpona?

Seveda si želim, da bi opravil prvenstven vzpon na Jannu. A če bo pred menoj to uspelo komu drugemu, nič zato. Tudi če bom stoli stal na njegovem vrhu, bom zelo zadovoljen. Gotovo bodo še nekateri poskušali preplezati steno Jannuja. To je izredno težaven vrh, ker nanj ne vodi nobena lažja smer. Vrh je obdan s tisočmetrskimi stenami in ga je možno doseči samo v alpskem načinu plezanja. Na Jannu je poskušala priti med drugim še ena slovenska odprava, vendar je imela smrtno nesrečo in je morala vzpon opustiti.

- Na vseh tvojih dosedanjih odpravah v Himalajo te spremlja senca smrti. Vsakič, ko si tam, se kdo smrtno ponesreči. Si kaj razmišljal o tem? Vidiš morda v tem kakšno znamenje? Te je strah?

Res je. Tudi sam sem opazil to nenavadno naključje. Vsakič, ko sem tam, kdo umre. Na moji prvi odpravi se je nekaj stran od naše smeri smrtno ponesrečil poljski alpinist, na odpravi Čang '91, ko sem plezal steno Jannuja, sta se smrtno ponesrečila dva slovenska alpinista, Jože Rozman in Marija Frantr, lani spomlad se je prav tiskrtkrat, ko sva z Bojanom drugič plezala na Jannu, smrtno ponesrečila v Jalunkangu najboljša alpinistka na svetu, jeseni pa, ko smo plezali na Anapurno, se je blizu naš smrtno ponesrečil francoski alpinist. Vsakič, ko sem bil v Himalaji, vsakič

smrtni primeri, štirikrat zapored. Pomislil bi, da to ne more biti naključje. A ker nisem vraževeren, to enostavno jemljem kot dejstvo. Ne razlagam si ga in ne razmišljam o njem, zgolj ugotavljam, da je tako. V bistvu gre za naključje, nenavadno sicer, a nič drugega.

- Vendar o smrti najbrž vseno razmišljaš. Sam si dejal, da je alpinizem v Himalaji zelo nevaren.

Ko greš v tako steno, kot je Jannu, ti mora biti povsem jasno, da boš lahko v nji umrl. V steni te čakajo take nevarnosti, ki jih nikakor ne moreš preprečiti, pa če si še tako dober alpinist. Marsičemu se lahko ogneš s pametnim obnašanjem in premišljeno plezarijo, določene smrtno nevarnosti pa ostanejo. Prav nič ne moreš narediti proti možnosti, da se denimo zruši ledeni serak in te ubije. Blizina smrti je del alpinizma. Morda bi res raje videl, ko v steni ne bi bilo takih nevarnosti, ampak potem plezanje ne bi bilo več tisto, kar je.

- Blizina smrti človeka zori. Kakšne so tvoje izkušnje?

Mislim, da sem prav zaradi tega začel globlje ceniti življenje. Odkar se ukvarjam z alpinizmom, mi je življenje veliko lepše. Ko se vrneš s plezarije v zahtevni steni, si srečen, da si sploh živ. Drugače vidiš stvari in kar ne moreš razumeti, zakaj si ljudje delajo težave s tolikimi nevažnimi stvarmi, ko pa je vendar zadosten razlog za srečo že to, da si živ. Mislim tudi, da se zaradi izkušenj v gorah lažje lotevam reševanja vseh težav v svojem življenju. Izkušnje nevarnih vzponov krepijo samozavest.

- Kaj pa tvoji najbližji, dekle in starši, kako oni sprejemajo tvoje početje, ki je na trenutke igra s smrtjo?

S punco sva se spoznala, ko sem že plezal. Sprejela me je pač takšnega, kakršen sem. Starši pa je bilo težje. V začetku so bili zelo proti. Malo sem bil kriv tudi sam, ker sem dolgo skrival, da plezam. A ko sem se prvič odpravil v Himalajo, je zadeva prišla na dan. Predvsem oče je bil zelo jezen. No, zdaj so se starši sprijaznili s tem. Razumem njihov strah zame, navsezadnje je strah tudi mene, a njih je najbrž nekoliko bolj, ker nimajo pravih predstav, jaz pa natanko vem, kako je.

- Človek mora imeti posebne značajske črte za uspešno ukvarjanje z alpinizmom. Kaj misliš, katere so tvoje?

V skalni plezariji nisem tako dober kot v ledni. Če bi plezal samo v naših hribi, ne bi izstopal iz povprečja. Za Himalajo je bolj fizična pomembna psihična priprava. Mora biti sposoben prenašati blizino smrti. Ko si čez 7000 metrov nadmorske višine, zadiš po smrti. Prav čutiš, da se lahko mimo rede dogodi. Pomembno je, da se tega zaveš, vendar ostaneš trezen in premišljeno ravnaj. To ne pomeni, da začneš nevarnost podcejevati, pozabljati nanjo ali jo potiskati stran. Misli, sprejeti jo moraš, pravilno oceniti ter živeti z njo. To zahteva iskrenost do samega sebe. Mojemu značaju visoki hribi odgovarjajo, imam pač tako psiho. To je človeku dano, jo imaš ali pa je nimaš. To se ne da natreirati.

- V stenah si imel že zelo težke trenutke. Si kdaj pomislil, da bi nehal plezati?

Ne. Oba vzpona na Jannuja sta bila zelo težka, a da bi pomislil na konec plezarije, to pa ne.

- Torej lahko pričakujemo nove podvige v Himalaji?

Letos se nameravam nekoliko bolj posvetiti študiju. Z drugim kot z alpinizmom in štedim se tako ne ukvarjam. V mojem osebnem vrednostnem redu je alpinizem sicer na prvem mestu, vendar to ne pomeni, da študij zanemarjam. Letos je na vrsti študij in zato Himalaje ne bom videl.

MILAN MARKELJ

naše korenine

Zgodba, ki ni za ta svetli dan

Saj skoraj ne more biti res! Konec januarja je, svetlo sonce pa pritiska kot za stavo in na prisojnih bregih je v zemlji že slutiti nemir bližajoče se rasti. Tako toplo je na teh prisojnih legah, da še čebele premami iz panjev. Živalno se sprehajajo okoli vhodnih špranj in nekatere polete celo na kratek izvidniški izlet. Posebej daleč ne, le nekaj metrov od panja. Te živalce res nimajo koledarjev, a jim prirojeni čut pove, da v tem času ni kaj prida pričakovati, ne glede na toploto in ne glede na pašo.

Rudi Blatnik iz Hinj zadovoljno opazuje živahno dejavnost svojih malih varovank. Postavi se pred čebelnjak in prav nič se ne boji, ko katera radovedno pribreni tik do njegovega obraza. Trideset panjev ima in veliko opravka si da okoli njih, da jih ohrani močne in zdrave. One pa mu to skrb poleti obilno vračajo. Prijazne so te živalce. Zadovoljstvo in mir prinašajo Rudiju na starost. A se znajo tudi razjeziti, če pride preblizu kak nepoklican vsiljivec. Tedaj se njihovo spokojno kramljajoče brenčanje spremeni v jezljiv, visok, grozeč zvok in njihov let postane skoraj neviden. O, pa je okoli Rudija takole grozeče sikalo in brenčalo! In pik tistih čebel je bil smrtonosen. Petdeset let bo kmalu minilo od takrat, spomin na doživljanj pa je še vedno svež.

Rudi se je rodil prav tukaj v Hinjah. Deset otrok je bilo v družini, preživljali pa so se predvsem s kmetovanjem in drvarjenjem, zato jim ni bilo nikoli lahko. A pridni so bili, kot te čebele, ki letajo naokoli, in radi so imeli pesem in šalo. Rudi je še

posebej rad pel, saj ima glas, da malo takih. Ko je prišla vojna, pa se Hinjam ni dobro pisalo. Večkrat so bili v vasi in okoli nje spopadi, triinštiridesetega leta so jo bombardirali Nemci, marca petinštiridesetega, manj kot dva meseca pred koncem vojne, pa so jo zažgali partizani in prebivalce izselili. Večini te tragične usode vasi pa Rudi ni bil priča. Že dvainštiridesetega leta, ko so v vas prilo-mastili Italijani, so ga prijeli in ga skupaj s skupino drugih fantov iz vasi odpeljali v internacijo. "Sam sem bil kriv," se spominja Rudi. "Bil sem skrit tukaj za domačo hišo, pa sem preveč korajžno stopil izza vogla, da bi videl, kaj Italijani delajo, in ravno takrat me je uzrl italijanski oficir z brzostrelko, pripravljen na strel. Nameril je vame in kaj sem mogel drugega kot udati se?"

Sedemnajst mesecev je preživel v taborišču in bil priča lakoti ter ponižanju, a je jeseni triinštiridesetega le prišel živ domov. Topline doma pa ni dolgo užival, kmalu je bilo treba prijeti za puško in oditi k partizanom. Z bratom Ivanom ter Papeževima fantoma iz vasi sta prišla v četrti bataljon Cankarjeve brigade. Dolgo jim ni bilo nobene hujše sile. Opravljali so naloge v Suhi krajini in se potem preko gorjanskega pogorja preselili na višinsko vas Javorovico. Tudi tam je bilo kljub zimi in visokemu snegu še kar znosno. Patrujiranje, stražarjenje, nabava hrane in manjše praske s sovražniki v dolini, to se je vrstilo dlje kot en mesec, iz dneva v dan. No, tu so bili še mitingi, ki so prebivalcem okoliških vasi poskušali približati cilje partizanske borbe, partizanom pa olajšati njeno breme. Tako je bilo vse do zadnjega mitinga 15. marca 1944 v Vrhpolju. Jutro, ki je sledilo, je bilo za četrti bataljon usodno.

Ponoči in vse do zgodnjega jutra so se partizani vračali z mitinga v Vrhpolju. "Mi nismo šli na miting, ker smo bili določeni za zasedo. Zgodaj zjutraj smo se odpravili v visok sneg," se spominja Rudi. "Ker pa je bila naša četa premajhna, ji je priskočila na pomoč še spremna četa, v kateri je bil tudi brat Ivan. Vedeli smo, da so šli iz Kostanjevice domobranci in Nemci, a da so že tako blizu, tega nismo slutili. Po naključju jih je odkril komisar, ki se je odpravil v gozd na potrebo. Vžgali so po njem, on pa je pribežal k nam in ukazal, naj se umaknemo proti Kostanjevici. Še štirikrat ali petkrat smo potem

padli v zasedo. Kadarkoli smo krenili v hrib, da bi poiskali kritje v gozdu, se je od tam usula toča krogel, med njimi tudi dumdumke, ki so pokale v zmrznjem snegu vsenaokoli. Na hrbtu sem imel granate in puško, a sem v globokem snegu vse izgubil. Pred mano je bila komisarka, ranjena v hrbtenico. Prosila je, naj jo ustrelimo, da noče živa v roke domobrancem in belim. Eden jo je le ustrelil. Tako smo končno pritekli v zavetje cerkvice na Ržišču in se malce oddahnili. Poleg mene se je k zidu prislomil fant, bil je mesar tam nekje od Dobrnice. Težko je sopal. Ko sem ga vprašal, kaj da mu je, je rekel, da nič, potem pa le pogledal pod srajco in videl nekaj kapelj krvi. Strela v trebuh v začetku še čutil ni. Kmalu je umrl. Zakopali smo ga v listje in odšli naprej. Pozneje smo našli na terence. Takrat so se zasede že umaknile in z njimi smo se vrnili v vas. Šele takrat smo tisti, ki smo ostali, spoznali, kakšni nesreči smo pravzaprav ušli. Vse je ležalo mrtvo, eden čez drugega. Tudi oba Papeževa."

Šok, ki sta ga Blatnikova brata doživela na Javorovici, kjer je padlo stopetindvajset partizanov, dolgo nista prebolela. Sita krvi sta se ob prvi priliki, ki se jima je ponudila, prepustila varstvu gozdov v bližini domače vasi. A to je že druga zgodba. Tale svetli sončni dan prenese le eno. Dovolj žalostna je bila.

TONE JAKŠE

Rudi Blatnik iz Hinj

med legendo in zgodovino

Kastel in vitezi z Oriška

Dolenjska, takrat imenovana Slovenska krajina, je v petletni vojni v letih 1126-1131 med kranjskim plemstvom in Hrvti, povezanimi z Ogrji, doživela buren konec svojega dolgega, mirnega življenja. Trg Otok (Gutenwerth), ki ga je ustanovila koroška grofica Hema (okoli leta 980), je močno trpel. Otoška cerkva, posvečena sv. Mihaelu, je bila porušena. Po sklenitvi miru leta 1131 so morali Hrvti in Ogrji zapustiti dolino reke Krke. Gradec, dolenji konec današnjega Sentjerneja, je bil tudi osvobojen. Kastel v Gradcu so s 24 vitezi zasedli vojaški poveljniki z Oriška, poznejšega Gracarjevega turna. Svoji novi posadki so fevdalci zgradili novo cerkev sv. Mihaela, in sicer na prostoru današnje šentjernejske farne cerkve in Majzljewe hiše. Gradbeni material so dobili iz ruševin otoške cerkve. Zemljišče za gradnjo cerkve so darovali gospodje Draškoviški. Po tedanji navadi je dobila cerkvena zemlja ime Videm. Imeni

Gradec in Videm pomenita torej približno isto, tako se imenuje dolnji konec Sentjerneja.

Kastelskim vitezom so na Vidmu sezidali 24 domov in vsakemu dodelili za vojaško službo četrtno vrstko. Šlo je za skupno zemljo v skupni obdelavi celotne posadke. Ta zemlja še danes nosi ime "Oštat". Skupna je bila tudi gmajna na zahodni strani Gradca, nekaj malega ohišnice pa je dobil vsak vitez zase.

Šentjernejski farovž so sezidali na Brudarjevi parceli. Tam je moral farovž ali nekaj takega biti že pred letom 1131, morda pa tudi v poganskih časih, ko naj bi v njem prebivali svečeniki neznanega poganskega božanstva. Stari ljudje so vedeli povedati, da se je prostor nekdanje pristave nekoč imenoval Brezje. Za "brezja" pa je ugotovljeno, da to niso pri-rodni gozdčki, kot so nekateri mislili, ampak gre za "sveti gaj" z žrtveniki za čaščenje poganskih božanstev.

SLAVKO DOKL

NAGRADA V STRAŽO IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 4. nagradne križanke izbral SLAVKA GAČNIKA iz Rumanje vasi in OLGO TOMAŽIN iz Novega mesta. Gačniku je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Tomažinova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 22. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 6. Ovojnico brez poštna znamke lahko osebno oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo, kjer ima uredništvo svoje prostore.

REŠITEV 4. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 4. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: TOKAJ, IME, ULAGA, ARD, RIL, VESNA, IN MEMORIAM, HEPBURN, ŠE, AAR, RJAVEC, OKUN, DOMENA, ROD, BUDA, IGOR, DAR, AKANT, IKA, ALENKA, SLANIK, LAYOUT, KARATE.

prgišče misli

Umetniki" brez daru so zmeraj ošabni, zahtevni in cinični.

M. MAHNIČ

Vsi slavospevi so bili, so in bodo zlagani in hinavski, zakaj nikoli in nikjer niso živeli med nami čisti bogovi, temveč ljudje iz mesa in krvi, z vsemi tistimi čednostmi in grehi, ki je zanje odgovoren čas, v katerem so živeli, in razmere, v katerih so zoreli in dozoreli.

I. CANKAR

Nravnost ni nikdar nagonška, marveč vedno zavedna.

O. WEININGER

Tisti, ki rušijo spomenike, ponavadi ohranjajo njihove podstavke.

V. RUS

NAGRADNA KRIŽANKA

6

KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO	REZULTAT LOMLJE-NJA	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	MAJHEN TAT	BRIGITTE BARDOT	SREDIŠČE CERKLJAN-SKEGA HRIBOVJA	AVTOR: JOZE UDIR	REŠEVALNI COLN	SLADKO-VODNA RIBA	LESENA GREDA
		KRATICA ZA TUBER-KULOZO VRTILJAK				ŽENSKI GLAS			
JAPONSKI ALPSKI SMUCAR						PREZLUSKI KRALJ DEŽELA V INDOKINI			
VRSTA SOCVETJA				VELIK GORSKI VRH					
PRITOK IMENSKEGA JEZ.				ZELENICA V PUSCAVI			JAMA MATIJA NALEPKA		
								POZNAVA-LEC VINA	ZGODAJ ZRELO SADIJE
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	MESTO NA VZHODU BELORUSIJE	GR. MIT. LEPI MLADENIČ POLOŽAJ V JOGI		KOŽNA BOLEZEN SLOV. SLIKAR (BOZIDAR)					
GR. MIT. MORSKA NIMFA					KITAJSKA GRŠKA CRKA				
KRAJ OB SLOV.-ITA-LJANSKI MEJI			PISATELJI-CA PEROCI ANGL. M. IME		ZAPREDEK NEKDANJI TOMOSOV AVTO		IME KRITIKA FINCIJA LORGER STANKO		
GORSKA GMOTA				KONJSKI TEK OKRAJ. ZA HEKTAR					
ENICA			KANADSKA LUKA OB ONTARIU						
ZGODOVIN-SKO MESTO V SZ FRANCJI			IME PIANISTA BERTONC-LJA			STARONOR DJSKA ZGODBA			

KRIŽ praktični AŽ

Nepogrešljiva bluza

Bluza bo imela tudi v prihajajoči spomladansko-poletni modni sezoni kar pomembno mesto. V glavnem ostaja udobno široka, največkrat krojena kot moška srajca, z oplečkom, ki se nadaljuje v rahlo nabran prednji in zadnji del. Ovrtnik je lahko koničast ali pa okrogel. Dolžine bluže so še naprej različne. Če je bluza krajša, je v pasu pogosto stisnjena oz. zaključena s široko obrobo. Še vedno je modna tudi daljša bluza, ki jo oblečemo čez pajkice oz. ozke hlače ali čez ozko krilo, ki je lahko mini ali potegnjeno preko kolen ali celo še nižje. Bluže bodo zapeljevale s črtami, ki jih je nasploh še precej, pa s cveticami ali eksotičnimi in grafičnimi vzorci. Bogati barvni lestvici - vsi peščeni toni, svetlo siva, morske barve - pa bo kraljevala drap barva.

Žarnice

Čeprav se bo zdelo komu čudno, ni nepomembno, da vsaj enkrat na mesec oz. takrat, ko čistite po stanovanju svetila, odvijete tudi žarnice in obrišete z njih z mokro krpo umazanijo. Zelo umazana žarnica lahko daje namreč tudi do 20 odst. manj svetlobe. Preden žarnico ponovno privijete, mora biti popolnoma suha, sicer vas lahko strese. Fluorescentne cevi obrišite z vlažno krpo, zamenjati pa jih morate takoj, ko začno utripati. Ne smete čakati, da popolnoma odpovedo. Priporočljivo je, da imate vedno na zalogi vse vrste žarnic, ki jih potrebujete v stanovanju, da jih lahko po potrebi takoj zamenjate.

Marmorni kolač

Potrebujemo: 25 dag masla ali margarine, 25 dag sladkorja, 1 vanilin sladkor, kozareček ruma, ščepec soli, 4 jajca, 50 dag moke, 1 pecilni prašek, mleko po potrebi, 2 dag kakava, 2 dag sladkorja. Zmečkano maslo ali margarinu dodamo sladkor, vanilin sladkor, rum, sol in jajca. Zmešamo moko s pecilnim praškom in jo po žlicah med mešanjem dodajamo testu. Če je testo pre gosto, zmešamo vanj tudi nekaj žlic mleka. Dve tretjine testa damo v namaščen in pomokan venčni model. Zmešamo kakav in sladkor, zamešamo med preostalo testo. Temno kakavovo testo damo v model na svetlo testo. Z vilicami spiralasto povlečemo skozi obe plasti testa, da se premešata. Pečemo v ogreti pečici pri 175 do 200 stopinjah 50 do 65 minut.

Da bo vode ravno prav

Kaj vse vpliva na zalivanje? Potrebna količina vode je precej odvisna od precdnosti zemlje. V precdni zemlji zlepa ne bomo preveč zalili. Čim težja je struktura zemlje, tem poredkeje je potrebno zalivati in tem previdnejši moramo biti. Zelo je pomemben tudi letni čas. V poletni vročini je nujno pogostejše zalivanje, tega pa so potrebne tudi vse rastline, ki jih hranimo v prostorih z višjo sobno temperaturo. Večje rastline seveda porabijo več vode kot manjše. Manj vode pa porabijo rastline, ki v lončku še nimajo dovolj prepletenih rastlin. Na to pa moramo biti pozorni, kadar rastline presajamo iz manjšega v večji lonec. Obratno pa je pri rastlinah v premajhnem lončku, ki je popolnoma prepređen s koreninami. Tam jim bomo dovolj vode težko zagotovili. V velikih loncih je zato zemlja ponavadi prevlažna, v malih pa presuha, vse pa je seveda odvisno tudi od velikosti rastline.

Kaj smo kupovali

Na našem avtomobilskem tržišču lani ni bilo večjih premikov, niti jih v bližnji bodočnosti ni pričakovati. Spregovorili smo že o tržnih deležih naših avtomobilskih proizvajalcev Revoza in Cimosa, ki bosta po vladnem ukrepu s prvim aprilom še bolj v privilegiranem položaju, sedaj pa pogledajmo, kako si po številu registriranih novih vozil sledijo še ostali evropski in svetovni proizvajalci: Škoda 2.414, Opel 2.300, Ford 1.829, Fiat 1.028, Nissan 754, Peugeot 682, Hyundai 625, BMW 622, Honda 553, Subaru 455, Mazda 276, Daihatsu 244, Alfa Romeo 235, Volvo 135, Mercedes Benz 128, Mitsubishi 119 in Moskvic ter Chrysler vsak po 78 osebnih vozil. Lani je bilo pri nas registriranih tudi 746 vozil iz sarajevske tovarne Tass, pa tudi 658 jugov., 762 lad ter blizu 90 zastav, kar kaže na to, da avtomobilski trg z jugom še ni polnoma pretrgan. Zal je z rezervnimi deli precej slabše. O tem že pričajo črne kronike v naših časopisih.

zanimivosti iz sveta

'OZN' nepriznanih

Svet je novem vretju, ponovno ga zajel val narodnega prebujenja. Prvi val je prinesla dekolonizacija v šestdesetih letih, ko je po vsej zemeljski obli iz nekdanjih kolonij nastala kopica novih samostojnih držav, drugi val pa je prišel v tem desetletju s padcem komunizma in koncem hladne vojne. Za Slovenci in drugimi evropskimi narodi, ki so dolga stoletja živeli v okviru večnarodnih držav (v katerih je bil običajno en narod bolj enakopraven kot drugi) in jim je uspelo izboriti državno samostojnost, na glas premišljajo o lastni državnosti še številni drugi manjši narodi in etnične skupnosti, živeči na vseh koncih sveta, od avstralskih pustinj do severnoameriških prostranstev.

Nekateri ocenjevalci svetovnih razmer se boje, da to obdobje prinaša precej nevarnosti za svetovni mir, saj zaradi teženj po državnosti prihaja do napetosti v mnogih sedanjih državnih tvorbah. Po potrdilo, da gre res lahko za nevarne procese, če ne potekajo po pravih poteh, nam ni treba iti daleč, saj ga imamo pred nosom v Bosni in Hercegovini. Krvava vojna na tleh nekdanje Jugoslavije pa je žal samo ena od številnih vojn, ki ta čas divjajo po svetu zaradi teženj po samostojnosti posameznih delov obstoječih držav. V mnogih predelih sveta teče kri in poji sanje o samostojnosti in lastni državnosti, mnoge skupnosti pa so zanje že plačale strahovit krvni davek. Pomislimo samo na Kurde, Tamilce, Eritrejce, Tibetance in druge, ki se bore za samostojnost.

O vsem tem je tekla beseda na nedavnem tretjem letnem zasedanju generalne skupščine UNPO (Organizacija nepriznanih narodov in ljudstev) v Haagu. Zasedanja so se udeležili predstavniki 60 "bodočih" narodov. Organizacija deluje kot nekakšna alternativna OZN. Uradno ima sicer samo 32 članic, je pa kandidatov za sprejem zelo veliko, vendar vsi ne bodo sprejeti. Vanjo se namreč lahko včlanijo le skupnosti z geografsko zaokroženega ozemlja, ne morejo se skupnosti, kot so denimo "črni muslimanski bratje", ki žive razpršeno v različnih državah, pogoj pa je tudi, da za svoje politične cilje ne uporabljajo terorističnih načinov boja. Organizacija so leta 1991 ustanovili po zamisli nizozemskega pravika Michaela van Walta predstavniki šestih skupnosti, med njimi so kar štiri kasneje dosegle lastno državnost (Estonija, Litva, Armenija in Gruzija). Njim bo sledila verjetno še katera od sedanjih članic, nekaterim pa ni nobene pomoči. Na srečanju so se oglasili tudi predstavniki skupin, ki so praktično že odpisane. Skandi iz Švedske ali švicarski Juri so denimo že manj kot manjšine, njihovo število se je skrčilo na simbolično velikost, njihova kultura

in jezik pa sta praktično že izumrla.

Na srečanju je bilo ob realnih in upravičenih zahtevah po doslednem uresničevanju načela o samoodločbi narodov slišati tudi utopične zahteve. Predstavnik indijanske skupnosti Lakota je denimo najavil, da bodo zahtevali od Združenih držav Amerike in Kanade, da jim vrnejo vso zemljo, kjer so nekoč prebivali, to pa pomeni celotno ameriško zvezno državo Louisiano in precejšen del južne Kanade.

Čeprav je bilo zasedanje v očeh mnogih opazovalcev večkrat bolj paradija na zasedanju generalne skupščine OZN kot resna zadeva, pa organizacije ne gre podcenjevati. Je odraz teženj več deset milijonov ljudi, ki hočejo svojo nacionalno istovetnost potrditi z lastno državnostjo. Med njimi so sanjači, ki sanjajo neuresničljive sanje, so pa tudi odločni borci, ki so pripravljeni poseči tudi po orožju za doseg svojih ciljev.

MiM

Ker se je tudi pri nas že kar dobro uveljavil mobilni celularni telefon, bo za marsikoga neprijetna novica, da se je ta sicer tako koristna naprava znašla na zatožni klopi. Prenosni brezžični telefon, brez katerega dandanašnji skoraj ne morejo več biti poslovneži, borzni mešetarji, ljudje, ki veliko delajo na terenu, novinarji in še mnogi drugi, so osumili, da lahko povzroča raka na možganih. Novica, ki se je najprej razširila v Ameriki, je takoj razburila širok krog uporabnikov celularne telefonije tudi drugod po svetu, vplivala pa je že tudi na prodajo, saj je po skokovitem naraščanju - do 70 odst. letno - prodaja zastala.

Sum je vsekakor hud, vendar je panika zaenkrat odveč. Če imate takšen telefon ali ga stalno uporabljate, ga nikar še ne vrzite stran, saj pravih dokazov za zločeste učinke celularnega telefona na možgane še ni.

Vse skupaj se je začelo z vestjo v ameriškem tisku, da sta dva poslovneža, znana po stalni uporabi mobilnega telefona, umrla

zaradi tumorja na možganih, nadaljevalo pa z javno obtožbo nekega floridskega vdovca, da mu je žena umrla zaradi pogoste uporabe celularnega telefona. Potem so še govorice dodale svoje in mobilni telefon se je znašel v navzkrižnem ognju. Vse skupaj se je skuhalo tako vroče, da je Združenje industrije celularnih telekomunikacij bilo prisiljeno odgovoriti. Pred kratkim je bila javnost obveščena, da bodo plačali dodatne raziskovalne študije o škodljivosti celularnega telefona.

Strokovnjaki že zdaj pravijo, da gre za vihar v žlici vode. Elektromagnetni valovi, ki nastajajo pri delovanju celularnega telefona, so prešibki, da bi lahko kakor koli vplivali na delovanje celic človeškega tkiva ali da bi ga celo lahko poškodovali. Tudi ni znano, da bi vplivali na dednino v celicnem jedru, torej da bi škodljivo delovali na daljši rok. Če narava res povzroča raka, potem se to dogaja na način, ki je za znanost zdaj popolna neznanka.

Telefon in rak

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

DEPRESIJE

Depresije v starosti hujše ogrožajo tudi telesno zdravje bolnika, pri katerem že sam proces staranja negativno učinkuje na njegovo psihofizično stanje. Hitreje pride do telesne izčrpanosti zaradi nespečnosti, večja je tudi nevarnost hkratnih bolezni. Zaprte, ki praviloma spremlja vse vrste depresij, lahko povsem blokira črevesje. Morebitna okužba lahko poteka brez zvišane temperature, sam bolnik pa zaradi zavrtosti pogosto ne more govoriti o svojih težavah. Nevarnost samomora je velika. Lahko rečemo, da so depresije v starosti zaradi spremljajočih pojavov in komplikacij nevarnejše kot v mladosti.

Zdravljenju depresij

Ker so depresije zelo pogosta duševna motnja, je nesmiselno pričakovati in zahtevati, da bi vse ali vsaj večino depresivnih ljudi zdravila specialistična psihiatrična služba. Nedvomno je potrebno, da bolnike s hudimi oblikami depresij zdravijo psihiatri in nedvomno je potrebno, da nekatere od njih zdravijo v bolnišnici. Večino bolnikov z raznimi oblikami depresij pa naj bi zdravil njihov osebni splošni zdravnik. Res je sicer, da splošni zdravnik ne obvlada specifičnih psihoterapevtskih metod, toda pozna bolnikov način življenja in njegovo okolje pa zato lažje in ustrežneje presodi, kaj je treba spremeniti. Bolnik ga pozna in mu zaupa, a prav zaupanje zdravnika je pri zdravljenju depresivnih ljudi izjemno pomembno.

Kljub številnim poskusom z različnimi snovmi smo šele proti koncu petdesetih let tega stoletja dobili prva učinkovita zdravila zoper depresijo. Antidepresivna zdravila so glavna opora zdravljenja, borijo se proti tesni osnovi depresije. Zdravila, ki izboljšujejo razpoloženje, na primer amfetamini, vplivajo na razpoloženje, ne

da bi pri tem zdravila osnovne vzroke depresij. Ta zdravila le lajšajo stanje in se danes malo uporabljajo, predvsem zaradi nevarnosti zlorabe in odvisnosti. Če je nastopila tudi tesnoba, lahko uporabljamo še pomirjevalna sredstva in sedative. Bolniku, ki trpi zaradi hude nespečnosti, dajemo skoraj gotovo še uspavalno sredstvo, da se ponoči dobro spočije.

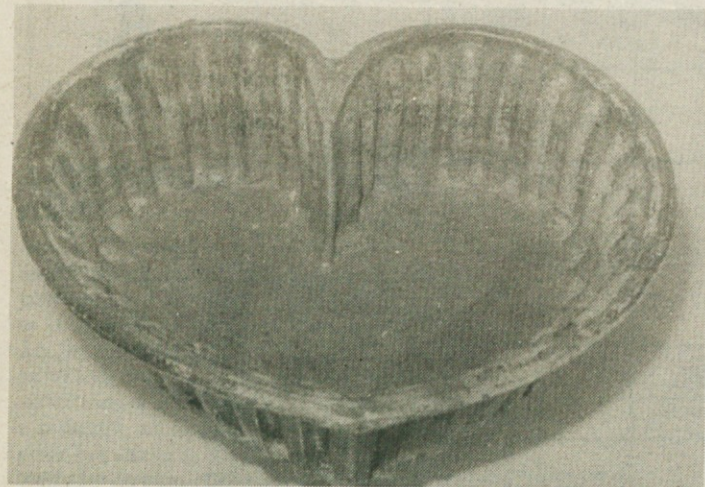
Elektrokonvulzivno zdravljenje - Že dolgo vemo, da lahko električna aktivnost v možganih vpliva na razpoloženje. Leta 1930 je neki dunajski psihiater ugotovil, da so hudo depresivni bolniki reagirali na umetno sprožene napade. Zaskrbljenost bolnika zmanjšajo s hitro delujočim anestetikom, ki ni nevaren, če ga dajejo v ustreznih količinah izkušeni zdravniki. Po vsakem elektrokonvulzivnem zdravljenju ima bolnik morda glavobol in rahlo izgubo spomina, vendar to hitro mine. Po seriji nekaj zdravljenj občuti bolnik veliko olajšanje. Vendar je ta postopek še vedno predmet nasprotujočih se mnenj med zdravniki.

Psihološko zdravljenje - Psihološke metode so pri zdravljenju zelo koristne, ker pomirijo bolnikov razum in čustva. Nasveti drugih pomagajo bolniku razrešiti njegov problem. Svetovalec mora spoznati dejstva o bolnikovem primeru, da ugotovi, kaj je resnica in kaj domišljija. Pri svetovanju lahko da nasvet ali pa koristne namige, vendar mora to napraviti vedno obzirno. To pomeni, da skupaj z bolnikom izdelata načrt delovanja in da bolnika čustveno podpre, če gre za težje odločitve in njihovo izvršitev.

Socialna terapija - Še druga oblika zdravljenja zajema socialne metode. V tej povezavi je manj pomembno tisto, kar se odigrava globoko v človeku, kot tisto, kar se dogaja v medsebojnih odnosih z drugimi. Kakršen koli način, s katerim ena oseba pomaga drugi ali ji omogoči pomoč, zajema medsebojno vplivanje in to je poučna izkušnja.

Zdravljenje depresije mora biti vsestransko in mora zajemati vse naštet pristope. V celoti je izkoriščeno le, če obravnava "celovito osebnost" v najprimernejših okoliščinah.

Konec

VALENTINOVO - Na Zahodu, posebno v Angliji, je dan sv. Valentina (14. februar) zelo priljubljen praznik. Na ta dan si zaljubljeni in prijatelji izmenjajo voščilnice, drobna darila in cvetje. Simbol tega praznika je srce v vseh mogočih oblikah in načinih prikazovanja. Posebno v Ameriki je valentinovo množično upoštevan praznik. S svojimi prazničnimi srci vred se je šega ob sv. Valentinu z Otoka prenesla v celinsko Evropo in druge dežele po svetu. Zadnja leta se tudi pri nas v trgovinah pojavljajo za valentinovo drobna darila, srca in šopki po vzoru Zahoda. Tudi reklame v najrazličnejših medijih skušajo ljudi vpeljati v novo šego na naših tleh. Sv. Valentin slovi v slovenskem ljudskem izročilu kot prvi "spomladin", ki ima ključ do korenin. Ime Valentin izhaja iz latinske besede valens, kar pomeni močan, zdrav. Priporočali so se mu predvsem mladoporočenci, saj je njegov god v predpustnem času. Lončeni model v obliki srca za peko potice na sliki je iz zbirke Posavskega muzeja v Brežicah. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar, kustodinja v Posavskem muzeju)

Iz Trdinovih zapiskov

Možitev brez ljubezni - Može se dekleta brez velike sile tudi za neljubljene, potem uhajajo domu, se vlačijo s prejšnjim ljubčkom, mož jih pretepa etc. šele ko otrok pride, vrne se včas mir v hišo. Takih brezbožnih razmer je sila veliko na Dolenjskem - popi molče, so zadovoljni da dobe o svatbi svoje goldinarje in hočejo, da bi ex offio zakon moral dober biti, da se oženjeni radi imeti morajo, če se prav ne morejo.

Rubežen ima tudi Dolenec stare korenine za očitno tolovajstvo, zato nastavlja na beriče vile, pričakuje komisarje s sekirami in se upira tudi žandarmom. Rubniki so vselej veseli, kedar kmet le vpije in kolne. Čudno pa je, da zarubljene reči isti Dolenec vselej rad kupuje če ima le denar.

Vest mestne gospode je taka, da popapa ne le svoje premoženje, če ga ima, ampak zraven še otročje, če ga dobi v kremplje.

Dolenec je mnogo bolj naraven od Gorenca v vseh svojih veseljah, strastih in navadah, resp. razvadah. Pohotnica lajdra se rada in očito, kar naravnost zapeljuje tistega, ki jej je všeč. Može ki bi radi sloveli za veljake, se ga vpricho ljudi našverkajo in delajo škandale, ki morajo škoditi njih ugledu, ali kaj se če, ko jih pa žene duh h kupici. Tako se tudi ženske očitne pijanke, kar zadržuje tudi rast deklie... Gorenec dela vse te in take grehe skrivaj premišljeno, varuje se da bi ljudje uganili njegov pravi namen, pravo misel, pravi vzrok delovanja ali nehanja. Dolenec ne pozna ne zadržkov vernih ne moralnih ne društvenih, ne postav spodobnosti in vnanih ozirov.

Če je že razumljivo, da je nova ljudska oblast takoj spremenila ime Ulice 6. septembra, pa je toliko manj, da so hkrati preimenovali tudi Režkovo cesto. Kolonija, kot so Novomeščani imenovali takrat in še danes tako rečejo temu delu mesta, katerega začetek sega v leto 1925, ko je železniška uprava kupila zemljišče pod Marofom za svoje zaposlene, ki so si tam začeli graditi družinske hiše, je leta 1930 dobila ime Režkova cesta po takratnem novomeškem županu dr. Josipu Režku. Režka, Štemburjevega zeta, po rodu Belokranjca s Krašnjega vrha pri Radovici v metliški občini, se stari meščani še danes spominjajo kot tistega župana, ki je dal na svoje stroške prebarvati kandijski most. Dr. Režek je bil novomeški župan v letih 1923 - 1935 in je bil politično liberalno usmerjen. Tako je bil po vojni liberelec prvi na udaru. Morda se je nova oblast za to odločila zato, ker je bil dr. Režek še živ (umrl je leta 1966 in je pokopan na šmihelskem pokopališču), vendar je to malo verjetno, ker so prav takrat ulicam, trgov in celo mestom dajali imena po novih oblastnikih: Titu, Kardelju, Kidriču itd.

Nekdanjo "nevtralnno" Tesarsko, ki je pred 100 leti imela dobila verjetno po kakšni tam nastanjeni znani tesarski rodbini, so v obdobju med prvima dvema poimenovanjema med leti 1892 in 1930 preimenovali v Ulico 6. septembra. To ime je ta sicer ne prav izpostavljena ulica za Bregom dobila v spomin na datum razdelitve polkovnih zastav in v spomin na bazoviške žrtve, obsojene na tržaškem procesu in ustreljene 6. septembra 1930, ki je bil hkrati tudi rojstni datum kraljeviča Petra, po katerem se je takrat imenoval že novomeški Glavni trg. 6. september je bil, kot rečeno, rojstni datum prestolonaslednika Petra in njemu v čast je kralj Aleksander na ta dan leta 1929 enotam takratne jugoslovanske armade podelil nove zastave. Med italijansko okupacijo je bila ta ulica ena redkih, ki so jo novi oblastniki preimenovali in ji nadeli ime po znanem italijanskem pesniku in nacionalistu Gabrielu d'Annunziu. Zanimivo je, da so tako rekoč prvo preimenovano novomeško

Andrej Bartelj

STO LET NOVOMEŠKIH ULIČNIH IMEN

3

ulico po vojni poimenovali po precej neznanem in nepomembnem človeku. Kosova ulica je dobila ime po Vinku Kosu, novomeškem trgovcu in knjigarju, ki sam ni bil nikoli član komunistične partije, a je novomeškim komunistom skrivaj pomagal že pred vojno, življenje pa je kot partizan skupaj z Vinkom Paderščicom-Batrejo izgubil leta 1942 v Beceletovi jami pri Starem gradu.

Nato se, kot ugotavlja Tončič, mestni ljudski odbor celih šest let ni vtikal v ulična imena. Morda res zato, ker je bilo takrat polno drugih težav in problemov. Mesto je namreč konec vojne dočakalo hudo prizadeto od večkratnih nemških letalskih bombardiranj in posledice tega barbarkega divjaštva so po vojni le počasi in s težavo odpravljali.

V skladu z družbeno stvarnostjo

"Na splošno zgodovina uličnih imen kaže, da je s spremembo političnih ali družbenih razmer vedno prihajalo do večjih ali manjših preimenovanj," piše Ludvik Tončič. "Pri tem si je vsakokratna mestna oblast postavila določene kriterije, po katerih bo preimenovanje vršila. Na prvem mestu naj bi bila ohranitev zgodovinskega izročila ter uveljavljenih poimenovanj. Pri konkretnem delu pa se tega kriterija niso držali. Komisije za preimenovanja ulic so rade poudarjale, naj bi ulična imena ne dobila političnih poimenovanj, vendar se je to vsakokrat dogodilo. Ulice, poimenovane po politikih ali političnih dogodkih - ne le v Novem mestu, ampak tudi drugod - so bile najprej na rešetu in tudi najprej preimenovali. Najdlje so zdržala

ulična imena z zgodovinskimi imeni in z imeni zaslužnih ljudi (pisateljev, umetnikov, znanstvenikov itd.)."

Nova slovenska oblast je šele v začetku leta 1948 sprejela zakon o imenih naselij in o označbi trgov, ulic in hiš, ki je z manjšimi popravki oziroma dopolnitvami veljal vse do leta 1980. Seveda je bil zakon ideološko naravnani in v njem med drugim piše: "Naselja ne smejo imeti imen, ki niso v skladu z današnjo družbeno in narodnostno stvarnostjo ali ki žalijo narodnostni čut slovenskega naroda ali drugih narodov Jugoslavije." In napreje: "Ne smejo se uporabljati (za imena ulic in trgov, op. p.) imena oseb ali dogodkov, katerih poveljevanje ne bi bilo v skladu z današnjo družbeno in narodnostno stvarnostjo." Čeprav je zakon zahteval, da morajo biti imena naselij, ulic in trgov prilagojena zakonu v letu dni od njegove uveljavitve, se je v Novem mestu to zgodilo šele leta 1955, medtem ko so v Ljubljani pripravili predlog za preimenovanje v šestih mesecih po sprejemu zakona.

V Novem mestu so sicer leta 1951 in 1952 nekaj improvizirali v zvezi s preimenovanjem ulic in trgov, vendar je bil rezultat tak, da na koncu ljudje v preimenovanih ulicah niso vedeli, na katerem naslovu stanujejo. Florijanov trg, današnji Prešernov trg, so takrat na hitro, brez odloka, kar po domače preimenovali v Partizanski trg. Nekdanji Kapucinski trg, danes Novi trg, pa naj bi dobil ime po Titu.

Tako je bil v takratnem telefonskem imeniku hotel Metropol na Titovem trgu, nasproti stoječa pošta pa na Kapucinskem trgu. Iz vseh zapletov okoli novomeškega Titovega trga, ki naj bi vključil še nekdanji Kettejev park,

Ana:

Razočaranje

Bližala se je ura obiskov. Postajala je nemirna od radostnega pričakovanja, da mu bo lahko pokazala njenega sina. Vedela je, da je ponosen nanj. Nič zato, če je bila prva hčerka, saj je bil prepričan, da bo drugi otrok sin. Ime je bilo pripravljeno že od hčerkega rojstva. Odsila je v kopalnico, da se uredi. Mehkoba materinstva ji že žarela iz oči. Bila je pripravljena za srečanje.

Začeli so prihajati. Ob vsakem pritisku kljuge na vratih ji je srce zatrepetalo: zdaj bo vstopil. Hudo-mušno si je mislila: odprl bo vrata, pa je ne bo takoj zagledal, ker je njena postelja za vrati. Šele čez hipce ga bo poklicala: "Glej, tu sem, pridi!"

Soba se je napolnila. Ob vsaki postelji se je nabrala gruča in se veselo pomenkovala.

Ponovno si je uredila odejo in čakala. "Kaj vi nimate obiskov?" se je začudila soseda, ko se je že poslovala od svojega moža. "Ni še prišel, bo pa kmalu," je potolažila sosedo in sebe. Oglasila se je skrb. Zakaj ga ni? Saj nima daleč. S hčerko tudi nima opravka, že pred odhodom v bolnišnico jo je odpeljala k sestri. Najbrž je vrsta za rože. Ne potrebuje rož, njega bi rada.

Šla je k oknu, da bi ga prej zagledala. Hodila je po hodniku in žalostno gledala, kako so začeli obiskovalci odhajati. Kmalu bo

konec obiskov. Vrnila se je v posteljo. Razočaranje je bilo očitno. Žar v očeh je ugasnil, ustnice so se trpko stisnile. Sosede so jo začele tolažiti, da bo gotovo prišel, najbrž ima važne zadeve. Sama pa ni verjela v to. Z grenkobo v srcu se je obrnila v zid in pričela jokati.

"Mami zakaj jokaš, glej, prišel sem," je zaslišala skozi solze. "Poglej, tudi moj brat in njegova žena sta tukaj!"

"Zakaj nisi prišel prej? Kje si bil?" so deževala vprašanja.

"Prišel bi prej, pa sem se zadržal pri bratu. Zdaj pa smo vsi tu."

Tako torej! Samo 10 minut daleč je imel do bolnišnice, pa je že zjutraj šel k bratu in tam čakal ves dan, namesto da bi pohitel pogledat sina in njo. Zamerila mu je. Za njegovo opravičevanje ni našla razumevanja. Preveč težko ga je pričakovala...

Leta kasneje je spoznala, da je bilo to razočaranje le prvo od mnogih naslednjih.

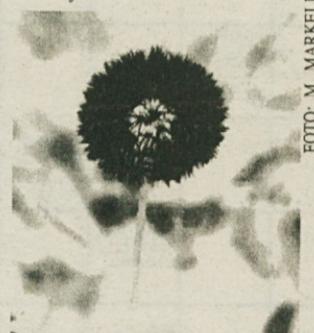

FOTO: M. MARKELJ

Nina:

Slovo

časa več. Ostala je na bolniški. Čez dan je bolečine še nekako prenašala, ponoči je ves čas ječala. Vstajala sem, ji kuhala čaj, dajala zdravila in ji brisala pot s čela.

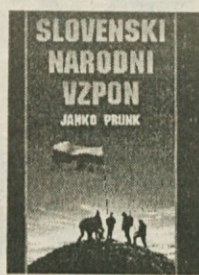
Pisala sem očetu. Vzel je dopust ter prišel k nama. Še isti dan je uredil, da so teto odpeljali z reševalnim vozilom v bolnišnico. Ni se upirala, a predno so jo vso izčrpano položili na nosila, me je poklicala k sebi in rekla: "Vem, da se živa v to hišo ne bom več vrnila."

Res se ni. Rak na želodcu je bil močnejši, uničil jo je in mi jo vzel za vedno.

Pripeljali so jo domov. Sosedje in moj očka so ji naredili mrtvaški oder. Zasuli so jo s cvetjem, da se je skoraj izgubila v njem. Tako sem še na stara dvanaest let prvič doživela izgubo ljubljene osebe v družini. In le misel, da ne trpi več, je blažila mojo bolečino.

Slovenski narodni vzpon

nije izdal knjigo SLOVENSKI NARODNI VZPON, ki bo gotovo pritegnila vse tiste bralce, ki jih zanima, kako je slovenski narod, v vseh prvinah narodne eksistence sicer zrel evropski narod, vendar brez lastne države, narodnopolitično zorel do nove samozvesti, ko je dolgo prevladujočo predstavo, da ni dovolj močan in sposoben za popolnoma samostojno suvereno državo življenje ter da se mora zato razvijati v okviru jugoslovanske državne skupnosti, zamenjala jasna zavest o nujnosti lastne države oziroma državne osamosvojitve. Razvoj je pripeljal do samostojne države, s katero se je slovenski narod prav v vseh clemenitih svoje eksistence in razvoja potrdil kot enakopraven drugim evropskim narodom.

Knjiga kot prva v slovenskem zgodovinarstvu zarisuje narodnopolitični razvoj Slovencev za časovni lok dobrih dveh stoletij, od začetka narodnega preporoda, ki ga postavljamo v leto 1768, ko je izšla Kranjska gramatika Marka Pohlina z znamenitim uvodom, oplenitnim z narodnopolitičnimi idejami, do razglasitve samostojne države in njenega mednarodnega priznanja v obdobju 1991-1992. Za razliko od dosedanjih političnih zgodovin slovenskega narodnega razvoja, ki jih imamo pravzaprav zelo malo, poskuša Prunkova knjiga dati neideološki odgovor, zakaj smo se Slovenci v določenih zgodovinskih prelomnicah odločili tako, kot smo se, in ne drugače, hkrati pa s tem posredno odgovarja tudi na vprašanje, kje smo danes in zakaj se obnašamo tako, kot se.

Tematika je razdeljena v pet okvirnih poglavij. Prvo govori o slovenskem narodu od preporoda do taborskega gibanja, drugo je posvečeno slovenski narodni politiki od taborov do razpada habsburške monarhije, tretje obravnava narodno politiko Slovencev v prvi jugoslovanski državi, četrto govori o slovenskem narodnopolitičnem prizadevanju v času druge svetovne vojne, zadnje poglavje pa prikazuje slovensko narodno politiko po drugi svetovni vojni v federativni Jugoslaviji do razglasitve neodvisne

Republike Slovenije. Knjiga je napisana za širok krog bralcev, kljub temu pa ohranja znanstveno resnost in argumentiranost.

MILAN MARKELJ

Drava življenja

Ljudje zelo različno zaznamujejo svoje življenjske jubileje. Pesniki to običajno store z novo knjigo in tudi France Forstnerič se je odločil tako. Ta poet iz ptujske okolice, ki se je sprva preživljal kot učitelj, potem pa si služil kruh z novinarstvom, je namreč ob nedavno praznovani 60-letnici slavil izid svoje zbrane poezije. Knjigo z naslovom DRAVA ŽIVLJENJA so mu ob pomoči številnih sponzorjev izdali pri mariborskih Obzorjih.

V Dravi življenja je združenih vseh pet Forstneričevih pesniških zbirk, in sicer po vrstnem redu, kakor so izšle: Zelena ječa (1961), Dolgo poletje (1968), Pijani kurent (1971), Pesniški list 32 (1976) in Ljubstava (1981). Pred njimi je esej Petra Kolška, ki v novem vrednotenju Forstneričeve poezije odkriva tudi njen pravi pomen ter ji določa pravo vrednost in mesto v slovenski besedni umetnosti. To poezijo ima Kolšek kratkoma za elitno, in če so pesmi res dobre, stvaritve pravih pesnikov, jih je potrebno ponatisniti. Takšno mnenje postavlja na glavo nekatera iz preteklosti, ki Forstneričevi poeziji niso bila naklonjena. Zlasti pristasi modernizma so trdili, da se bo njen glas stišal do tihote in pozabe.

In kakšna je Forstneričeva poezija, da je bilo zdaj nujno popraviti, kar je bilo o njej povedanega prepovršno in zanjo omalovažujočega? Je preveč jasna, razumljiva, preveč fino izbrušena in estetska? Ali je nekatere zmotil svet, ki ga ta poezija izpoveduje, ali celo snov, iz kakršne je, ko imajo tudi besede okus po pokrajini? Morebiti koga, ki ga že ob besedi dežela zvije, ker takoj pomisli na solzavo domačijstvo z oh-i in ah-i v vsakem verzu? Morebiti. Seveda pa nimajo Forstneričeve pesmi nič skupnega s kakšno verzifikatorsko bažo. "Pokrajina mi pomeni pri pesnikovanju isto kot kiparju material," je pesnik zapisal.

Od Zelene ječe do Ljubstave je minilo dvajset let. Od začudenja, da so se "razcvetele oči", do "ilovice vsepovsod" se razpleta Forstneričeva poezija. Pravzaprav spleta v Dravo življenja. V tej zbirki zbirke je Ljubstava vrh po pesniški moči. Ena izmed pesmi se začneja takole: "Škoda, oče, da nisva šla / nikdar skupaj v Ljubstavo. / Zdaj vem, takšna je, kot si dejal: / Ljubstava, daleč in v blatu."

Tako, se pravi naravno, nagovarja bralca ta poezija.

IVAN ZORAN

ni bilo nobenega haska. Takratni novomeški politični velmožje so se odločili, da tega dela mesta ne bodo poimenovali po ljubljennem maršalu, dokler ne bo dobil svoje dokončne podobe, dokler pač ne bo primerno urejen in ugleden, da bo lahko nosil Titovo ime. In tako se je zgodilo, da je bilo Novo mesto vsa dolga desetletja ni imelo ne trga ne ulice s Titovim imenom. Menda je bil še najbolj v nevarnosti Glavni trg, ki mu ni dosti manjkalo, da bi imenom od Napoleona do kraljeviča in kralja Petra ter fašizma dodal še Titovo. Kdorkoli že je preprečil to epizodo v večstoletni zgodovini novomeškega Velika oziroma Glavnega trga, je vsekakor ravnal pametno in, zlasti za tiste čase, tudi pogumno.

Improvizirano preimenovanje v letu 1952 je, kot ugotavlja kustos Tončič, zajelo kar 41 novomeških ulic in trgov od 57, kolikor jih je mesto imelo ob koncu druge svetovne vojne. Del novih uličnih imen so vključili v pravo preimenovanje v letu 1955, precej pa so jih, hvala bogu, opustili. Med drugimi so opustili tudi tale imena: Cesta Cankarjeve brigade, Cesta Dolenjskega odreda, Cesta Gubčeve brigade, Cesta Jugoslovanske ljudske armade, Kardeljeva cesta, Titov trg itd. Ostala pa so nova imena ulic, kot na primer: Adamičeva ulica, Cesta herojev, Cesta komandanta Staneta, Ulica takev, Cvelbarjeva ulica, Citalniška ulica, Dalmatinova ulica, Hladnikova ulica, Kettejev drevored, Koštialova ulica, Paderščičeva ulica, Prešernov trg, Pri mlinih (od 1955 Nad mlini), Prisojna pot, Trubarjeva ulica, Ulica Dušana Jereba (od 1955 Jerebova), Ulica Josipa Germa (od 1955 Germova), Ulica Vinka Kristana (od 1955 Kristanova ulica), Valentičeva, Vavpotičeva ulica in Župančičevo sprehajališče. Druge ulice in trgi so obdržali svoje predvojno ime. Novo mesto je pravzaprav imelo srečo, da se je po drugi vojni s poimenovanji ulic in trgov največ in najdlje ukvarjal Bogo Komelj, dolgoletni skrbni ravnatelj študijske knjižnice, ki mu je uspelo ohraniti več kot pol starejših uličnih imen. Njegov tipkopis o teh stvareh hrani Dolenjski muzej.

Adriino potovanje v Pariz

Z, milo rečeno, dvomljivo privatizacijo naj bi Marjan Anžur in Andreas Poschacher novomeško IMV prikrajšala za več deset milijonov francoskih frankov

NOVO MESTO — Po lekciji o domnevno neresničnih podatkih v pred štirinajstimi dnevi objavljenem zapisu pod naslovom »Štiri milijone dolarjev odpravnine« se je službi za stike z javnostjo novomeške IMV zdelo v prejšnji številki DL vredno zapisati tudi tole: »IMV želi biti odprto podjetje. Zato želi, da so informacije o njem v javnih medijih korektne. Polresnice ne koristijo nikomur, še najmanj Adrii Caravan, IMV-ju, kot tudi ne Dolenjskemu listu.«

Pa si nalijmo čistega vina! Taista služba za stike z javnostjo trdi, da je pisec uporabljal neresnične podatke in nedokazane trditve. Če bi sestavljalci tega pisanja sporni zapis prebrali temeljiteje, bi jim bil trud, ki so ga vložili v pripravo odgovora, prihranjen. Nikjer namreč ni zapisana trditev, da je Marjan Anžur, ki je bil tiste čase v Novem mestu v vlogi trojnega funkcionarja, kot predsednik upravnega odbora Adrie Caravan, predsednik holdinga IMV in predsednik upravnega odbora pariške firme Adria International, odpravnino v znesku 4 milijone dolarjev ob odhodu iz Novega mesta tudi prejel. Bi pa to bržkone z veseljem storil, če se le ne bi zataknilo in če zgodba o bajni odpravnini ne bi prišla na ušesa delavcem in javnemu pravobranilcu. Izplačilni nalog za odpravnino v omenjenem znesku je namreč že bil v novomeški SDK, to, da je bil napisan v nasprotju z določili zakona o podjetjih, v nasprotju z veljavnimi splošnimi akti IMV in v nasprotju z vsebino že tako sporne individualne pogodbe o zaposlitvi ter da je izplačilo odobrila nepooblaščen oseba, g. Anžurja očitno ni motilo. Kot to očitno ne moti službe za stike z javnostjo novomeške IMV, katero velja spomniti še na to, da Marjan Anžurju to ni bila prva odpravnina, vsaj tisto od Revoza naj bi po nam znanih podatkih že spravljal v žep.

Sicer pa nekateri tako ali tako pravijo, da smo z zgodbo o Anžurjevi odpravnini in kazenski ovadbi zoper Andreja Bleiweisa, odgovorno osebo IMV, ki je izplačilo nalog zanj odobrila, bika prišli za rep in ne za roge. Napako popraviti je vse prej kot lahko. Le bolj ali manj šušljalo se je doslej o čudnih poteh privatizacije imevejskega premoženja, o novomeško-francoskih kupcih, škodljivih pogodbah, o domnevni zaslužkarstvu Marjana Anžurja in Adreasa Poschacherja, generalnega direktorja Adrie Caravan, in še čim. Nobena večja skrivnost ni, da so se v preiskavo že lani spomlad vključili tudi novomeški kriminalisti, toda uradnih pojasnil ni od nikoder. Kot da postopek in bržkone z njim povezana odkritja nekomu v vrhu slovenske politike, vlade ali policije niso pogodu. Da zabeležke novomeških kriminalistov niso ostale prazne, kaže tudi njihova skopa informacija, da so o rezultatih dosedanje preiskave obvestili javnega tožilca. In kakšni naj bi bili ti rezultati? Pričujoča zgodba, ki je nastala na podlagi nekaterih pričevanj, izjav, pri posameznikih spravljenih dokumentacije, bržkone ni daleč od prave resnice. Če bomo zanj sploh kdaj izvedeli?!

Lanska pomlad je v slovenske časopise prinesla pravo medijsko vojno, v kateri so Marjan Anžur, takratni predsednik upravnega odbora Adrie Caravan, in Andreas Poschacher, direktor taiste firme, na eni strani, ter delavci s stavkavnim odborom in novomeška politika na drugi strani dokazovali svoj prav pri iskanju rešitve za takrat 1.700-glavi kolektiv AC.

»Trdno sem prepričan, da za Adrio ni rešitve brez tujega, svežega kapitala, tega Slovenija nima,« je spomlad trdil Anžur. In na očitke o privatizaciji Adria nadaljeval: »Gre za nekakšne nedokazane domneve o osebnem okoriščenju in divji privatizaciji. Ko smo v Parizu ustanavljali Adrio International, smo po francoski zakonodaji potrebovali sedem ustanoviteljev. Eden od njih je IMV, ostalih šest družabnikov pa je dobilo po eno delnico — med njimi sem tudi sam. Isti hip smo vsi podpisali izjavo, da se v korist IMV odrekamo tej delnici, in tako je stoo odstotni ustanovitelj te firme IMV. To je ves misterij te privatizacije. Ničče ni bil pripravljen vlagati neposredno v Slovenijo, zato smo pač ustanovili firmo

Adria International, ki združuje vse naše filiale v tujini. In zakaj smo za »finančnika« Adrie izbrali luksemburško firmo Eurofinance? Poiskali smo pač partnerja, ki nam omogoča, da po relativno ugodni ceni dobimo kapital — še vedno pod 15 odst., kar je zelo ugodno. IMV še vedno ohranja večinski delež v Adrii International, center odločanja pa ostaja v Novem mestu. Eurofinance sploh ne želi prevzeti večinskega deleža v Adrii Caravan. Tudi po zakonu o privatizaciji bo IMV ostala v Sloveniji, namesto holdinga IMV pa bi lahko bila že jutri holding tudi Adria Caravan, ki bi združevala vse funkcije skupine Adria, če bi bilo to potrebno. Firma Eurofinance je postala le solastnik prodajne mreže IMV, saj je bil to njihov pogoj, da nam organizirajo finance.« Na vprašanje o morebitnem odstopu, ki ga za zanj zahtevajo, pa je Anžur v Delu lanskega 8. aprila izjavil: »Ker za takšno zahtevo ni argumentov, seveda ne bom odstopil in tega ne namerava storiti niti upravni odbor. Vsi smo namreč prepričani, da sta internacionalizacija in program, ki smo ga pripravili, prava in edina rešitev.«

Tako pa niso mislili mnogi v Novem mestu. Spomnimo se najprej v slovenskem časopisu objavljenega »Apela slovenski javnosti«, v katerem sedemnajst podpisanih uslužbencev Adrie opozarja na pasti, v katerih se utede ob takšnem razpletu znajti podjetje. »Morda res ne moremo oceniti vrednosti lastnega znanja, dejstvo pa je, da imamo razvite lastne produkte, da imamo evropsko trgovsko mrežo, svoje blagovne znamke kot tudi kvalificirane strokovnjake in delavce. Vse to smo ustvarili delavci Adrie v 25 letih same, ceno pa plačali s svojimi vedno nizkimi osebnimi dohodki. Upravičen je strah, da bo vse to bogato lastno znanje dano tujcem. In to zastoni!« odgovarjajo delavci ter med drugim nadaljujejo: »Na v Parizu ustanovljeno podjetje Adria International so prenesene funkcije financ, nabave, marketinga, prodaje in oblikovanja. Verjetno ni dileme, da so ravno te poslovne funkcije vitalne za vsako podjetje... Projekt Eurofinance, ki nekje obstaja kot zaupni material, napisan v tujih jezikih, je bil odgovornim delavcem Adrie predstavljen samo v ustni obliki. Vsi drugi akti in pogodbe s tujimi partnerji pa še do danes niso bili dani nikomur, niti ni bil nihče z njimi seznanjen. Sicer pa je moč domneve o divji privatizaciji v skupini Adria potrditi ali ovreči le na podlagi analize pisnega elaborata Eurofinance, na podlagi doslej danih razlag pa je moč izreči nekaj dvomov. Centraliziranje prodaje — finančnih funkcij lahko s hitrimi koraki vodi v razpad prodajne mreže in v pravne spore, še posebej glede ekskluzivnosti, ki pogodbeno obstaja z več solidnimi kupci; prenos poslovnih funkcij v Adrio International lahko povzroči stečaj firme Adria Deince, v tem primeru pa bodo banke kot kreditni upniki kredite takoj vnovčile...«

Prvi na seznamu podpisnikov apela je bil Stanislav Lukšič, direktor razvojne direktorije, ki je v pogovoru za Dolenjski list lanskega 16. aprila pojasnil, zakaj ni dvignil roke za projekt Eurofinance. »Konec je poslušnega divjanja rok za razne dvomljive projekte. Spomnim se leta 1988, ko nam je Anžur prikazoval svetovalno hišo Proudfoot kot zadnjo možnost za rešitev Adrie, ki je bila že takrat v velikih težavah. Ta projekt je bil zame že v začetku zgrešen, saj ne glede na možne pozitivne rezultate njihovih analiz ni bilo nikogar toliko v blačah, da bi zapiral tovarne in odpuščal delavce. Zame je bil edini rezultat

projekta te baje svetovno znane svetovalne firme tekmovanje proudfootovcev, kdo bo prej z džipom pripeljal čez Krko na Otočcu. Tekmovanje se je končalo brez zmagovalca, kajti džipe so morali »šlepati« nazaj na breg, stroške pa je neposredno ali posredno plačala Adria, katero je projekt Proudfoot, od katerega ni imela nič, stal okoli 2 milijona dolarjev. Pa to sploh ni bil edini zgrešeni projekt g. Anžurja in g. Poschacherja v Adrii.«

Resne pomisleke pa je imela do ravnanja Marjana Anžurja tudi novomeška politika. Boštjan Kovačič, predsednik občinskega izvršnega sveta, je lani aprila izjavil: »Novomeška oblast seveda načeloma podpira internacionalizacijo Adrie Caravan, ker je pomankanja kapitala očitno. Toda trditve gospoda Anžurja, da bo z njo zagotovil 25 milijonov svežih mark, ne drži! Nastanek nove mešane firme Adria International v Parizu je posebna zgodba. Poleg tega Eurofinance ni nobena finančna institucija, temveč gre za nekakšen finančni inženiring, za podjetje iz Luksemburga, ki išče finančne aranžmaje, vendar za seboj nima neposrednega kapitala. Treba je povedati — kar je gospod Anžur zamočal — da ima Eurofinance s tem manjšim deležem pravico veta pri glasovanju. Kar je ključno in kar nas v Novem mestu najbolj skrbi, pa je, da Adria International tako prevzame štiri vitalne funkcije s sedežem v Parizu, in sicer razvoj, celotno prodajno mrežo v tujini, nabavo in finance. Podjetju v Novem mestu ostaja — brez kakršnega koli novega vložka — samo proizvodna funkcija. S to pogodbo je dobila Adria International za dvajset let brezplačno blagovno znamko. Vemo pa, kaj v poslovnem svetu pomeni tržna vrednost blagovne znamke.«

Podobno je v razgovoru za Delo lani razmišljal tudi novomeški župan Marjan Dvornik: »Možgani v Franciji, roke ostajajo v Novem mestu, takšna je kratka ocena projekta. Anžur je s pritiskom na delavce dosegel, da se je koncept internacionalizacije z Eurofinance uresničil. Po podatkih, ki jih imam sam, pa sta bila vsaj še dva ponudnika, ki sta bila pripravljena na finančni aranžma z Adrio. Eden je bil s Cipra, drugi pa izdelovalec prikolic Knaus. Po mojem mnenju sta bili obe različici boljše od sedanje. Eurofinance nima nobenega vsebinskega interesa pri prodaji prikolic, zanima ga le profit. Zelo nenavadno se mi zdi tudi, da ob tem, ko ljudje v Novem mestu 25 let oblikujejo program proizvodnje prikolic in spremljajo evropsko konkurenco, Adria International zaupa trženje človeku, ki ima veliko plačo, o tui konkurenci se uči iz prospektov, na drugi strani pa naj bi v Adrii Caravan odpuštili kar 25 odst. delavcev, da bi zmanjšali stroške. Anžur doslej še ni povedal, da bi bila Adria International 51-odstotni lastnik Adrie Caravan v Novem mestu! To je popolno obvladovanje produkta, proizvodnje, kapitala, dobčka, dislociranja iz matičnega podjetja. Naši sumi in bojzani se krepijo tudi zavoljo tega, ker doslej še nihče ni videl pogodbe, ki jo je Anžur podpisal s podjetjem Eurofinance,« je razmišljanje zaključil novomeški župan.

Milo rečeno, čudno, da po tolikih izrečenih sumih, povsem konkretnih in upravičenih, do danes še ni uradnega odgovora nanje. Je bil boter pri Anžurjevi internacionalizaciji Adrie kdo v slovenski vladi, ki se sedaj z molkom izogiba odgovornosti? Kajti če drugega ne, je moč Marjana Anžurja in Andreasa Poschacherja na podlagi vsega znanega in javnosti še neznanega osumiti kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe. Anžur kot predsednik holdinga IMV, predsednik upravnega odbora Adrie in predsednik upravnega odbora nove pariške firme Adria International ter Poschacher kot direktor Adrie Caravan in imevejevega francoskega podjetja v Parizu naj bi prestopila meje svojih pravic pri privatiziranju Imevejevega družbenega premoženja. Dokazi, ki jih imam v rokah, govorijo o tem, da naj bi bila meseca decembra 1991 brez potrebnega

sklepa in vednosti pristojnega organa upravljanja v imenu podjetja IMV, p.o., Novo mesto, sklenila z luksemburško firmo Eurofinance protokol, na podlagi katerega naj bi nato v prvi polovici lanskega leta Marjan Anžur brezplačno prenesel Imevejev lastniški delež v petih podjetjih v tujini (vsa so se ukvarjala s prikoličarsko dejavnostjo) v skupni vrednosti prek 45 (petinštirideset) milijonov francoskih frankov na podjetje Adria International v Parizu, katerega direktor je Andreas Poschacher. Anžur in Poschacher naj bi nato firmi Eurofinance omogočila na podlagi že omenjenega protokola in kasneje sklenjenega aneksa k protokolu ter na podlagi sklenjene sporazuma o delničarstvu odkup prek 200 na novo izdanih delnic Imevejevega francoskega podjetja Adria International po nominalni vrednosti, čeprav Eurofinance ni izpolnil svojih pogodbenih obveznosti ali bolje rečeno: za izpolnitev le-teh ji je bilo zagotovljeno posebno plačilo. Na ta način je luksemburški Eurofinance skupaj s še neko švicarsko firmo postal 46-odstotni solastnik Imevejevega pariškega podjetja, s tem pa tudi 46-odstotni solastnik vseh na to podjetje prenesenih lastniških deležev petih Imevejevih podjetij v tujini. Eno z drugim naj bi Anžur in Poschacher tako luksemburški in švicarski firmi na škodo IMV pridobila protipravno premoženjsko korist v znesku prek 20 milijonov francoskih frankov. Ni pa vendar niti sum, da naj bi bila Anžur in Poschacher nameravala nekaj iztržiti tudi zase. Po nekaterih podatkih naj bi prek 20 od približno dvesto delnic rezervirala pri švicarski firmi zase, tako da bi jih lahko kasneje od te firme odkupila po nominalni vrednosti, s čimer bi tudi sama postala skupaj skoraj 5-odstotna solastnika pariškega podjetja Adria International in s tem seveda tudi vsega njegovega premoženja.

Zoper Anžurja in Poschacherja pa govori še nekaj drugih dokazov. V nasprotju s predpisi naj bi se kot odgovorni osebi podjetji, ki sta jih zastopala, decembra 1991 ob sklenitvi protokola s luksemburško firmo Eurofinance zavezala, da bosta poleg že omenjenega kapitala petih Imevejevih podjetij v tujini na pariško podjetje Adria International prenesla tudi ustanovitveni kapital Imevejevega nemškega partnerja IMV Adria Wohnwagen Vertriebs GmbH v vrednosti 100.000 nemških mark in nato še prek 50 odst. aktivne podjetja Adria Caravan, d.d., Novo mesto, v dejanski vrednosti prek 120 milijonov francoskih frankov. Pri tem naj bi v protokolu za približno polovico podcenila vrednost Adrie Caravan. S tako opisano in tudi s strani Eurofinance in neke švicarske firme predvideno dokapitalizacijo podjetja Adria International v Parizu naj bi Anžur in Poschacher na škodo IMV in Adrie Caravan nameravala omenjenima tujima firmama ter delno tudi sebi (v višini skoraj 5-odstotnega deleža) pridobiti protipravno premoženjsko korist v skupni višini prek 55 milijonov francoskih frankov. Omenjeni znesek predstavlja 46 odst. od vrednosti nameravanega brezplačnega prenosa kapitala nemškega podjetja v višini 100.000 nemških mark in dejanskega premoženja novomeškega podjetja Adria Caravan, ki bi glede na njun 46-odstotni solastniški delež v Imevejevem francoskem podjetju Adria International pripadel firmi Eurofinance in nekemu švicarskemu podjetju. Resnici na ljubo je treba ob tem dodati, da srečo do realizacije omenjenega brezplačnega prenosa prek polovice neto aktivne novomeške Adrie Caravan ni prišlo, saj je Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo Republike Slovenije ob sprejetju sklepa Ustavnega sodišča Slovenije o moratoriju na uporabo člena 145/B Zakona o podjetjih ta korak preprečila.

Se bo poleg službe za stike z javnostjo novomeške IMV — slednja je žal, a očitno, na strani tistih, ki podjetje razprodajajo — vsaj tokrat oglasil še kdo? Če pač molk ni edini uradni odgovor. BOJAN BUDJA

Z igralnimi aparati mimo mejnega prehoda

Belokranjski policisti so v avtomobilu Z. P. našli štiri igralne aparate

KRASINEC — Belokranjski policisti so imeli 4. februarja dober nos. V večernih urah so na Krasincu med kontrolo mejnega pasu ustavili osebni avtomobil 33-letnega Črnomalčana Z. P. Možakar ob srečanju s policisti ni bil najbolj ravnodušen, zakaj, je bilo kmalu jasno. V njegovem avtomobilu so močje postavbe namreč našli štiri igralne avtomate, ob tem pa ugotovili, da se je Z. P. pripeljal od meje daleč od mejnega prehoda zato, ker se je hotel izogniti plačilu carinskih dajatev za uvoženo blago.

Zoper Z. P. bo zavoljo kršitve zakonov o nadzoru državne meje podan predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške, zaradi tihotapljenja igralnih aparatov, katerih vrednost znaša okroglih 250.000 tolarjev, pa bodo zoper njega ukrepali tudi carinski organi.

ODPELJAL ŽE PRIPRAVLJENI LES

DOBRAVICA - 3. februarja dopoldne je neznan predrežnik neznan kam odpeljal les, ki ga je imela ob robu gozda pri Dobravici pripravljena za odvoz F. B. iz Lavrice. Kdo jo je prehitel, še ugotavljajo, znana pa je vrednost lesa: 12.000 tolarjev.

LEP PLEN V AVTU

NOVO MESTO - 4. februarja je nekdo na Ljubljanski cesti v Novem mestu vlomil v osebni avtomobil Novomeščanke S. L. Iz vozila je odnesel usnjeno torbico z denarjem, dokumenti, rokovnikom, virmani, računi in še čim. Če bo račune poravnal, bo škoda manjša, sicer pa je ocenjena na 30.000 tolarjev.

OB ČEKE, URO, IN ŠE KAJ

TRŠKA GORA - Še neznan storilec je 5. februarja na Trški gori vlomil v terensko vozilo Nissan in iz njega I. Š. iz Bizeljskega ukradel večjo torbo, v kateri so bili dokumenti, čeki, žepni računalnik, štampljike, ure in še kaj. Neprevidni Bizelčan je ob kakšnih 50 tisočakov.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Pred dnevi se je v bistro Petra v Birčni vasi primajal F. V. iz Petan. Ker natakaraica jecljajoči in zaudarjajoči osebi ni hotela postreči z zahtevano dozo maliganov, je F. V. pričel vpiti in razgrajati. V težko glavo mu je šinila bistra ideja po maševanju: odšel je iz bistroja, se usedel na traktor in se z njim zaletel v betonsko ograjo lokala. Se je vročerkvež maševal natakaraici, traktorju ali ograji?
- Na 1. februarja dan je neznanec v Potočni vasi vlomil v leseno barako, kjer je zračna puška čuvala debelejšo srebrno zapestnico. R. B. po vlamu ni našel ne prve ne druge.
- 3. ali 4. februarja je nekdo neopazno stopil v kuhinjo stanovanja Z. R. v Kristanovi ulici v Novem mestu. Gost je dobro vedel, kaj in kje iskati. Odprl je vrata viseče kuhinjske omarice in iz nje odnesel 125.000 tolarjev. Krožnikov se ni dotaknil.
- Bela barva perja je bila kriva smrti štirih putkic, ki so imele stalno bivališče v kokošnjaku R. B. v Dolenjih Kamencih. Sredi nedeljske noči je bilo vmlomljeno v njihovo domovanje, znikav je pograbil tisto, kar je bilo v temi vidno.

Črnih posekov je vse več

Tatvine po dolenjskih in belokranjskih gozdovih postajajo že vsakodnevni pojav

BUTORAJ, MALI SLATNIK — Število črnih posekov po dolenjskih in belokranjskih gozdovih raste iz tedna v teden, prijave oškodovancev so domala vsakodnevne. Pred nami so trije najbolj sveži tovrstni primeri.

V gozdu v bližini Butoraja je nekdo letošnjo januarja posekal okoli trideset manjših borov, ki so bili last Butorajčana V. K. Škode je po prvih ocenah za 30.000 tolarjev. V približno enakem času se je nekdo lotil črne sečnje tudi v gozdu med Butorajem in Tribučami. Posekal in neznan kam je odpeljal deset hrastovih dreves in eno smreko. Škoda je temu primerna, lastnik gozda J. V. iz Rodin je vsaj ob 150.000 tolarjev. V času med 29. januarjem in 1. februarjem pa je na črno padalo tudi

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

TAT V REVOZU - V času med 29. januarjem in 1. februarjem je nekdo iz nedograjene lakirnice novomeške Revoza ukradel električni kabel in tako podjetje IMKO iz Ljubljane oškodoval za 10 tisočakov. VLOM V PICERIJU - V noči na 5. februar je neznanec v Črnomlju vlomil v tamkajšnjo picerijo J. L. in iz registrske blagajne zmaknil dva tisočaka, s police pa steklenico viskija. Lastnik z Božakovega je ob pet tisočakov.

OSUMLJEN TATVINE - 30-letni B. Š. iz Rodin je utemeljeno osumljen, da je 3. februarja izpred stanovanjske hiše v Rodinah odpeljal 30 letov in tako lastnika D. H. prikradl za 9.000 tolarjev.

PONOČI PO PIJAČO - V noči na 5. februar je nekdo v Črnomlju vlomil v bife D. K. in mu odnesel več žgane pijače ter nekaj čokolad. Lastnica je oškodovana za 6.000 tolarjev.

OB TRIFAZNI ELEKTROMOTOR - Neznanec je med 29. januarjem in 1. februarjem iz garaže Mokronožana Š. U. ukradel trifazni elektromotor, vreden vsaj 12 tisočakov.

VLOM V AVTO - 4. februarja zvečer je nekdo pred gostinskimi lokalom v Dobruški vasi vlomil v osebni avto Ljubljankanec T. Č. in ji odnesel usnjeno torbico z dokumenti, denarnico, ključi in ostalimi drobnarijami. Škode je za 20.000 tolarjev.

NIČ NI ODNESSEL - V avto je bilo vmlomljeno tudi 5. februarja zvečer na vinorodnem območju Golušnika. Novomeščan J. G. je imel srečo, stvari v vozilu so ostale nedotaknjene.

VLOMILEC V VIKENDU - Med 1. novembrom lani in 6. februarjem letos je nekdo v Knežiji nad Karteljevimi vlomil v vikend A. P. iz Srednje Dobrave. Odsel je nekaj hrane in pijače ter odejo.

TAT V SKUPNIH GARAJAH - Prejšnji teden je nekdo z osebnega avtomobila R 4, parkiranega v skupnih garajah na Cesti herojev v Novem mestu, ukradel rezervno kolo in tako F. M. prikradl za 10 tisočakov.

SPET NESREČA V FARI

FARA - Na cesti Brod na Kolpi-Kočevo se je pri odcepu za Fara zgodila v noči od petka na soboto prometna nesreča, v kateri je bila precejšnja materialna škoda. Še neznan voznik je - kot kaže - s preveliko hitrostjo peljal proti Kočevju z avtom R 5. Na ovinku pri križišču za Fara ga je začelo zanašati in je trčil v hrib nad cesto. Kdo je avto vozil, v soboto (ko to poročamo) še ni bilo znano, ker policisti lastnika vozila niso dobili doma. Zvedeli pa smo, da zelo verjetno v nesreči ni bil nihče huje poškodovan, saj ni nihče iskal zdravniške pomoči niti v ambulanti v Fari niti ne v Kočevju, pa tudi na kraju nesreče ni sledov, da bi bil kdo ranjen. Uganka o vozniku bo gotovo kmalu rešena. Domačini pa pravijo, da je ta nesreča že enajsta, če štejemo le huje oz. z večjo materialno škodo, ki so se zgodile na tem kraju. Tu namreč ravni del magistralne ceste preide v nekoliko ostriši ovinek, ravnila pa premosti voznike, da vozijo prehitro.

OB BUNDO IN DIPLOMATSKI KOVČEK

LUKOVEK - Neznan storilec je 6. februarja na Lukovku odprl odklenjeni osebni avtomobil I. M. iz Dolenje Nemške vasi in mu odnesel moško bundo ter diplomatski kovček, v katerem je imel lastnik spravljeno razno dragoceno dokumentacijo. Škode je za okroglih 50 tisočakov.

IGRALCI SQUASHA NA ODMORU

NOVO MESTO - Po prvem delu prve državne squash lige je pogled na lestvico za igralce in igralke novomeškega Hrasta res razveseljujoč. Pri fantih je namreč na prvem mestu ekipa Fit Top iz Mengša s 15 točkami, Novomeščani jih imajo 13 in so drugi, dve točki za njimi pa je SK Land iz Ljubljane. Med ženskami vodi po prvem delu SK Land s 15 točkami, Fit Top Mengša jih je zbral 13, novomeški Squah klub Hrast pa 11.

MALI NOGOMET

CERKNICA - NK Cerknica pripravlja v soboto in nedeljo, 13. in 14. februarja, turnir v malem nogometu, ki so pričeli ob 9. uri v tukajšnji športni dvorani. Organizator sprejema prijave do 12. februarja do 17. ure, ko bo v okrepčevalnici "Glažek" zrebanje. Prijavnina znaša 4000 tolarjev, nakazati pa jo je potrebno na žiro račun NK Cerknica številka 50160-678-99265. Prijave sprejema Zdravko Toplak na telefon (061) 792-034.

AVTOBOM "ZMLEL" PRVOLIGAŠA

KOČEVJE - Nogometaši kočevskega Avtoboma, zlasti Vujčić, Komočar in Merdanović, igrajo izvrstno. V okviru pripravljalnih tekem so po gladki zmagi nad prvoligašem Zagorjem prejšnji teden igrali še z ljubljanskim Slovanom Mavrico. Rezultat je presenetil vse, le tistih, ki so tekmo gledali, ne. Zmaga Kočevcev s 6:1 (4:0) nad ugledno prvoligaško enajsterico bi bila lahko celo še večja, če v drugem polčasu v igro ne bi vstopili rezervni igralci. Upati je le, da bodo avtobumarji enako učinkoviti, ko bodo bili bitke za vstop v I. državno ligo.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 14. KOLO: PIONIR—KAMNIK NOVI GRANITI 3:1 (12, 7, -12, 6)

PIONIR: Brulec, Mestnik, Černač, Travižan, Smrke, Dolya, Kaliberda, Babnik, Goleš, Petkovič.

LESTVICA: 1. Salonit 28, 2. Kamnik Novi Graniti 22, 3. Pionir 22, 4. Olimpija 18 itd.

Pari prihodnjega kola: Fužinar—Pionir, Kamnik Novi Graniti—Salonit itd.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, 14. KOLO: BRANIK ROGOZA MARGIC—LIK TILIA 3:0 (10, 8, 14)

LIK TILIA: Klun, Kotnik, Starc, Turk, Vidmar, Hočevvar, Drobnik, Akrap.

LESTVICA: 1. Abes Trade Celje 26, 2. HIT Casino 20, 3. Cimos 18, 4. Avtohit Bled 18, 5. Krim 16, 6. LIK Tilia 16, 7. Gornji Grad 10 itd.

V naslednjem kolu igrajo: LIK Tilia—Cimos, Krim—Avtohit, Tabor—Abes Trade itd.

II. LIGA, moški, 12. KOLO: PIONIR II—BRASLOVČE 0:3 (-7, -9, -14)

LESTVICA: 1. Ljutomer 22, 2. Olimpija II 16, 11. Pionir II 4, 12. Celje 2.

V naslednjem kolu igrajo Novomeščani v gosteh proti Viledi II.

II. LIGA, ženske, 12. KOLO: PIONIR—BRANIK ROGOZA II 3:0 (6, 6, 10)

LESTVICA: 1. Mislinja Steel 24, 2. Pionir 20, 3. Alpin Triglav 18, 4. Prevalje 16 itd.

V 13. kolu igrajo: Mislinja Steel—Pionir, Tabor II—Alpin Triglav, Prevalje—Vital itd.

III. LIGA, moški, zahod, 10. KOLO: PORTOROŽ—MOKRONOG 2:3 (12, -9, 11, -11, -12)

LESTVICA: 1. Pan Kovinar 20, 2. Termo Lubnik 16, 3. Prvačina 16, 4. Triglav 14, 5. Mokronog 10 itd.

V naslednjem kolu igrajo Mokronožani doma s Triglavom.

III. LIGA, ženske, zahod, 10. KOLO: SOLKAN—LIK TILIA predstavljeno.

rokomet

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 15. KOLO: KVM RIBNICA—ANDOR JADRAN 23:24 (14:14)

KVM RIBNICA: Kranjc, Deržek 1, Križman, Pajnič, Ilc 3, Škaper 2, S. Mihelič 5, Lesar 3, Pušnik 7, Fajdiga 2, Gelze.

ITALCO DOBOVA—POMURKA 24:18 (12:9)

ITALCO DOBOVA: Marcola, Voglar 1, Avsec, S. Deržić 2, I. Deržić 10, Veščer, Levce 1, Glaser 9, Pavkovič, Večerič, Žibert 1, Kuhar.

Z Avtohitom hit pomladi?

Pokroviteljstvo nad novomeškim moškim roketom prevzel Avtohit — Cilj — vstop v II. državno ligo

NOVO MESTO — Dolgo o moškem roketu v mestu ob Krki ni bilo slišati spodbudnih novic, eno takih smo naposled dočakali minule dni. Pokroviteljstvo nad novomeškim roketnim klubom Loka je prevzel Avtohit, d.o.o., ki se ukvarja s prodajo avtomobilov in rezervnih delov ter opravlja servisiranje vozil iz svojega prodajnega programa. »Končno smo si oddahnil, s prejšnjim sponzorjem Yu Tir iz Sevnice nismo imeli srečne roke, bili smo bolj ali manj prepuščeni sami sebi, naposled smo se razšli. Z Avtohitom so naše želje realnejše, o novomeškem moškem roketu bo še slišati,« je bil vesel podpisal pogodbe o sodelovanju tajnik kluba Jože Bratkovič.

Novomeški rokometarji imajo letos pred seboj en sam cilj: uvrstitev v II. državno ligo. »Po jeseni smo na dobri poti, v območni ligi smo na prvem mestu z dvema točkama naskoka pred edinim konkurentom, ekipo Sevnice. Rezultat je sad strokovnega dela karlovskega trenerja Ratka Kneževiča, ki je roketu temu zapisal že tri desetletja,« razlaga Jože Bratkovič. »V prvi selekciji imamo devetnajst registriranih igralcev, veliko pa obetajo tudi kadeti. V južni skupini SRL so po jeseni tretji za ekipama Kolinške Slovana in KVM Ribnice, naša največja pozornost ta hip pa je namenjena najmlajšim. Naš cilj je z razliko od nekaterih drugih novomeških športnih kolektivov vzgajati in prodajati igralce. Pred kratkim smo predstavili

projekt »300 mladih rokometarjev«, kar pomeni, naj bi se z roketom po novomeških osnovnih šolah stalno ukvarjalo toliko igralcev. Ta čas s šolarji že delamo v OŠ Center, Šmihel, Grm in Mirna Peč, te dni pa bomo pričeli še v Stopičah in potem še povsod drugod.«

Seveda tudi brez težav ne gre. Največja je zasedenost športne dvorane pod Marofom. »Dva igralca smo dali v Trebnje, da smo v zameno dobili 40 poldrugo uro dolgih terminov za vadbo v tamkajšnji športni dvorani. Tako sedaj dvakrat tedensko treniramo v Trebnjem, enkrat pa na tribunah novomeške športne dvorane. A tudi po tej poti se da priti do uspeha.«

B. B.

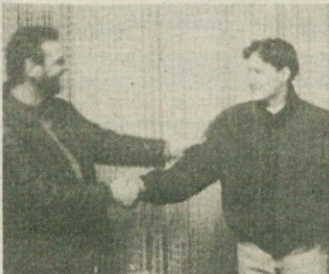
AVTOHIT SPONZOR ROKOMETASEV — Pogodbo o sodelovanju med RK Loka iz Novega mesta in Avtohitom sta podpisala predsednik kluba Franc Štupar in direktor Avtohita Janez Hrovatič (levo). Klub nosi poslej ime RK Loka Avtohit.

Pripravam Studia D se je pridružil tudi Primož Gliha

Novomeški nogometaši bodo ob morju odigrali vsaj pet tekem

STRUNJAN — Bržkone najpomembnejša novica iz tabora novomeškega nogometnega prvoligaša, ki je od minulega petka na obmorskih pripravih v Strunjanu, je vrnitev Primoža Gliha v zeleni dres Studia D. Trener Nedeljko Gugolj si je tako oddahnil, kajti Gliha že vodi z Novomeščani, prav tako tudi drugi novinec Besim Kolari iz Pristine.

Radijci bodo v Strunjanu ostali vse do nedelje, v tem času pa so ali še bodo odigrali najmanj pet prijateljskih tekem. Že minuli petek so gostovali na reški Kantridi in proti hrvaškemu prvoligašu Reki zlasti v prvem delu prikazali zelo dobro igro. Klonili so šele v nadaljevanju, ko je Gugolj dal priložnost tudi ostalim igralcem, ob koncu so slavili Rečani z 2:0. Ponedeljkov nasprotnik Studia D je bila Nafta, s katero so se Novomeščani pomerili v Kopru, prvič pa je po več kot polletnem premoru v dresu Studia D zaigral Primož Gliha. Novomeščani so zmagali z 2:0, zadetka pa sta dosegla mladi Zamida v 56. in Kosič v 80. minuti. Dan kasneje, v torek, je ekipa Studia D odpotovala v Pulj, kjer

DO POLETJA V DRESU STUDIA D — Ugibanj je konec, Sandi Pirš je v imenu kluba in pokrovitelja stisnil roko ta čas zagotovo najboljšemu slovenskemu napadalcu Primožu Glihi.

se je pomerila s hrvaškim prvoligašem Cibali (prej Dinamo Vinkovci), jutri jih čaka v Kopru tekma s Steklarjem, v soboto in nedeljo pa bržkone še dve preizkušnji, vsaj ena od teh s kakšnim res močnim nasprotnikom.

Pravzaprav edina slaba novica iz Strunjana je spisek poškodovanih, takoj da ima maser šiler polne roke dela, najbolj pa skrbi nova poškodba Kostreva, ki se je po enoletnem premoru že imenitno vključil v ekipo.

KARATE KLUB TREBNJE VABI

TREBNJE - V nedeljo, 14. februarja, organizira Karate klub Trebnje v sodelovanju s Športno zvezo Trebnje - Centrom za šport občine Trebnje odprto republiško prvenstvo v sankukai - kenshikan karateju v dvorani OŠ Trebnje. Pomerile se bodo tri kategorije: višja, srednja in kate. Zbor tekmovalcev bo 12. uri, finalne borbe pa se bodo pričele ob 15. uri. Na tekmovanju bo nastopilo vseh 10 slovenskih klubov, ki gojijo ta stil karateja. Karate klub Trebnje vpisuje tudi nove člane vsak torek in četrtek do 19.30 v telovadnici na nekdanji OŠ v Trebnjem do 18. februarja.

PISMA BRALCEV • PISMA BRALCI

Ribičem ne bo zmanjkalo dela

Metliški ribiči so bili v preteklem letu zelo uspešni — Veliko načrtov — V ponos občini, ki jim daje obilo podpore — Novo vodstvo

Metliški ribiči so na nedavnem rednem letnem občnem zboru govorili o delu v minilem in letošnjem letu. Pokazalo se je tudi, da se je v zadnjem času v ribiški družini marsikaj spremenilo na boljše, saj se je na občnem zboru zbrala večina od 105 članov, 7 članic, 6 častnih članov in 39 mladincev.

Lani so metliški ribiči največ pozornosti namenili ribniku v Prilozju ter ribiški brunarici ob njem. Številni domači ribiči ob Kolpi so nadomestili italijanske, ki se še vedno boje priti v Belo krajino zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji. Sicer pa so se metliški ribiči pomerili na številnih tekmovanjih, mladi ribiči pa so bili veseli tekmoovanja, katerega pokrovitelj je bil častni član in velik prijatelj mladine Guglielmo Dall Omo iz Bolonje. Medtem ko je bilo sodelovanje metliških ribičev s črnomaljskimi in ozelskimi lani pičlo, so se Met-

ličani skupaj s pobratimi iz Ronk in Wagne srečali v Italiji, medtem ko bo letos tovrstno srečanje v Metliki.

Ribiči so zaskrbljeni zaradi onesnaževanja in uničevanja rek, bodisi da gre za umazanijo, ki jo v Kolpo prinaša potok Obrh ali za izkop gramoza s plovečim bagrom med Bokovcem in Rosalnicami. Letos ne bodo pozabili tudi na PCB, ki ga po Lahinji prinaša v Kolpo Krupa. Lanske analize so pokazale, da ga je v reki še vedno preveč, zato ima ribiška družina v načrtih odriniti še nekaj denarja za analize rib in vodotokov. Zelo pomembni so za očiščevanje rek in obogatitev s kisikom urejeni slapovi. Lani se je izkazal član družine Julij Brinc z Otoka, ki je s svojimi delavci in prijatelji popravil tamkajšnji jez. Tudi letos bo potrebna kakšna delavna akcija, sicer pa morajo člani na leto opraviti 10 delovnih ur. Nekaj jih je, ki jih naredijo kar sto.

Sicer pa bodo metliški ribiči letos uredili notranjost brunarice v Prilozju ter okolico ribnika, kjer naj bi bil privlačen športnorekreativski prostor. Da bi popestrila ribiški turizem, je družina že naročila dva velika ribiška čolna, ki bosta na Primostku na razpolago ribičem in kopalcem. Da bi privabili nazaj italijanske ribiče in jim dokazali, da pri nas lahko lovijo brez strahu, pripravljajo Metličani 1. maja veliko ribiško tekmovanje.

IZGNANCI POVEZANI TUDI V BREŽICAH

BREŽICE - Društvo izgnancev Slovenije, ki ta čas povezuje že blizu 11.000 članov, združenih v kakih 60 krajevnih odborov, se bo v tem letu zavzemalo za materialno in moralno zadoščenje za štiriletno izgnanstvo v času 2. svetovne vojne. Zdaj so iniciativni odbor društva osnovali tudi v Brežicah. Ustanovni zbor krajevne organizacije, ki bo povezoval izgnance iz krajevnih skupnosti Brežice, Zakot-Bukošek in Šentlenart, bo jutri ob 18. uri v prostorih brežiške osnovne šole.

A. K.

Ste pravkar ustanovili podjetje ali pa ga ustanovljate? Imate vpeljano dejavnost, s prodajo pa niste zadovoljni? Želite predstaviti vašo dejavnost, a ne veste kako?

Marketing DOLENJSKI LIST pozna rešitve, primerne za vašo dejavnost in vaš žep!

Za tisk vam pripravimo:

znak podjetja
vizitke
dopise

propagandna sporočila vseh vrst in poskrbimo za objave v časopisih, revijah, na radiu, TV, itd.

Z našo pomočjo je uspeh v vaših rokah!

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068) 23-610

fax: (068) 24-898

Pokličite nas, obiskali vas bomo!

Pravi taborniki so z Mirne

Rod Mirna ima okrog 110 članov — Na državnih taborniških tekmovanjih so med najboljšimi

MIRNA - Mirenski taborniki imajo okrog 110 članov, pol fantov in pol deklet. Rod Mirna, kot se imenujejo, že aktivno deluje od 80. leta naprej, je najbolj aktiven na Dolenjskem in sodi v sam slovenski taborniški vrh. Njihovo delo poteka po skupinah oz. vodih. Delajo po programu Zveze tabornikov Slovenije. Ta pravilnik predpisuje količino znanja, ki ga mora tabornik osvojiti do določenega leta starosti. Mirenski taborniki imajo radi izlete pa tudi tekmujejo zelo radi, žal pa osvojenega znanja ne morejo preveriti na predtekmovanjih, saj na Dolenjskem nimajo konkurence.

Vsa ta leta so v taborniškem znanju vidno napredovali, lansko leto pa so bili še posebej uspešni. V februarju so se udeležili nočnega orientacijskega tekmoovanja v Medvodah. Kljub temu da so bili na tem tekmovanju prvič, so pristali na devetem mestu, na sredini. Maja so imeli v Kočevski Reki republiško orientacijsko tekmovanje, ki sodi med najtežja tovrstna tekmoovanja. Tekmovali so z dvema ekipama in dosegli 4. in 7. mesto. V maju so sodelovali tudi na kanu ščuka zletu,

na orientacijskem tekmovanju po Cerkniškem jezeru. Kljub temu da so tekmovali prvič, se je ena ekipa uvrstila na tretje in druga na šesto mesto. Konec junija so se udeležili republiškega mnogoboja za medvedke in čebelice v Zrečah in na Rogli. Vse ekipe so bile uspešne. Za tabornike nad 11 let starosti je bilo tekmovanje v mnogoboju v Kokrajah pri Nazarjah. Tekmovali so v štirih ekipah, najuspešnejša je bila ekipa fantov od 15. do 20. leta starosti. Septembra so se v Ljubljani udeležili tekmoovanja tabornikov v lokostrelstvu in tretje leto zapovrstjo osvojili zlato puščico.

Vsako leto se odpravijo tudi na taborjenje. Lani so bili v Žužemberku. Nasploh pa pravijo, da se imajo za dobre rezultate zahvaliti posluhu in pomoči mirenske osnovne šole, krajevne skupnosti ter mirenskim firmam, kot nam je povedal vodja gozdovnikov in popotnikov Emil Toman. Mirenski taborniki pa niso le dobri tekmovalci, letos se bodo preiskusili tudi kot organizatorji, saj kandidirajo za organizacijo državnega mnogoboja za popotnike, gozdovnike in grče.

J. D.

Na občnem zboru je bil za naslednji dve leti izvoljen tudi upravni odbor. Predsednik je Anton Klepec, tajnik inž. Igor Jugovič, blagajnik Zoran Dragutinič, gospodar Alojz Željko, člani pa Božidar Barbič, Boro Picelj in Ivan Sever. Izvoljeni so bili tudi člani nadzorne in gospodarskega odbora, tekmovalne komisije in disciplinskega sodišča.

IGOR JUGOVIČ

KOMU ODŠKODNINA ZA ŠKODO ZARADI SUŠE?

BREŽICE - Brežiška občina je za ublažitev škode zaradi suše prejela iz blagovnih rezerv 396 ton koruze. Razdelili so jo 968 živinorejcem, ki skupno hranijo 6.600 glav velike živine. Zrnje so razdelili po podatkih Kmečke zadruge Brežice o proizvajalcih mleka in rejcih plemenskih svinj, s pomočjo podatkov klavnice o odkupu klavne živine in podatkov Društva konjerejcev. Vse sezname je preverila tudi pospeševalna služba. Potlej prvi pomoči je občina dobila še 1.080.035 tolarjev pomoči, ki jo je v obliki regresov za gnojila in semena krmnih rastlin za strniščno setev razdelila 122 upravičencem. Gnojila so regresirali 35-odstotno, semena pa 80-odstotno.

Odpeljani les zahtevava nazaj

Po mnenju Mušiča in Bariča nerazumljivo ravnanje GG in policije

Na dveh parcelah v katastrski občini Radenci, ki sta last Janeza Mušiča iz Dol. Radencev 7 ter Jožefa Bariča iz Butoraja 11, smo 19. januarja pospravljali borov les Elektrogozdarstva Slovenije, ki je bil posekan zaradi električnega daljnovoda za Radence. Do tod je vse v redu, saj smo soglašali z uporabo zemljišč za ta namen. Toda pri delu so nas ustavili predstavniki črnomaljskega obrata GG v spremstvu dveh policistov črnomaljske policije, ki jim je policijski kodeks očitno tuj. Les so nam zasegli in ga brez našega dovoljenja odpeljali, kar so videli tudi Ludvik Kobe iz Radenc, Aleš Vidmar iz Semiča, Vinko Cerar iz Doblič in Jožef Barič z Butoraja. Tako so nas okradli za 16 prost. metrov lesa, pri tem pa ni vstet les, posekan pri čiščenju javne poti. Toda ta les je naš in zahtevamo ga nazaj ali pa naj nam ga plačajo skupaj s plačilom našega dela in stroškov. Oglasila sva se seveda tudi na policijski postaji v Črnomlju, a naju komandir, kljub temu da sva poskusila dvakrat, ni hotel sprejeti. Zato se obračava na državo in javnost, da pritisneta na ljudi, ki se obnašajo, kot da so še vedno v Jugoslaviji. Kajti podpisanimi ni bilo omogočeno dokazati resnice, čeprav nama to zagotavlja slovenska ustava.

JANEZ MUŠIČ
JOŽEF BARIČ

Lovci so po 29 letih poravnali dolg

Srno, ki je bila del plačila za kočo, je prinesel predsednik

V Dolenjskem listu sem pred dvema letoma pisal o tem, kako sem leta 1964 z ekipo najetih tesarjev sklenil ustno pogodbo z lovsko družino »Smuk« iz Semiča, da postavim lovsko brunarico na Vimolju. Dogovorjena cena za postavitev koče je bila takratnih 300 dinarjev in srnjak ali srna. Plačilo v denarju sem ob tehničnem prevzemu dobil, živali pa ne. V svojem pisanju sem omenil, da se starejši lovci, ki se ustne pogodbe še spominjo, morda sklicujejo na pravilo, da vsak dolg po tolikih letih sodno zastara. A pripomnil sem, da je to sicer res, res pa je tudi, da moralno ne zastara nikoli.

Tega se je gotovo zavedalo tudi novo mlado vodstvo lovске družine »Smuk« s predsednikom Tinkom Kumpom na čelu, ki je takoj, ko je prevzelo vajat v svoje roke, obljubilo, da bo dolg poravnalo. Prav predsednik sam mi je prinesel srno, ki so mi jo ostali dolžni njegovi predhodniki pred 29 leti. Srečen sem, da bo po Nacetovi smrti lovška koča na Vimolju bremen prosta. Članom lovске družine »Smuk«, še posebej pa njenemu predsedniku želim še veliko lovске sreče in prijetnih uric v njihovi brunarici.

JOŽE VIDMAR-NACE
Semič

Še: »Direktor je ponudil odstop«

Pojasnilo Komunale

ČRNOMELJ — V poročilu s seje črnomeljkega izvršnega sveta z naslovom »Direktor je ponudil odstop«, kjer je tekla beseda o Komunali, je bilo zapisanih tudi nekaj trditev, sicer izrečenih na seji, ki pa po mnenju Komunale ne držijo povsem oz. so jih želeli v tem javnem podjetju dopolniti. Na zasедanju občinske vlade namreč ni bilo nikogar iz Komunale, da bi trditvam lahko oporekal.

Kot je povedal direktor Komunale Bojan Košir, trditev, da njihovo podjetje potrebuje likvidnostna sredstva skoraj izključno zato, ker več kot polovica stanovanjcelv sploh ni plačala ogrevanja, sama pa ni naredila nič, da bi ga izterjala, drži le delno. Priznava, da na likvidnost vplivajo tudi neplačniki, vendar je največji problem znižanje cene oz. vrnitev na ceno, ki je veljala maja 1992. Ta pa ne pokriva stroškov enostavne reprodukcije. Mesečna fakturirana realizacija za ogrevanje je po sedaj veljavnih cenah 1.688.000 tolarjev, samo stroški premoga pa 2,4 milijona tolarjev.

Trditev, zapisana v časopisu, da Komunala pri izterjavi za ogrevanje v zadnjih treh mesecih lanskega leta ni storila ničesar, je po Koširjevem mnenju sicer točna. Vendar pripominja, da javno podjetje zaradi spora glede pravičnosti oz. nepravilnega oblikovanja cen ogrevanja, ki je potekalo v tem času, ni imelo pravne osnove za sodno izterjavo zapadlih terjatev. Ostale zapadle terjatve po njegovih zagotovilih redno izterjujejo. Pripominja še, da je delavskemu svetu Komunale in izvršnem svetu res predlagal razrešitev z direktorskega mesta, a nikoli ni omenjal zdravstvenih razlogov (kot je bilo sicer slišati na IS), saj so po njegovem razlogi za takšno odločitev popolnoma drugačni.

600 LET KOČEVSKÉ ŽUPNIJE

KOČEVJE — Letos mineva 600 let obstoja in delovanja župnije v tem mestu. Da bi ta jubilej proslavili, so v teku priprave za vrsto svečanih prireditev. Delovanje župnije je tesno povezano z delom kočevskih Nemcev, zato bodo tudi te povabili na srečanje in tako skupaj obudili spomine tudi na njihovo več kot 600-letno življenje v teh krajih.

V. D. PETDESETA RAZSTAVA GORANA HORVATA

MOZIRJE — jutri zvečer bodo v mozirski galeriji odprli razstavo 22 slikarskih platen, namenjeno počastitvi 20-letnice umetniškega ustvarjanja slikarja Gorana Horvata iz Rečice ob Savinji. Slike so iz zbirke izvirnih posredovanj komedije W. Shakespeara Kakor vam drago. Razstavo bo odprl pisatelj Tone Partljič, mladi slikar pa slavi z njo že svoj petdeseti samostojni nastop v domačih in tujih krajih.

● Pesnik je sam svoja stranka. (Pavček)

Nuklearka kot srbski ščit

Odziv na zapis s tem naslovom (DL 28. jan.)

Vsak časopis tostran ali onstran Sotle je te dni s takšno ali drugačno zamudo modroval o ponovnih grožnjah krški nuklearki. Delo je 7. januarja letos po italijanski Panorami povzelo pogovor novinarja Giovannija Porte. Ta naj bi se pogovarjal z generalmajorjem Momirjem Malčićem iz banjalškega korpusa. Ni pomembno, če je Giovanni pravilno zapisal preimek tega pistolerosa. Je namreč najmanj tretji ali četrti, ki vrti zljajano ploščo vse bolj oskopljenega KOS-a.

Za tako slaboumno psihološko vojno naj bi bil profesionalce psihiatr dr. Radovan Karadžić. Namesto da bi zdravil sfrustrirane tipe na kavču, npr. Krsta Bijelića, ki tudi ponovno kriči iz Knina, je na polomljen pograd pahnul večino Zahodne Evrope, da o obeh Amerikah ne govorimo. Omenjeni psihiatr tako dvomljivega slovesa ni, kot piše M. L. v Dolenjskem listu, svojemu trpinčenemu Balkanu zagrozil šele iz toplega in dovolj varnega fotelja iz švicarskih gora, temveč minulo poletje s Pal, ravno tako nepriznane glavnega mesta njegove prav tako dvomljive Krajine, kot je ta država ne/priznana nasploh. Sledimo lahko nekakšni zakonitosti: kadar kdo na Zahodu samo malo oznanja, da bodo Srbe potipali malo ostreje, že po nemarnem izgovarjajo ime naše nukleark.

Še: Agonija Jelinčičeve stranke

Pojasnilo (DL 4. feb.)

Slovenska nacionalna stranka sploh ni pred navedenim razpadom, pa tudi kar se tiče območnih odborov, ni tako! Res je samo to, da je nekaj hlapčevskih članov, ki slepo in bedasto sledijo Jelinčiču in njegovemu samovoljnemu obnašanju. Zato je pred razpadom on sam, ne pa stranka oz. člani SNS. Člani, ki ga podpirajo, pa so novi in sploh niso seznanjeni z delovanjem Jelinčiča in ne poznajo zadeve. Kajti res je tudi to, da je pred volitvami govoril popolnoma drugače o programu, sploh pa o meni in mojem prispevanju na Dolenjskem k njegovi popularnosti ter uspehu stranke. Najino sodelovanje je trajalo od 14. 12. 1991 do volitev.

Po volitvah pa je g. Zmago Jelinčič ukrepal na njemu zelo pogosten način, »nasvidenje!« Moje enoletno delo, popolno predanost in poštovanost za dobrobit slovenskega naroda je tako rekoč popolnoma zavrgel in izničil. Ne more pa izničiti mojega dela in dela članov območnega odbora SNS, ki so s svojim trudom prispevali k uspehu stranke. 21. 1. 1993 me je postavil za podpredsednika območnega odbora. Tu pa je poglavitno vlogo igral Rafael Kužnik, ki se je pridno prilagoval Zmagu, mene pa črnil, češ da ne sklicujem sestankov, da me ni moč dobiti po telefonu in da bi bilo bolje, da mojo vlogo prevzame Jože Turk. Na sestanku 5. 2. 1993 v Metropolu pa je spet ukrepal po nagovoru Kužnika, že tudi od prej, in me uro pred samim sestankom, kjer so se dobili Jelinčič in novi t.i. člani, izključil iz SNS. Predsedstvu stranke, kot je na sestanku zatrjeval, da obstaja, ga je sestavil šele sedaj v njegovem kriznem času. Do sedaj je vse vodil sam, tu in tam pa ga je dopolnjevala Polonca Dobrajc, ki je pristopila v SNS oktobra 1992. Sistem, ki si ga je izbral sam Jelinčič do članov območnih odborov, pa vodi k potrebi po »izrednem kongresu stranke«. Kajti vsi območni odbori po državi so mnenja, da ne more biti stranka en sam človek — Jelinčič!

Kar zadeva Rafaela Kužnika, sem ga jaz postavil na volilno mesto, toda šele kot četrtega kandidata. Zase pa sem menil, da sem bolj koristen v delu stranke v domačem kraju in na tem mestu, na katerem sem sedaj. Kajti nisem imel dosti zaupanja vanj zaradi njegovega večnega izgovarjanja, da nima časa. Po drugem sestanku v Ljubljani je Rafael Kužnik že zahteval povračila stroške vsaj za gorivo. Najbolj žalostno je pa to, da niti njegova lastna mati ni vedela, da je njen sin kot kandidat SNS na volilni listi. Člani območnega odbora vedo da je sedež stranke bil začasno pri Rafaelu Kužniku, Sela 26. Vedo pa tudi to, da je on kriv za nepravčasno obveščanje o dveh sestankih in eni predvolilni predstavitvi SNS v Stopičah. Kužnik je tudi zadržal listo članov — kandidatov, ki naj bi bili v času volitev prisotni v volilnih komisijah, čeprav je na sestanku vprilo članov obljubil, da bo vse to uredil. Vse te njegove napa-ke sem mu povedal in ga pozval, naj sodeluje s člani ter spoštuje volilce. Za mojimi hrbtom se je sestel s sedaj t.i. predsednikom Jožetom Turkom ter mu obljubil predsedniško mesto.

ZDENKO BARBO
predsednik OO SNS

V podobnem slogu jim zatem začne odgovarjati naš tisk, kar bi bilo že prav zabavno, če ne bi bilo tako žalostno. Namreč, da tisti, četudi letalci samonaričili, dvakrat ne bi zadeli v isto luknjo, da je nuklearni hram domala neprobno, če pa bi že zadeli iztrošeno gorivo, bi ga veter in Sava nesla prav do Beograda in dlje. Temu scenariju so nasledili oba posavska župana in županja in so pisali pismo samemu ministru Janši. Sedaj lahko beremo ugibanja, ali nam je Genscher poslal svoje rakete ali caga v Bush svoje patriote. Ker sam zaupam zaenkrat najbolj v naše patriote na dveh vogalih, povzdigujem glas in pozivam izvoljeni del državnega zbora iz teh logov, da v slovenskem parlamentu vpraša: »Je slovensko zunanje ministrstvo ob porajajočih se grožnjah komercialni nuklearki napravilo potrebne korake v mednarodni skupnosti? Je torej uprava za jedrsko varnost posredovala pri agenciji na Dunaju ali tudi ne inovira, s kakšnim fičfajem bi razprostrli dežnik nad krškimi atomi?

Te dni smo lahko brali in gledali, kako so električarji izklopili tok papirnice. Vidim, ki je tisti čas imela v retortah nekaj nad sto ton tekočega klora. Zanima me, kakšna odporna rasa živi na tem jugu Slovenije, da lahko vse to še vedno prenašamo.

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

Poslanski privilegiji razburjajo

Kar se pri nas dogaja, ne morem razumeti, me pa vznemirja — Je njihovo delo v primerjavi z drugim res toliko vredno, kot so ga sami ovrednotili?

Politika me nikoli ni pretirano zanimala, saj je vendar še toliko drugih področij, ki so zanimivejša od nje. Sprjaznili sem se pač z dejstvom, da sem čisto apolitično bitje. Ampak »prelomno leto 1990« je zadelo tudi mene. Postala sem polnoletna in dobila volilno pravico ter zato zdaj že zaradi državlanske dolžnosti bolj spremljam politično dogajanje. Ampak ta sprememba še ni bila tako opazna. Usodne pa so bile lanske, druge demokratične volitve v Sloveniji. Predvolilna politična kampanja je bila tako agresivna, da si tudi, če nisi hotel, spoznal vse (možne in nemožne) stranke in njihove kandidate za volilna mesta.

No, vsa presenečenja sem nekako preživel in po treznem premisleku vesela odšla na volitve. Svojo dolžnost sem opravila, zdaj naj pa še drugi (=izvoljeni) dajo kaj od sebe! Vzemirale pa so me govornice o (pre)velikih poslanskih plačah. Največja bi menda znašala 4.800 DEM, najmanjša pa 2.700

DEM. Vodilni v državnem zboru sicer trdijo, da gre za pretiravanja, toda mislim, da jim v tem primeru ni verjeti. Sprejeli so zakon o svojih plačah, kjer so zapisali, da se ne spodobi, da bi poslanec zaslužil manj kot pet povprečnih plač v gospodarstvu. Decembra je povprečna plača delavca znašala okrog 36.000 SIT, petkrat toliko pa je 180.000 SIT.

Ker pa vsi poslanci niso samo poslanci, nekateri so še člani delovnih teles ali celo njihovi predsedniki, tem pripada še funkcijski dodatek (ki je lahko tudi 100-odstoten). K temu se prišteje še funkcijski dodatek na delovno dobo. Samo za plače devetdesetih poslancem bi torej mesečno šlo najmanj 15 milijonov tolarjev. Poslancem pa pripadajo še povračila za prevoz na delo (nekaterim bodo najeli stanovanja v Ljubljani, drugi se bodo med tednevnim zasedanjem morali zadovoljiti s sobo v hotelu), regres za prehrano in letni dopust

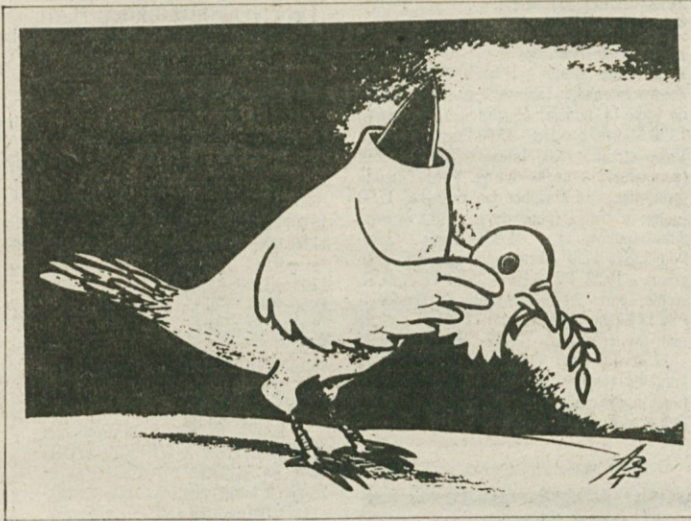
(40 do 47 dni letno), povračila stroškov za izobraževanje, jubilejne nagrade in še nekatera druga denarna povračila. V zakonu sicer piše, da lahko državni zbor osnovno za plače za polovico zniža, toda ali bo to storil?

Nekateri trdijo, da poslanske plače niso velike, saj je njihovo delo naporno in odgovorno, ne smejo opravljati še kakšne dodatne dejavnosti, njihovo premoženjsko stanje je nadzirano itd. Toda ali je njihovo delo res (najmanj) petkrat več vredno od dela ostalih delavcev? Dvomis. Skrb pa me še nekaj. Mislim, da človek, ki ima na mesec na primer 200.000 tolarjev plače, ne more razumeti človeka, ki jih na mesec dobi le 25.000 ali pa še tega ne.

Še nekaj je mojemu razumu nedoumljivo. »Skrbi« me 49 bivših poklicnih poslancev, ki imajo po zakonu (le kdo neki ga je sprejel?) pravico dobivati plačo še eno leto, če iz »objektivnih razlogov ne morejo dobiti ustrezne zaposlitve po končanem mandatu«. Za službo pa je menda res tako hudo, da so se za to pravico prijavili prav vsi bivši profesionalni poslanci razen seveda tistih, ki so bili ponovno izvoljeni. Ne morejo pa se še odločiti, ali imajo pravico do plače, ki so jo dobivali (z dodatkom za povisane življenjske stroške), ali jim pripada plača, ki jo bodo dobivali novi poslanci in je seveda višja. Kako je to mogoče? Ali v naši demokratični državi ne veljajo enake pravice za vse? Kolikor vem, če izgubiš službo, si za leto dni (ali več — odvisno od delovne dobe) prijavljen na Zavodu za zaposlovanje in prejemaš minimalni OD. Skušaj nekako preživeti, iščeš novo delovno mesto ipd., kar še zdaleč ni prijetno. In zakaj je našim poslancem to prihranjeno?

Vsega tega ne razumem, zato bi bila zelo vesela, če bi mi kdo čimprej razložil, zakaj je tako. Moj naslov je v uredništvu pod šifro »Kaj je resnica«.

LIDIJA MURN

Za vse so imeli soglasje, razen...

Malo zapoznel odmev na zapis v Prilogi Dolenjskega lista, objavljen 22. oktobra lani — »Za vse smo imeli soglasja« — vendar soglasja politokracije

»Slovenija, ki uvaža 60 do 70 odst. potrebne energije, bi morala po mnenju svetovnih energetikov močno spremeniti energetske politiko in jo bolj prilagoditi gospodarski moči in okolju.«, je zapisano v Prilogi DL 22. 10. 1992. Ali pa smo res sposobni v energetiki drugače razmišljati kot doslej?

Energetika je bila in je še vedno država v državi, ki se ne želi podrediti ekonomskemu zakonitostim tržnega gospodarstva (tudi prejšnja »ekspertna« Drnovškova vlada je bila le igračka v rokah te panoge, saj je pri določanju cenovne politike morala poseči celo po nezakonitem ukrepu, da bi ustregla energetikom, zato pa so se morali ministri opravičevati na skrajno amaterski način).

Če bi vlada imela energetske bilanco in politiko čvrsto v svojih rokah, potem zanesljivo ne bi dovolila, da lahko nastopajo uslužbenci državnih podjetij v javnosti (številni primeri nastopov direktorja ELES-a g. Kristana Ostoja, direktorja JE Krško g. Staneta Rožmana...). Gre za pomembne nastope, za premišljene oblike pritiskov na državljane — porabnike energentov in naravno ustvarjanje javnega mnenja, da bi porabnikom morda ne prišla na misel kakršnakoli državna nepokorščina, recimo misel o neplačevanju oduroških visokih prispevkov in cen za porabljeno energijo.

Ali lahko kdo recimo ugovarja trditvi, da je nesmiselno razmišljati o zapiranju jedrske elektrarne v Krškem v trenutku, ko nas Madridski energetski vrh opozarja, da smo energetske preveč odvisni od tujine?

»Dejstvo je namreč, da igra pri uravnoteženju energetske bilance pomembno vlogo prav jedrska centrala Krško, ki proizvaja varno in ekonomično električno energijo«, bi lahko dejal direktor g. Stane Rožman. Če pa začetno razmišljati, potem lahko kaj hitro pridemo do ugotovitve, da jedrsko gorivo uvažamo, nabavo financiramo s krediti iz proračuna Republike Slovenije, torej z devizami davkoplačevalcev, zasluženih v tujini? Ali niso rezervni deli tudi iz uvoza? Ali niso šolani vsi strokovnjaki

Slavko Ferbežar

OSILNICA — V soboto, 30. januarja, so se številni prebivalci, prijatelji, udeleženci NOV in sorodniki na pokopališču v Bosiljvi Loki pri Osilnici poslovili od Slavka Ferbežarja. Pokojnik je bil pokončen mož, v vrste NOV je vstopil maja 1942 in postal vojaški častnik. Z vsem žarom je bil prikovan na rodno grudo in zgornji Kolpski dolini.

V. D.

v tujini? Ali ni ves kapital za izgradnjo najet v tujini? V celoti smo pri proizvodnji »atomske« elektrike torej odvisni od tujine. Energetsko, ekonomsko in predvsem politično!

Kaj ni iz uvoza v JE Krško? Približno polovica delavcev (druga polovica je tudi iz tujine — republike Hrvaške) in ogromne količine raznih komunalnih, posebnih in radioaktivnih odpadkov, ki bodo obremenjevale veliko število bodočih generacij, ko o elektrarni nihče ne bo vedel ničesar več povedati.

»Za vse smo imeli soglasje«, je zapisal v naslovu članka novinar. Da, za vse je bilo soglasje politokracije, o soglasju stotine bodočih generacij pa takrat se-

veda nihče ni razmišljal. Ali je imela politika pravico razmišljati v naprej, za nekaj stotisoč let, kolikor bodo odpadki iz Krškega obremenjevali generacije zamanecv? Ali si danes nekdo res še vedno upa trditi, da so imeli za vse soglasje...«, ko pa ljudi v Posavju nihče ni vprašal za soglasje? In kako bi reagirala narava, če bi jo povprašali za soglasje?

O formalnih upravnih dovoljenjih, ki sploh niso bila izdana za gradnjo JE Krško ali pa so bila izdana »post festum«, res nima smisla razmišljati skozi prizmo stoletnih posledic uporabe jedrske energije na Krškem polju!

IVAN TOMŠE
Brežice

Se leta more nadaljujejo?

Se moramo opredeliti le za to ali ono stran in ni srednje poti? — Ob izidu Zelene veje

Pred kratkim je izšla druga številka Zelene veje, revije za razvojna vprašanja Kočevske. Vsekakor je treba za izid pozdraviti, vendar me je ton nekaterih člankov spodbudil k pisanju.

V Uvodu je med drugim zapisano: »Kočevska ne sme nikoli več postati zbirališče antikristov in vse je potrebno postoriti, da se to gnezdo, brlog pobijanja, snovanja nekih nenravnih dejavnosti uniči, da postane duševna zadržnost Kočevčarjev preteklost.«

Ali smo Kočevčarji res duševno zatrti, in če smo, kdo je tega kriv — sami ali kdo drug? Gotovo velik del tega bremena leži tudi na naših ramenih. Sprehod v preteklost pokaže, da smo v petdesetih letih imeli v Kočevskem okraju kar 19 kulturno-prosvetnih društev s 65 odseki, med njimi 15 pevskih zborov, 10 godb, 19 dramskih krožkov, dramski odsek Svoboda, ki je pripravil kar štiri premiere letno. Žal je vsa ta dejavnost v 60. in 70-ih letih zamrla. Delni vzrok za to je treba iskati v zunanjih faktorjih, vendar je glavni vzrok v menjavi generacij. Nosilni stebri te dejavnosti so se zaradi starosti umaknili, ni pa bilo mladih, katerim bi lahko predali štafeto palice. Mlada generacija ni več čutila navezanosti na domačo zemljo.

Vsi so si šli iskati boljši kruh drugam. Poleg tega je na Kočevskem tudi malo avtohtonega prebivalstva. Dandanes je pač tako, da vsak gleda le za lastnim dobičkom, in le malo je entuziastov, ki bi se bili pripravljeni s tem spoprijeti. A tudi če

bi se s tem želeli ukvarjati, jih kaj hitro utišajo. Strinjam se s piscem, ki je zapisal, da je potrebno odstraniti oz. zamenjati nekatere vodilne kadre. Vendar ne sme biti merilo strankarska pripadnost, temveč njihova učinkovitost. Nesmetno pa je iskati krivdo le pri njih. Tu sta še slovenski politični vrh, ki se na Kočevsko spomni le ob volitvah, ter strankarska razdeljenost samih prebivalcev. Živeli naj bi v demokraciji, a nestrpnost do drugače mislečih ni nič manjša kot v komunizmu.

Pred nas se postavlja le dve možnosti: Ali se bomo podredili liberalističnemu načinu življenja ali pa bomo žveli krščanske vrednote. Ali se moramo res opredeliti le za to ali ono stran? Problem je v tem, da ne pustijo srednje poti, da se prehaja iz ene skrajnosti v drugo.

Gotovo je krščanstvo pomemben del naše tradicije in to moramo upoštevati in spoštovati, gledati pa je treba tudi v prihodnost. Po drugi svetovni vojni so se res dogajale grozne stvari. S tem se je treba soočiti, zvedeti resnico in poravnati krivice, vsaj največje. Nepotrebno pa se mi zdi s tem obremenjevati mlado generacijo. Zanje je pomembna prihodnost, ne zanimajo se za spore svojih dedov in očetov.

V teh kritičnih razmerah se ne bi smeli opredeljevati po strankarski pripadnosti drug proti drugemu, temveč moramo strniti vrste in si izbojevati lepšo, mirnejšo, strpnjšo in predvsem varno prihodnost.

IRENA ŠKUFCA
Kočevje

Upokojenci smo vznemirjeni in razočarani

Ob predlogu zakona

Seznajeni smo s predlogom zakona, ki naj bi spremenil sedanji način usklajevanja pokojnin. Pokojnine se ne bi več usklajevale po mesečnem gibanju plač vseh zaposlenih delavcev na območju republike, kot to določa 160. člen zakona, ampak po gibanju življenjskih stroškov, in sicer le enega dela rasti teh stroškov po posebnih lestvicah, začeti s 70 odst. te rasti. Če pa rasti življenjskih stroškov v enem mesecu ne doseže 3 odst., se pokojnine sploh ne bi uskladile. Na enak način bi se usklajevale tudi druge pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se sedaj usklajujejo po gibanju plač.

Predlog je pripravilo ministrstvo za delo, socialno varstvo in družino. V vladi in državnem zboru naj bi bil zakon sprejet po hitrem postopku in se kot intervencijski uporabljal od 1. marca do 31. decembra 1993.

Tak zakon bi kruto posegel v eksistencialne možnosti večine upokojencev. Tisti, ki so pripravili tak nečloveški zakon, najbrž ne vedo, kako beraška je večina pokojnin. Od pokojnin, izplačanih za mesec december 1992, jih je bilo do 14.000 SIT 9,65 odst., do 20.500 SIT 34,90 odst., do 35.000 SIT 68,60 odst., nad 71.000 SIT jih je bilo le 1,46 in nad 77.000 SIT 0,49 odst. V obdobju januar—november leta 1992 je bilo razmerje med pokojninami in plačami: skupno vse pokojnine 70,7 odst., družinske pokojnine 55,4 odst., invalidske pokojnine 64,4 odst. in starostne 77,8 odst. Vse to so podatki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Upokojenci smo vznemirjeni in razočarani, zato protestiramo proti takšni zamisli usklajevanja pokojnin. Če se bodo po podobni zamisli, določeni v zakonu, povečevale plače delavcem v javni upravi in če bo enak ali podoben sistem v pripravljaljoči se splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti veljal tudi za plače delavcev v gospodarstvu, se bo tudi usklajevanje pokojnin po gibanju plač dejansko avtomatično ravnalo po korigiranem gibanju življenjskih stroškov. Predlagani intervencijski zakon pa za pokojnine uvaja dvakratno zniževanje usklajevanja.

Pozivamo vlado, državni zbor in vse poslance, ne glede na stranko, v kateri so, da ne sprejmejo predlaganega, za upokojece skrajno krivičnega in diskriminacijskega zakona. Želimo jih spomniti, da so pred decembrskimi volitvami v svojih programih in vabljenjih upokojencev obljubljali, da so sedanje pravice upokojencem zagotovljene in da se ne bodo ukinalje in ne zniževale. Zveza društev upokojencev Slovenije

predsednik

STANKO HVALE

ZAHVALA IZ STAVCE VASI

Jože Zupančič iz Stavce vasi pri Žužemberku, ki mu je lani avgusta strela upelnila kozolec, se zahvaljuje za denarno pomoč, ki so mu jo dali SKD Novo mesto, IS skupščine Novo mesto, KS Žužemberk, Karitas in Center za socialno delo. Prisrčno se zahvaljuje tudi vsem tistim, ki so podarili les in seno ter pomagali pri obnovi.

Pogrešajo kulturo

V Loškem potoku razstava starih knjig — Kdo bo rešil kulturni dom?

Krajevne predstavitve Glasbene šole iz Ribnice, ki ima oddelke tudi v Sodražici in Loškem Potoku, so postale tradicionalne in ob vse večji kulturni suši prava poživitev za ljubitelje kulture, zlasti glasbene. Tako je skupina 25 učencev v okviru kulturnih dni, 29. januarja nastopila na osnovni šoli v Loškem Potoku pod vodstvom mentorjev ge. Reboljeve in Nikolovskega, ki tudi sicer poučuje na oddelku v Loškem Potoku in izredno uspešno vodi enajstletniški harmonikarski orkester, poučuje pa tudi klavir.

Ob tej priložnosti je bila v osnovni šoli razstava starih knjig, ki so jih zbrali učenci med krajinami. Gre za knjige predvsem nabožne vsebine in pesmarice (najstarejši razstavljeni primerki datira v leto 1833) in nekatera dela dr. Antona Debeljaka (1887—1952), pesnika, esejista in plodnega prevajalca, potoškega rojaka, po katerem so 1972. leta poimenovali novozgrajeno osnovno šolo v Loškem Potoku.

Kljub temu da je bila prireditev ob dokaj neprimernem času, je udeležba pokazala, kako krajinj pogrešajo takšne in drugačne prireditve, za katere pa šolska telovadnica ni ravno najbolj primerna. Kulturni dom v neposredni sosesčini pa se pred očmi krajanov podira in nihče ne stori nič za njegovo rešitev, še zlasti od tedaj ne, ko se je pojavila zahteva za vrnitev nekdanjemu lastniku.

A. KOŠMERL

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 11. II.

SLOVENIJA 1

10.00 - 23.05 TELETEKST
10.15 VIDEO STRANI
10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.15 TEDENSKI IZBOR
ŽIVETI V TEMI, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
14.00 FILMSKO POPOLDNE
14.00 BUNT Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 7/13
14.25 ŽELITE, MILORD?, ponovitev 18. epizode angl. naniz.
15.15 POLETNE SANJE, amer. film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.05 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 16 ČRK, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 LJUBEZENSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj., 2/7
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 POSLOVNA BORZA
22.53 TV JUTRI
22.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.50 - 5.55 Teletekst
10.10 Video strani - 10.20 Tedenski izbor: Latvija; 10.35 Slovenija - umetnostni vodnik: Od Kanalske doline do Trsta; 10.45 Šport - 14.35 Video strani - 15.25 Akcent (ponovitev) - 16.25 Svet poroča - 17.00 SP v alpskem smučanju: svsl (ž) - 18.00 Videospon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.17 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Portret: Igor Ozim; Koncert za violino - 21.35 Letni koncert Big banda RTV (1. del) - 22.20 TV jutri - 22.25 Soja: Dragi John (42. epizoda amer. naniz.); Želite, milord? (19. epizoda angl. naniz.) - 23.40 Video strani - 1.50 SP v alpskem smučanju: vsl (m), 1. tek - 2.15 Video strani - 4.55 Vsl (m), 2. tek - 5.45 Video strani

PETEK, 12. II.

SLOVENIJA 1

10.20 - 23.50 TELETEKST
10.35 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
VIDEOŠPON
UMETNIŠKI VEČER
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BCRZA, ponovitev
13.15 VIDEO STRANI
14.40 FILMSKO POPOLDNE
14.40 DRAGI JOHN, ponovitev 42. epizode
15.05 ŽELITE, MILORD?, ponovitev 19. epizode angl. naniz.
15.55 VRNITEV NA OTOK ZAKLA-DOV, angl. nadalj., 2/10
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
16.55 EP VIDEO STRANI
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
17.15 SILAS, nemška nadalj., 9/12
17.40 PRVI USPEHI
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 16 ČRK, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 NA ROBU ZAKONA, franc. film
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.38 TV JUTRI
22.40 INTERVJU: TATJANA LIČEN
23.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.35 - 5.55 Teletekst
9.50 Video strani - 10.00 Tedenski izbor: Že veste?; 10.35 Gospodarska oddaja: Evropa 2000; 12.05 Ljubezenska preizkušnja (nemška nadalj., 2/7) - 13.00 Poročila - 15.15 Osmi dan (ponovitev) - 16.15 Alpe-Donava-Jadran - 16.45 SP v alpskem smučanju: vsl (m), posnetek - 18.00 Tok tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.00 Euroritem (11. oddaja) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Koncert simfonikov RTV Slovenija - 22.00 TV jutri - 22.05 Soja: Popolna tujca (amer. naniz., 17/28); Želite, milord? (20. epizoda angl. naniz.); Barve nasilja (amer. film) - 1.25 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), 1. tek - 2.15 Video strani - 4.55 Slalom (ž), 2. tek - 5.45 Video strani

SOBOTA, 13. II.

SLOVENIJA 1

8.55 - 1.30 TELETEKST
9.10 VIDEO STRANI
9.20 TEDENSKI IZBOR:
9.20 RADOVEDNI TAČEK
9.30 ZALJUBLJENI ZMAJ, 2/3
9.45 DOMAČA NALOGA ZA PROFESORJA A. K.
10.05 TOK TOK
10.50 NA ROBU ZAKONA, franc. film
12.30 SLOVENC V ZAMEJSTVU
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.00 FILMSKO POPOLDNE
14.00 POPOLNA TUJCA, ponovitev amer. paniz., 17/28
14.30 ŽELITE, MILORD?, ponovitev

20. dela angl. naniz.
15.20 VROČE POLETJE, češki film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM
TELESU, nemška poljudnoznan. serija, 2/8
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.12 ŽREBANJE 3 x 3
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
20.05 UTRJP
20.25 KRIZKRAŽ
21.30 ŠAMPANJSKI CHARLIE, amer. nada-lj., 3/4
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.28 TV JUTRI
23.00 SOBOTNA NOČ
23.00 VIDEO NOČ
0.20 MARVIN HAMLISCH: MOJO PESEM IGRAJO
1.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.35 - 5.55 Teletekst
9.50 Video strani - 10.00 Tedenski izbor: Jakec in čarobna lučka (angl. risana serija, 18/26); 10.10 Denver, poslednji dinozaver (ponovitev amer. naniz., 15/20); 10.35 Klub klobuk; 12.05 Zgodbe iz školjke (ponovitev) - 13.00 Poročila - 13.05 Operne zgodbe: Netopir (6. oddaja) - 14.20 Športna sobota - 19.00 Moja knjiga o džungli (18/27) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 2/7) - 21.00 Homo turisticus - 21.30 Pogled in zadeni - 22.30 Sova: Znaki zodiaka - Kozorog (nemška naniz., 10/12); Čas za ples (angl. nadalj., 1/3); Dejanje (amer. film) - 1.25 SP v alpskem smučanju: slalom (m), 1. tek - 2.15 Video strani - 4.55 Slalom (m), 2. tek - 5.45 Video strani

NEDELJA, 14. II.

SLOVENIJA 1

8.10 - 23.10 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
LJUBIM, LJUBIŠ
SILAS, ponovitev nemške nadalj., 9/12
10.45 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, ponovitev nemške poljudnoznan. serije, 18/27
11.05 OD KOLPE DO RABE, 4. oddaja
11.30 OBZORJA DUHA
12.05 LJUDJE IN ZEMLJA
12.35 VIDEO MEH
13.00 POROČILA
13.05 KRIZKRAŽ, ponovitev
14.30 FILMSKO POPOLDNE
14.30 ZNAKI ZODIAKA, nemška naniz., 10/12
15.00 VLAK OTROŠTVA IN UPANJA, češka nadalj., 1/6
16.00 SOFIJA IN CONSTANCA, angl. nadalj., 2/6
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 NEPREMAGAN, amer. film
19.05 RISANKA
19.17 LOTO
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.35 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI:
KAKO NAS VIDJO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 1/6
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.38 TV JUTRI
22.40 ŠPORTNI PREGLED
VIDEO STRANI

PONEDELJEK, 15. II.

SLOVENIJA 1

10.10 - 23.25 TELETEKST
10.25 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR

GLASBA JE ŽIVLJENJE

O tem, da smo Slovenci narod pevcev, ni nobenega dvoma. Skorajda ni Slovenca, še manj Dolenjca, da ne bi vsaj enkrat v življenju prepeval v kakšnem zboru, otroškem, mladinskem, moškem, mešanem, morda celo komornem. Sedaj pa je napočil čas, ko imamo celo na čelu naše samostojne države svoj zbor, imenovan državni zbor.

Predsednik državnega zbora gospod Herman Rigelnik je bil prejšnji teden moja tarča, a je hudo zaseden, in tako sva se zmenila, da se dobiva na glasbenem zaslšanju po 23. februarju, takoj po pustnem torku. Gospod predsednik je torej v predpustnem času hudo zaseden, mi pa lahko le upamo, da zaradi pomembnih odločitev državnega zbora ne bomo imeli še po pustu — dolgih nosov.

O posluhu in harmoniji v naših državnih organih pa sem se ta

13.00 POROČILA
13.05 ROJSTVO EVROPE, ponovitev angl. dok. serije, 2/3
13.55 VIDEO STRANI
14.15 FILMSKO POPOLDNE
14.15 DRUŽINA ADDAMS, amer. naniz., 13/16
14.40 VLAK OTROŠTVA IN UPANJA, češka nadalj., 2/6
15.30 STRIČEK VANJA, 2. del ruskega filma

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
PET PRIJATELJEV, angl. naniz., 1/13
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEDMA STEZA
20.30 GORE IN LJUDJE
21.30 DOKUMENTAREC MESECA:
TRNOVO IN KRAKOV
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 TV JUTRI
22.45 GOSPODARSKA ODDAJA
10000 OBRATOV
23.15 VIDEO STRANI

11.05 - 0.40 Teletekst
11.25 Video strani - 11.35 Tedenski izbor: Znanje za znanje: Učite se z nami; Od Kolpe do Rabe (4. oddaja); Euroritem (12. oddaja); 12.30 Športni pregled - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 15.00 Intervju: Tatjana Ličen (ponovitev) - 16.00 Utrip, Zrcalo tedna (ponovitev) - 16.30 Dober dan, Koroška - 17.00 Ljudje in zemlja (ponovitev) - 17.30 Obzorja duha (ponovitev) - 18.00 Orion - 18.50 Podjetniški klub (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Izziv morja (dok. oddaja) - 20.35 Znanost (10. oddaja) - 21.05 Andrejeva mati (amer. drama) - 21.55 Koncert za oboo - 22.20 TV jutri - 22.25 Sova: Korak za korakom (amer. naniz., 11/13); Čas za ples (angl. nadalj., 3/3); Hollywood se jih spominja (amer. dok. serija, 6/14) - 0.30 Video strani

SLOVENIJA 2

11.05 - 0.40 Teletekst
11.25 Video strani - 11.35 Tedenski izbor: Znanje za znanje: Učite se z nami; Od Kolpe do Rabe (4. oddaja); Euroritem (12. oddaja); 12.30 Športni pregled - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 15.00 Intervju: Tatjana Ličen (ponovitev) - 16.00 Utrip, Zrcalo tedna (ponovitev) - 16.30 Dober dan, Koroška - 17.00 Ljudje in zemlja (ponovitev) - 17.30 Obzorja duha (ponovitev) - 18.00 Orion - 18.50 Podjetniški klub (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Izziv morja (dok. oddaja) - 20.35 Znanost (10. oddaja) - 21.05 Andrejeva mati (amer. drama) - 21.55 Koncert za oboo - 22.20 TV jutri - 22.25 Sova: Korak za korakom (amer. naniz., 11/13); Čas za ples (angl. nadalj., 3/3); Hollywood se jih spominja (amer. dok. serija, 6/14) - 0.30 Video strani

SLOVENIJA 2

11.05 - 0.40 Teletekst
11.25 Video strani - 11.35 Tedenski izbor: Znanje za znanje: Učite se z nami; Od Kolpe do Rabe (4. oddaja); Euroritem (12. oddaja); 12.30 Športni pregled - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 15.00 Intervju: Tatjana Ličen (ponovitev) - 16.00 Utrip, Zrcalo tedna (ponovitev) - 16.30 Dober dan, Koroška - 17.00 Ljudje in zemlja (ponovitev) - 17.30 Obzorja duha (ponovitev) - 18.00 Orion - 18.50 Podjetniški klub (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Izziv morja (dok. oddaja) - 20.35 Znanost (10. oddaja) - 21.05 Andrejeva mati (amer. drama) - 21.55 Koncert za oboo - 22.20 TV jutri - 22.25 Sova: Korak za korakom (amer. naniz., 11/13); Čas za ples (angl. nadalj., 3/3); Hollywood se jih spominja (amer. dok. serija, 6/14) - 0.30 Video strani

TOREK, 16. II.

SLOVENIJA 1

9.30 - 22.55 TELETEKST
9.45 VIDEO STRANI
9.55 TEDENSKI IZBOR
9.55 ORION
10.40 HOMO TURISTIČUS
11.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM
TELESU, 2/8
12.00 IZZIV MORJA, dok. oddaja
12.30 ZNANOST, 10. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 DOKUMENTAREC MESECA:
TRNOVO IN KRAKOV, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.40 FILMSKO POPOLDNE:
14.40 KORAK ZA KORAKOM, amer. naniz., 11/13
15.05 VLAK OTROŠTVA IN UPANJA, češka nadalj., 3/6
16.05 HOLLYWOOD SE JIH SPO-MINJA, amer. dok. serija, 6/14

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

13.00 POROČILA
13.05 DOKUMENTAREC MESECA:
TRNOVO IN KRAKOV, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.40 FILMSKO POPOLDNE:
14.40 KORAK ZA KORAKOM, amer. naniz., 11/13
15.05 VLAK OTROŠTVA IN UPANJA, češka nadalj., 3/6
16.05 HOLLYWOOD SE JIH SPO-MINJA, amer. dok. serija, 6/14

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
MALA ODISEJA
ZALJUBLJENI ZMAJ, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 4 V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
21.45 TELESNI SLOGI: GOLO, angl. dok. serija, 2/4

22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 POSLOVNA BORZA
22.53 TV JUT

2225

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO,
Kidričev trg 3

objavlja
na podlagi 11. in 13. člena Kolektivne pogodbe delavcev zdrav-
stvenega zavarovanja Slovenije

prosto delovno mesto

**VODJE ODDELKA ZA FINANCE
IN RACUNOVODSTVO**

Pogoji:
— visoka izobrazba ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim de-
lovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izobrazbi predložijo v ro-
ku 8 dni po objavi na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slove-
nije, Območna enota Novo mesto, Kidričev trg 3, 68000 Novo
mesto.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem
razpisu.

Podjetje VELEMA d.o.o.

KLUB

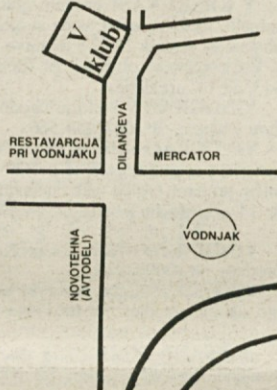
vas vabi k ugodnemu nakupu v svojo trgovino z
otroško in ostalo konfekcijo

»V klub« na Dilančevi 7.

Nudimo vam:

— dekliski piš puloverčki	1.399,00 SIT
— otr. smučarske žabe	499,00 SIT
— otroške bunde	3.999,00 SIT
— otroške teniske	799,00 SIT
— teniske	1.699,00 SIT
— moško perilo (komplet)	666,00 SIT
— moške kavbojke	1.699,00 SIT
— pullover JOGGING	770,00 SIT
— sobni copati	165,00 SIT

Vljudno vabljeni!

Podjetje NOVOTEHNA,
Trgovina na debelo in drobno p.o.
Glavni trg 10, Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge:

1. Vodja sektorja elektro dejavnosti

Razpisni pogoji:
visoka ali višješolska izobrazba elektro smeri, 3 oziroma 5 let
delovnih izkušenj.
Aktivno znanje tujega jezika.

2. Vodja sektorja strojno metalurške dejavnosti

Razpisni pogoji:
visoka ali višješolska izobrazba strojne ali komercialne smeri, 3
oziroma 5 let delovnih izkušenj.
Aktivno znanje tujega jezika.

3. Vodja sektorja gradbeništva in kemije

Razpisni pogoji:
višješolska izobrazba gradbene ali kemijske smeri, 5 let delov-
nih izkušenj.
Aktivno znanje tujega jezika.

4. Vodja oddelka goriv in maziv

Razpisni pogoji:
srednješolska izobrazba strojne smeri, 3 leta delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s trimese-
čnim poskusnim delom.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj
kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Novotehna,
trgovina na debelo in drobno, Glavni trg 10, Novo mesto, splošni
sektor.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa
o izbiri.

Adriatic

zavarovalna družba d.d. koper
assicurazioni s.p.a.

Če imate najmanj srednješolsko izobrazbo ter vas veseli
delo na terenu in z ljudmi, vam ADRIATIC zavarovalna
družba d.d. Koper PE Novo mesto nudi možnost dodatne-
ga zaslужka. Preko svojih agencij organizira delo agenta za
sklepanje zavarovanj na terenu na območju naslednjih občin:
Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika, Brežice, Krško in
Sevnica.

Pokličite nas na telefon 068/22-759 ali 22-761.

SLOVENSKA KARITAS

razpisuje natečaj fotografije na temo:

ŽIVIM S TEBOJ, KI SI DRUGAČEN

Udeleženci natečaja naj s svojimi deli prikažejo, kako lahko
drugačnost poveže ljudi v prijateljstvo.
Fotografije v črno-beli in barvni tehniki naj bodo v velikosti 13x18
cm ali večje. Na hrbtni strani poslanih del naj bodo osebni podatki
avtorja.

Dela pošljite do **28. februarja 1993** na naslov:
SLOVENSKA KARITAS
Ciril-Metodov trg 9/I
61000 Ljubljana

Izbrane fotografije bodo razstavljene v avli Teološke fakultete v
Ljubljani in razmnožene kot razglednice v dobrodelne namene.

ŠTUDENTI IN DIJAKI!

Bi želeli zaslužiti, pa ne veste kako?
Oglasite se na študentskem servisu

Kettejev drevored 3, 68000 Novo mesto
tel. (068) 23-186, 21-536, vsak dan, razen sobote in nede-
lje, od 8. do 15. ure.

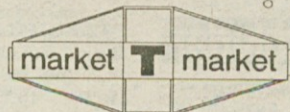

JUGOTANIN
KEMIČNA INDUSTRIJA p.o.

odkupi le PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo direktno ali preko območnih gozdnih gospo-
darstev in kmetijskih zdruag. Odkupujemo tudi les, ki ga je na-
padel kostanjev rak, s posekom takih dreves boste postopoma
obnovili svoj gozd. V primeru direktne prodaje je netto cena za
drva 1.900 SIT/prm, za dolžinski les pa 2.400 SIT/m³. Davek in
prevozne stroške plača tovarna. Les vam bomo plačali naj-
kasneje v 30 dneh na vaš žiro račun. Vse druge informacije
dobite po telefonu 0608/81-349 oziroma na Hermanovi 1 v
Sevnici.

Odslej tudi v NOVEM MESTU !

ČISTILA, PRAŠKI, LEPILA, BARVE,
IN
KOZMETIKA

**EMBALAŽO PRINESETE VI,
NAPOLNIMO JO MI,
VARČUJEMO VSI !**

INAL - detergent za posodo, 112,60 SIT / I
CIKLAM - mehčalec za perilo, 68,90 SIT / I

TEOL, T - market, Ljubljanska 27, Novo mesto
tel.: 068 / 22 - 337 (int.16)

ANONSA

SERVISNO PRODAJNI CENTER

• pooblaščen servis
• prodaja vozil
in rezervnih delov

Delovni čas: od 7. do 20. ure

Francoz nad Francozi!

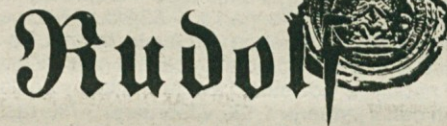
SEDAJ TUDI NA DOLENJSKEM
OBIŠČITE NAS V NAŠEM NOVEM
PRODAJNEM SALONU
SCP TERZIN, Obrtna cona TREBNJE,
tel. (068) 44-533

Prodaja na kredit ali leasing!

PODJETJA IN OBRITNIKI

Iščete kvalitetno pomoč pri svojem delu?
Od zahtevnih do pomožnih del vam sposoben in dela željan
kader poišče

ŠTUDENSKI SERVIS

Kettejev drevored 3
68000 Novo mesto
tel.(068) 23-186; 21-536
fax: (068) 23-184
vsak dan, razen sobote in nedelje, od 8. do 15. ure

Iskra Terminali T&G d.d., certificiran proizvajalec po ISO 9001

**Naprava, ki je narejena zato, da vam olajša
telefoniranje**

SELECOM

zasebni telefonski sistem, s pomočjo katerega boste na
eno samo linijo lahko priklopili kar štiri aparate (telefonske
aparate, avtomatski odzivnik, faksimilno napravo).

Omogoča:

- interne zveze med aparati
- konferenčno zvezo vseh aparatov hkrati
- vmesno interno zvezo, medtem ko govorite z zunanjim
naročnikom
- razširitev na 8 priključkov
- tarifiranje pogovorov
- priključitev domofona z električno ključavnico, alarma in
baby alarma.

Iskra Terminali T&G d.d., Ljubljanska c. 24a, Kranj
tel.: (064) 331804

TERMINALS®
European Quality and Design from Iskra

KRKA, tovarna zdravil, p.o., Novo mesto
Komisija za cenitev in odprodajo

razpisuje

javno licitacijo

na kateri želi odprodati rabljeno hotelsko opremo.

Licitacija bo v petek, 19.2.93, ob 14.30 v Zdravilišču Dol. Toplice.

Cene rabljenih avtomobilov

KRŠKO — Na avtosejmu v tem mestu so se v nedeljo, 7. februarja, cene
za rabljene avtomobile gibale takole:

		letnik	DEM
ZASTAVA	YUGO 60	82—89	1.600—5.400
	750	81—84	900—1.200
	126P	80—86	850—1.900
	101—128	86—90	2.800—5.500
RENAULT	FLORIDA	89—90	7.700
	4 GTL	87—91	4.200—7.300
	5 CAMPUS	90	11.800
LADA	9 GTD	88	11.500
	RIVA 1300	90	6.000
OPEL	SAMARA 1300	88	5.700
	KADETT 1.5 TDI-4v	90	18.000
CITROEN	KADETT 1.6D-3v	85	10.000
	AX TGE	90	12.000
VW	DIANA	79	900
	1300	76	1.600
	GOLF JGL	79	2.900
PEUGEOT	GOLF JX D	89/90	15.700
	305	79	3.500
VOLVO	340 GL	85/86	12.900
	SWIFT 1.3 GA	91	13.100
SUZUKI	CIVIC 1.2 SEDAN	90	15.000
	YAMAHA XV250	92	5.300

tedenski koledar

Četrtek, 11. februarja - Marija
Petek, 12. februarja - Eva
Sobota, 13. februarja - Katica
Nedelja, 14. februarja - Valentin
Ponedeljek, 15. februarja - Jurka
Torek, 16. februarja - Julijana
Sreda, 17. februarja - Silva

LUNINE MENE

13. februarja ob 15.57 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 12.2. (ob 20. uri) ter 13. in 14.2. ameriški zgodovinski spektakel Odkritje.

ČRNOMELJ: 12. in 14.2. ameriški akcijski film Obračun v malem Tokyu. 14.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Hrestač. 16.2. (ob 19. in 21. uri) premiera ameriškega erotičnega filma Prvinski nagon.

KRŠKO: 12. in 14.2. (ob 18. uri) ameriška melodrama Ocvrti zeleni paražniki.

METLIKA: 12.2. (ob 20. uri) erotični film Seks made in Japan. 14.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Hrestač.

NOVO MESTO: Od 11. do 14.2. (ob 16. uri, 18.15 in 20.30) ter od 15. do 18.2. (ob 18. uri in 20.15) ameriški film Prvinski nagon - Basic instinct.

kmetijski stroji

TRAKTOR TORPEDO, 4506, 2000 delovnih ur, z originalno kabino, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)57-230.

ŽETVENO NAPRAVO za BCS, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ 78-249. 527

motorna vozila

Z 101 C, letnik 1980, vozno, registrirano, prodam za 1.050 DEM. ☎ (0608)81-644.

R 8, letnik 1970, prodam. ☎ (068)47-06, Potokar.

Z 101, letnik 1984, registrirano do 9/93, ohranjeno, prodam. ☎ 49-061. 508

UNO 60 S, l. 87, prodam. ☎ 25-115, popoldan.

Z 128-1, l. GX, letnik 87, reg. do novembra 93, prodam. Cena 4000 DEM. ☎ (068)23-585.

Ljubljanska 27, NOVO MESTO (Javna skladišča)

— prodaja vozil Fiat, VW, Renault, Opel, Ford
— gotovinski odkupi rabljenih vozil
— posredniška prodaja po vaši ceni
— staro za novo, staro za staro

Ponudba meseca:

FIAT UNO 60 S od 14.200 DEM

VW POLO od 17.500 DEM

VW GOLF III. od 24.200 DEM

OPEL KADETT 1,4 LS od 20.900 DEM

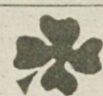
RENAULT CLIO od 20.500 DEM

SUZUKI MARUTI 10470 DEM

Vozila so na zalogi, cene so do registracije!

Tel.: (068) 26-010.

BMW 316, letnik 1988, dvoje vrat, prevoženih 34.000 km, prodam. ☎ (068)23-064. 510

AGRO d.o.o.

razpisuje prosto delovno mesto

prodajalca semen in zaščitnih sredstev za varstvo rastlin

Pogoji:

- končana srednja kmetijska šola
- odslužen vojaški rok
- vozniški izpit B kategorije

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

AGRO d.o.o., Komandanta Staneta 3, Novo mesto
tel./fax. (068) 24-132

GOLF, letnik 27.12.1989, prodam. Martin Kump, Kot 50, Semič. ☎ 56-664. 513

Z 128, letnik 1984, prodam. ☎ 23-280. 515

JUGO KORAL 55, letnik 12/89, prodam. ☎ (068)78-081 ali 44-760. 516

Z 101 GTL 55, letnik 1983, registrirano do 29/8, in novo kombinirano peč za kopalnico prodam 15 % ceneje. ☎ 47-286, popoldne. 517

DELNO KARAMBOLIRAN GOLF JXD, letnik 1987, prodam. ☎ 24-233, po 18. uri. 518

Z 101, letnik 1985 in Z 750, letnik 1984, prodam. ☎ 65-391. 520

BMW 520 I, 8/90, 38.000 km, prvi lastnik, kovinske barve, pomična streha, ABS, specialni sedeži, nastavitve volana, tamna stekla, centralno zaklepanje, klima, zelo ohranjen, prodam za 35.000 DEM. ☎ (068)22-681. 521

JUGO 45, letnik 1989, prodam. ☎ 28-654. 523

UGODNO PRODAM R trafic kasonar. ☎ 57-156. 528

Z 850, letnik 1983, v voznem stanju, neregistrirano, ugodno prodam. Stanislav Becele, Gor. Lakovnice - Cerovec, Novo mesto. 531

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 2/94, prodam. Jože Drab, Gor. Težka Voda 15, Novo mesto. 532

FIAT 126 BIS, letnik 1991, odlično ohranjen, bel, prvi lastnik, 5.600 km, prodam za 5.300 DEM. ☎ (068)25-619. 534

JUGO KORAL 60, letnik 1989, prodam. ☎ 78-160. 536

R 5 CAMPUS, star 9 mesecev, prodam. ☎ 27-178. 537

R 5 GTL, 1400 ccm, letnik 1987, in Z 750, letnik 1979, prodam. ☎ 20-579. 540

GOLF D JXD, letnik 1988, dobro ohranjen, prevoženih 71.000 km, prodam za 13.500 DEM. ☎ (068)58-249. 542

JUGO 45, letnik 1990, bel, prodam. ☎ 23-568. 545

JUGO 55, letnik 1988, prodam. ☎ (068)78-225. 549

PRODAM Z 101, l. 84, reg. do 1. 9. 93, Dilančeva 9. ☎ 23-253. 543

Z 101 GTL 55, letnik 85, prodam za 2.600 DEM/SIT. ☎ 26-602. 544

Prodam LADO NIVO, l. 87, GOLF JX l. 85 ter R4 l. 90. ☎ 068/25-325. 545

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 3 mesece, opravljena vsa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije. Kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Zupančič, Otovc 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova. ☎ (0608)67-578, Zdenka in Franc Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu. ☎ (0601)84-124. 385

AGROSERVIS

Popravljamo traktorje vseh znamk, tudi TOMO VINKOVIČ in kosilnice BCS, rezervni deli zagotovljeni. Varimo tudi bloke motorjev in druga ohlajila iz litin. Pridemo tudi na dom! Tel. (061) 647-630.

Bistro

VALENTINA

Vel. Bučna vas 35, ☎ (068) 25-113

Delovni čas: od 7. do 23. ure, ob nedeljah in praznikih od 10. do 20. ure.

Na VALENTINOVO, v nedeljo, 14. februarja, boste v VALENTINI prijetno presenečeni!

Priporočamo se za obisk!

(068) 25-986

AGRO d.o.o.

Prodajalna SEJALEC

Cesta k. Staneta 3, Novo mesto

Nudimo vam:

- vsa vrtna semena — domača in uvožena iz Italije
- veliko izbiri čebulnic pomladanskih rož — uvoz iz Holandije
- čebulček in česen
- BIOKOLEDAR — setveni
- sobne kalinike
- semensko koruzo, krmno peso, detelje
- vse tipe motornih žag STIHL
- motorne škroplilnice STIHL, SUPRA
- velika izbira trtnih in sadjarskih škarij — 20 tipov
- vsa zaščitna sredstva za varstvo rastlin

POSEBNA UGODNOST

motorne žage in nahrbtnne kosilnice »ALPINA« 15% popust pri gotovinskem plačilu — možnost plačila na 5 čekov brez obresti

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 424

YURENA, šola tujih jezikov Novo mesto (vpis v tečaje tujih jezikov) ☎ 23-434

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, in bele večje piščance bomo prodajali od 20. do 25. marca. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje. ☎ 44-389. 453

VALILNICA KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej tel. (068) 42-524

Sprejemamo naročila za enodnevne bele in rjave piščance, enomesečne bele piščance in šesttedenske jarkice. Se priporočamo!

PIŠČANCE, težke 1 kg, in prasice, težke od 100 do 130 kg, prodam. Vrtačič Pristavica 1, Šentjernej. ☎ 42-575. 529

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, težke, rjave nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto.

HORTING Novo mesto, svetuje, oskrbuje in vzdržuje vrtove in zelenice. ☎ 24-433. 555

Zasebna zobozdravstvena ordinacija

Dr. Sinisa

Kulašević

Šentrupert 124

Delovni čas: vsak dan od 8.30 do 12. in od 15. do 18.30

Naročila in informacije: tel. (068)40-071 47-641

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- poslovno stanovanjsko hišo v Novem mestu in hišo v Smolenji vasi
- stanovanja v Novem mestu, Straži in Sevnici
- vikend s kmetijskim zemljiščem v Zagorici pri Mirni
- posest objekta in zemljišča v Podgorju pri Zabukovju
- parcele za gradnjo vikendov v Šmarjeških Toplicah in Jagodniku pri Novem mestu
- stavbno zemljišče v Žužemberku
- kmetijsko zemljišče z zidnico v Semiču
- kmetijsko zemljišče na Raki

☎ (068) 22-282 od 8. do 19. ure
(061) 714-450 od 16. do 19. ure

HIŠO na Kvedrovi 1, Sevnica, prodam. Niko Fric. 530
VINOGRAD s starejšo zidnico, 8 a, v Soteski nad gradom ugodno prodam. ☎ (061)576-961, po 18. uri. 541

SEMENSKI KROMPIR dezire prodam. Seme lanske elite. Dostavim na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, Zabnica. ☎ (064)312-056. 544

STAREJŠI VINOGRAD na Gradniku prodam. Marija Komlenovič, Dole 2, Suhor. 550

NJIVO na Griču pri Podturnu v izmeri 1183 m², prodam za 2.900 DEM. ☎ 27-094. 552

OPREMLJENO HIŠO v bližini Papičnice Radeče oddam v najem z vrtom, njivami, travniki ter gospodarskimi poslopji. Telefon in lastni vodni vir. Možnost priraje živine ter prašičev. Resne ponudbe na ☎ (0601)82-104. 554

prodam

PLASTIČNE ZABOJE, primerne za sadje, krompir, 25/35/55 cm, poceni prodam. ☎ (066)62-311. 443

AVTOMAT za kavo (expres 2. ročke), prodam. ☎ 21-570 od 9. do 14. ure, Ljubi. 495

4000 KG sena prodam. ☎ 20-286, od 14. do 16. ure. 495

SUH SMREKOV OPAŽ (ladijski pod) širine 7 cm prodam. Cena zelo ugodna. ☎ (068)73-587. 499

SIVALNA INDUSTRIJSKA STROJA z enojnim in dvojnimi transportom prodam. ☎ (069)56-010. 504

PRODAM termoakumulacijsko peč 3 KW. ☎ 068/25-000. 504

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje — tvoje je bilo življenje. Ljubil si polja, vinske gore, smrt te od njih ločila je.

V 88. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON
MLINARIČ

s Pokleka nad Blanco

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivoma Inplet in Viator, godbi na pihala Rudnika Senovo, govorniku za poslovilne besede in g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 55. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN
OGULIN

iz Regrče vasi 1

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih izrazili sožalje, kakorkoli pomagali, darovali cvetje in sveče ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala gospodu kaplanu za lepo opravljen obred, GD Šmihel, pevcem, kolektivoma ISKRA TENEL in MKI PIONIR. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jozica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 80 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.600 tolarjev. Mali oglas do deset besed 900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 90 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in hvala 24-006; telefax 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvođa informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

MOTORNO ŽAGO Tomos Husquarna F 61 prodam 10% ceneje. Anton Sladič, Pot na Gorjance 58, Novo mesto, ☎ 20-446. 512
NOV HLADILNIK Gorenje, 250 l, prodam. ☎ (068)22-961. 514
NOV močnejši trifazni cirkular prodam. ☎ (068)24-249. 525
KOSTANJEVO KOLJE ugodno prodam in oddajam mleko na domu. Mačkovec 9, Novo mesto. 526
TELICO, brejo 7 mesecev, prodam. Potočna vas 17. 533
VEČJE KOLIČINE sena prodam. ☎ 76-567, v večernih urah. 535
ŽICO za vinogradnike in elektroagregat, 1.5 KW, rabljen, ugodno prodam. ☎ (068)84-647. 539
NOVE POGRADJE prodam po zelo ugodni ceni. Bobič, Podgora 15 a, Straža.

KALANO kostanjevo kolje za vino-grad prodam. ☎ 85-871, po 19. uri. 548
KVALITETNO SENO, 5 ton, in ko- stanjevo kolje prodam. Boričevo, ☎ 27-710, popoldan. 551

razno

GOSTINSKI LOKAL, 150 m2, vse podkleteno, s stanovanjem v samostojni hiši, prodamo, menjamo za manjšo hišo ali damo v najem. Gostilna Božič, Gabrje, ☎ 85-629, od 8. do 14. ure. 524
V VARSTVO vzamem otroke. ☎ 24-320. 538
TELSAT D.O.O., CPB 13, Brestanica. UGODNO! Na zalogi več sistemov

stereo satelitskih anten. ☎ (068)70-465, 781, ☎ (0608)81-979, četrtek in petek po 15. uri. 460
MONTAŽA KLASIČNIH IN SA-TELITSKIH ANTEN. Antene Marko Gerden, d.o.o., ☎ 44-129, zjutraj in zvečer. 557

službo dobi

ČE ŽELITE dober zaslužek in vam odgovarja delo na terenu, pokličite v četrtek in petek po 15. uri na ☎ 23-977! 392
Zaposlim simpatično dekle za delo v novem bistroju v Šentjerneju. ☎ 068/42-158. 543
ZA PRIDNO in vestno delo vam nudim 1.500 DEM mesečno. ☎ (0608)82-

498
DVE DEKLETI za delo v bistroju v Krškem zaposlimo. Sobotne in nedelje proste. ☎ (0608)31-407. 501
DEKLE, ki ima veselje do střebe v gostilni, redno ali honorarno zaposlimo. Gostilna Lampič, Stara Vrhnika 2, Vrhnika, ☎ (061)754-381. 543
KUHARICE za peko pizz iščemo. ☎ 22-366. 553

stanovanja

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu vzamem v najem. ☎ 21-803. 497
STANOVANJE v Trebnjem, 51 m2, prodam. ☎ (068)45-259. 547

V Novem mestu najamem garsonjero ali manjše stanovanje. Tel. (068) 26-094 dopoldan

Za dobo šestih mesecev vzamemo v najem opremljeno dvosobno stanovanje v novem mestu. ☎ 068/28-159

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANE ČUDOVAN

rojene Drenik

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so sočustvovali z nami in jo imeli radi. Iskrena hvala gospodu župniku za lepe besede slovesa in patronažni sestri Jožici. Hvala vsem za prelepo cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sin Milan, hčerke Ani, Joži in Mimi z družinami

Čadrece, 26. januarja 1993

V SPOMIN

*Bolečina da se skrili,
tudi solze zatajiti,
a kako srce boli, ko tebe,
ljubi Albert, več med nami ni.*

Minili sta dve leti, kar je kruta usoda tragično pretrgala nit življenja našemu ljubljenuemu sinu in bratu

ALBERTU TROHI

iz Brezovice, Šmarješke Toplice

Z bolečino v srcu se ga spominjamo in nikoli ga ne bomo pozabili.

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

*Trpljenje si prestal,
da boš v grobu mirno spal.*

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE ŠUŠTERŠIČ

iz Smolenje vasi 29, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu SDK Novo mesto in Adrii Caravan Novo mesto ter govornikom ZB in KS za ganljive besede, Domu starejših občanov za nego in skrb ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

KATARINE TOMC

iz Kota 92, Semič

se najtopleje zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in darovali cvetje in sveče, posebno smo dolžni zahvalo družini Dragovan ter Kambič, kakor tudi pevcem iz Semiča in gospodu župniku iz Metlike za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V šestnajstem letu starosti nas je nenadoma in za vedno zapustil naš dragi sin, brat in vnuk

MARKO GAŠPERŠIČ

iz Pekla 1 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.
Spomini nate, draga mami,
pa še živijo in solze naše
zdaj tvoj prerani grob rosijo.*

Komaj 51 let stara nas je zapustila draga žena, mami, mama, nečakinja in tašča

MARIJA HITI

rojena Antončič
iz Bele Cerkve 17

V teh težkih dneh se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem, sodelavkam in sodelavcem Tabletnega obrata Tovarne zdravil Krka ter vsem ostalim, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ter ter za izkazano pomoč. Zahvalo izrekamo pevcem iz Bele Cerkve, gospodu župniku za opravljen obred ter govorniku Mirku Zupančiču za ganljive besede. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili do njenega preranega groba.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu starosti je umrl naš dragi

JOŽE KAFOL

Trstenik 15

Iskreno se zahvaljujemo osebju kirurškega in internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, ki ste mu lajšali bolečine. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, za cvetje, sveče in maše. Zahvaljujemo se prav vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti: pevcem, govornikom, KS Šentrupert, vinogradnikom, čebelarjem, lovcom in gospodu župniku za tako lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Z bolečino sporočamo, da nas je v 62. letu starosti mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

STANISLAV ŠOBAR

Pionirska 22, Dolenjske Toplice

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo prijateljem, sorodnikom, sodelavcem Novolesa iz Straže in Soteske, sošolcem iz Ljubljane ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, za izražena ustna in pisna sožalja ter darovano cvetje. Zahvaljujemo se tudi kolektivoma Adria Caravan in Fenix Novo mesto. Naša zahvala g. Knezu, g. Puhanu in g. Virantu za ganljive poslovilne besede. Hvala pevcem, godbi Novoles, ZB, Društvu upokojencev, gasilcem in vsem iz Dolenjskih Toplic. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

IN MEMORIAM

dipl. ing. TONI PANJAN

iz Črnomlja, 7.2.1992 - 7.2.1993

Eno leto spominov z žalostjo in ljubeznijo.

Oče Anton, mama Ivana, sestra dr. Jasmina Panjan z družino

Črnomelj, Velenje, 7.2.1993

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

Ob izgubi dragega moža

KARLA HANZLA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste mu stali ob strani, mu poklonili cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Bolnice Novo mesto in Zdravstvenega doma Metlika, posebej dr. Mlačku, mag. Jugu za ganljive poslovilne besede, godbi za igrane žalostinke in gospodu župniku za besede tolažbe in pogrebni obred. Vsem iskrena hvala!

Žena Karlina

Metlika, 3. februar 1993

Robert Burnič

Čeprav gre za punk, masturbirt punk, hard metal core in post musicum, kot je zvrsti oz. dele zbirke poimenoval, ni nikoli odklanjal drugih glasbenih zvrsti. Dokaz za to je danes njegovo igranje na bobne v ansamblu Gottschee in K Sound XXX, ki pripadeta dvema različnima zvrstema glasbe, prav prijetno pa se počuti tudi v bobnarski sekciji kočevske Delavske godbe.

Tako, kot zna prislunhiti vsaki glasbi, ki jo, kot pravi, "pusti ob strani, če v njej nič ne najde", je že od zgodnjih šolskih let znal prislunhiti različni poeziji. Veliko je prebiral, in še vedno prebira predvsem slovenske pesnike, zaradi izredno visokih meril, ki si jih je ob tem izoblikoval, pa sebe nima za pesnika, ampak prej za tekstopisca in glasbenika. Delo, ki ga opravlja kot izučeni mizar zaradi stečaja ltasa trenutno le po pogodbi zaposlen v dolenjskem Inlesu, mu zato pomeni le "nujno zlo, potrebno za preživetje". Kljub temu pa ga jemlje resno in nič manj odgovorno kot obveznosti do svojega dveletnega sina Gala Tea.

Na delu, doma, v družbi s prijatelji ali na sprehodih, ki ga pomirjajo, ga vedno spremlja beležnica. Posvetil bi se rad pisanju pesmi, glasbi in organizaciji. S prijateljem pripravljata izid skupne pesniške zbirke, s katero se bo predstavil kot pesnik, kar po mnenju tistih, ki njegove pesmi berejo, tudi je. Kot glasbenik se je že potrdil, saj je bila skupina Gottschee na lanskoletnem Novem roku proglašena za najobetavnejšo skupino, izkazal pa se je tudi že kot dober organizator. Njegova zasluga je, da je pred nedavnim Kočevje dobilo novo kulturno-umetniško društvo, ki so ga poimenovali Center za mladinsko kulturo v Kočevju.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ŽAGMAJSTER ŠTEFAN — Na fotografiji je Stefan Žagar iz Osilnice z ženo Milko, pred njima pa je »kišta« za orodje, s katerim je izdeloval in popravljal žage daleč po svetu. Desno od »kište« je naprava, s katero je vrezoval žagi »zobe«.

Potujoči mojster

Ko so obrtniki še hodili po svetu za delom

OSILNICA — Iz Zgornje Kolpe doline so nekdanje hodili okoli po svetu, tudi do Slavonije in drugam, razni mojstri in ponujali svoje usluge. To so bili »žagmajstri«, urarji, čevljarji, krojači in drugi. S seboj so nosili tako rekoč vso svojo delavnico, vse orodje in priprave.

»Žagmajster«, mojster za popravilo in izdelavo žag, je bil nekdanji 66-letni Stefan Žagar iz Osilnice. Povedal je, da je po zadnji svetovni vojni ta potujoča obrt začela zamirati in da je danes praktično ni več. Tudi on je hodil po svetu tja do Slavonije. Orodje je imel v »kišti«, lesenem zaboju, ki je izdelan tako, da se najbolj spominja na nahrbtnik, saj ima tudi optre.

Tako »kišto«, s katero je veliko prepotoval, ima še vedno spravljeno in orodje, s katerim je izdeloval žage, tudi. Z orodjem vred je »kišta« tehtala 22 kg. Pokazal je tudi, kako jo je hitro vrgel na hrbet in ročno zapel optre.

Seveda so potujoči mojstri doživeli marsikaj. Veliko zgodb so slišali, zato so bili vedno zaželeni v družbah — predvsem gostilniških — saj so vedeli povedati veliko zanimivega in zabavnega.

J. PRIMC

Srebrni losos v prečenski Luknji

Samo Temenica v Luknji je primerna za vzgojo te zanimive in zahtevne ribe

PREČNA — V Luknji, kjer izpod mogočnih skal in razvalin Lukenjskega gradu priteče na dan Temenica, so člani ribiške družine iz Novega mesta že pred 30 leti postavili bazene za vzgojo mladih rib. Prve ribice so bile namenjene širjenju zaroda ameriške postrvi v Krki in večjih dolenjskih potokih, danes pa v ribogojnici vzgajajo tudi ribe za prodajo in celo mladice srebrnega lososa. Slednja riba je še posebej zanimiva, saj je ribogojnica v Prečni edina v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji, kjer je voda primerna za vzgojo te zahtevne ribe.

Temenica v Luknji se je po raziskavah zagrebškega Instituta Ruder Boškovič pokazala kot edina primerna. Z novomeškimi ribiči so v okviru programa FAO podpisali petletni dogovor in letos teče že osmo leto, odkar so iz Amerike dobili prve 2 grama težke mladice srebrnega lososa. Ta plemenita riba v lukenjskih bazenih plava le do svoje spolne zrelosti ko doseže težo 55 do 60 gramov. Običajno je to leto dni; zatem jo prepeljejo na Reko in najprej v Skradin, kjer reka Krka priteče v morje. Losos odrasča v mešanici morskoslanske vode, seveda v mrežastih bazenih, da ribe kasneje, ko so godne za prodajo, lahko polove. Takšno gojišče za losose so uredili tudi v Crikvenici pri

Reki. V Luknji imajo ta čas še 120.000 mladice lososa, ki jih bodo hrvaški ribičem predali sredi maja. V novomeški ribiški družini razmišljajo, da bi z vzgojo te ribe tudi nadaljevali in jo kasneje ponudili slovenskemu trgu.

J. PAVLIN

POCENI SMUKA POD KUMOM

TRBOVLJE — Odkar je odjuga pobrala sneg na Lisci, imajo Sevnici najbližje smučišče pod Kumom. Tamkaj so trboveljski ljubitelji smučanja, ki se povezujejo v smučarskem klubu Kum, uredili progo za manj zahtevne smučarje in jo zasnežili z umetnim snegom. Snega je do 30 cm, vlečnica zmora 250 smučarjev na uro, popoldanska karta za odrasle je 500 tolarjev, celodnevna karta za otroke pa 350 tolarjev. Poceni smučanje pod najvišjim zasavskim hribom Kumom (1220 m), do koder je speljana asfaltna cesta, je med tednom možno od 14. ure do mraka, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 14. ure.

PO PRVEM DELU ŠTUPAR IN POPOVIČ

KANIŽARICA — Po prvem delu prvenstva dvojic Dolenjske v kegljanju sta na vrhu Metličana Štupar in Popovič, ki sta podrla 1647 kegljev, sledita pa črnomojska dvojica Draganc-Simic s 1623 podrtimi keglji in par iz Metlike Bajuk-Ribarič s 1572 podrtimi keglji. Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto.

LOSOSI V BAZENU — Vodja ribogojnice v Prečni Boštjan Primc z mladimi lososi v mreži, ki bodo že maja mrzlo Temenico zamenjali za morje. (Foto: J.P.)

DOBRODELNI KONCERT ZA DAMELJ

ČRNOMELJ — V petek, 12. februarja, bo ob 9.30 v Kulturnem domu dobrodelni koncert, katerega čisti izkupiček bo namenjen izgradnji kopališča v najjužnejši slovenski vasi Damelj ob hrvaški meji. V programu bodo nastopili Boutique Moped show, ansambla Big ben in Tonija Verderberja, Toni Gašperič in pevec Peter Movrin iz Kočevja. Program bosta povezovali Mojca Blažej-Cirej in Natalija Petaković iz Studia D.

OTOČEC ZA VALENTINOVO

OTOČEC — Za vse zaljubljene pa seveda za vse tiste, ki so to nekoč bili, pripravljata Motelska restavracija v soboto, 13. februarja, na predvečer valentinovega, prijeten program, v katerem bodo nastopili fantje iz ansambla Veter. Tako v soboto kot v nedeljo pa vabi tudi Restavracija Casino v Garni hotelu, kjer bo igral duo Mareta, v show programu pa bo nastopila ukrajinska skupina Hot Lips. V igralnici pripravljajo za obiskovalce prijetno presenečenje.

SILVESTER MIHELČIČ V BERLINU

ČRNOMELJ — Znani belokranjski kulturni delavec, glasbenik, solist na elektronski harmoniki Silvester Mihelčič je danes odpotoval na gostovanje v Berlin. Na povabilo slovenskega kulturnega društva Slovenija bo v soboto, 13. februarja, sodeloval na proslavi kulturnega praznika in na družabnem srečanju. Društvo, ki bo letos praznovalo desetletnico delovanja, ima več kulturnih in športnih sekcij, ima pa tudi šolski odbor, ki skrbi za 80 učencev pri dopolnilnem pouku slovenskega jezika.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 18. in 20. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja Olga Jukič.

KDAJ BOMO PA ŠE MI STAVKALI?

- Stavkati so začeli policisti.
- Ja, oni so samo zagrozili z njo, pa so jim že povišali plače.
- Boljše tako, kot da bi bila po cestah zmeda.
- Carini postavljajo nestrpni. Pripravljajo se na stavko.
- Vlada bo gotovo popustila. Povišala jim bo plače, saj ne gre, da bi imela komaj rojena država zaprte meje. Pa čeprav samo za nekaj dni.
- Zdravniki imajo sramotno nizke plače. Z dežurstvi in vsemi drugimi dodatki komaj zberejo tisoč mark na mesec. Nič čudnega, če bodo štrajkali.
- Občinarji tudi. Zaradi igranja okrog kolektivnih pogodb. Baje jih je vlada opetnjastila za dve plači.
- Gotovo bodo dosegli svoje.
- Glavo so dvignile tudi vzgojiteljice v vrtcih. Enostavno so rekle, za drobiž, ki ga dobivajo kot plačo, ne bodo pazile pamžev, jim brisale ritik in solz.
- Prav imajo.
- Učitelji pa so sploh popenili. Prepričani so, da je njihovo delo zaničevano in necenjeno, in to že od tistega dne, odkar se je pojavil pred tablo prvi človek, ki se mu je reklo učitelj. Zato bodo štrajkali skupaj z vzgojiteljicami iz vrtca.
- Kaj pa bodo zahtevali?
- Naj jih pri plačah izenačijo z drugimi državnimi službenci. Pa več cvenka za šolstvo nasploh.
- K stavki se pripravljajo tudi
- sodniki, ki niso zadovoljni s svojimi plačami.
- Govori se tudi o stavki socialnih delavcev. Pa knjižničarjev.
- Med nama: nezadovoljni so tudi pisarniški uslužbenci Teritorialne obrambe. Za svoje delo bodo na štrajku, ki je pred vrati, zahtevali več tolarčkov.
- Kdaj bomo pa mi štrajkali?
- Kdo pa ste to - mi?
- Mi. Delavci. Verjetno imamo najnižje plače v Repičevini.
- Saj si čisto trapasti! Vi sploh ne smete štrajkati. Kje pa bo vlada potem dobila denar za povišanje plač vsem tistim, o katerih sva govorila?

TONI GAŠPERIČ

»Halo, tukaj je bralec Dolenjca!«

Bralci so pod drobnogled tokrat vzeli poštarje — Smeti pred policijo — Nesramna voznica — Zahvala za novo cesto

V četrtek zvečer je padalo po pošti in poštarjih, kot da bi se za to poprej dogovorili. Da bo mera polna, je tudi v petek dopoldne, ko smo hoteli preveriti pritožbe bralecev, poštini telefon nekajkrat odzvonil v prazno. Ko ima vrage mlade, pač nima samo enega.

Krajan iz Regrčev vasi, ki je cela tri desetletja naročen na Dolenjski list, je prvi zarobantil že pred 18. uro. »Šele ko sem ob 16. uri poklical na pošto, so mi prinesli Dolenjca. In to se dogaja iz tedna v teden, pošta v našem delu vasi debelo zamuja, na drugem koncu, kjer je doma vaš novinar, dobijo časopis že ob 8. uri. Naključje?« se je jezno spraševal Regrčan. Še slabše volje je bil Silvo Žonta iz Potov Vrh, Dolenjski list prejema z enodnevnno zamudo. »Poglejte, danes ga naša vas še ni dobila, ni preostalo drugega, kot da sem si ga kupil. Naročnik sem že 25 let, a če se bo to nadaljevalo, ga bom pač odpovedal. Časopis je kot žemlja: dober je, ko je svež.« Na PTT je jezo stresala tudi kranjska Zbabe vasi, ki je poštarjem svetovala, naj si kupijo kar helikopter. »Po Lobetovi ulici stresajo pošto, kakor jih je volja. Naš poštar se z motorja ne stopi, pač pa pošiljko kar zaluča proti vratom, ne oziraje se na to, ali je na njih nabiralnik ali ne. Te dni smo upokojenci dobili zdravstvene izkaznice, a sem jo komaj našla na dvorišču.« Bralca Franca D. iz Novega mesta je zanimalo, zakaj pošta zaračuna za dopisnico osem tolarjev, ko pa je na njej jasno zapisano,

da stane vsega 6 SIT. »Le kam gre razlika?« Po zaslugi kulturnega praznika in petkovih poštarjskih priprav nanj smo s Francem ostali brez odgovora. A poštarjskih klincev s tem še ni bilo konec. V imenu Jožeta Kocjana je zvala bralka z Butoraja. Strinjala se je s trditvijo v tej rubriki, ki je govorila o telefonski enakopravnosti na Butoraju. »Na krajevni skupnosti pravijo, da je telefonske številke za nove naročnike določila pošta. Če je tako, potem poštarji prekleto dobro vedo, kdo so vaški pomembnejši in kdo je njihova žlahta. Pridite k nam, imeli boste kaj pisati. Skupno bomo ugotavljali, kdo ima dvojčka in kdo ne, o tem nas namreč ni nihče obvestil. Krajevni velmožje jih seveda nimajo.«

»Prej smo plačevali za JLA, sedaj plačujemo za begunce,« se je razhudil bralec s Suhorja pri Metliki. »Delavce odpuščajte, vlada pa skrbi za begunce. A jih še nimajo dosti, pač pa jih hodijo iskati celo v Sarajevo z izgovorom, da gre za Slovence. In medtem ko eni nimamo za kruh, se gospoda v Ljubljani prepira, ali bo za sedenje v topli in udobni poslanski dvorani prejemale tri ali pet tisoč mark plače. Sramota! Pred volitvami se je po Beli krajini kar trlo politiko, sedaj nas ne potrebujejo več, Bela krajina bo znova pozabljena,« je stresal očitke Suhorčan. Ne brez razloga.

Pavli Erman iz Boštjanja smo razložili, zakaj je morala prepisovati položnico za plačilo naročnine. Gre pač za pošto muho, poštarji so uvedli nove položnice in starih ne priznavajo več. A na srečo niso povsod tako pikolovski. Le tega, zakaj v televizijemnem sporodu ni točnosti, zakaj je napovedana ena oddaja, gledati pa mora drugo, Ermanovi nismo znali pojasniti. V naš spored pač zapišemo tisto, kar napovejo ljubljanski televizijci, vse ostalo je njihova stvar.

V imenu Jožeta Matešiča se je prijazni ženski glas zahvalil za ureditev ceste med Žuniči in Preloko, kot posebej zaslužen za to pa je omenil Martina Janžekoviča, predsednika občinske skupščine, predsednika IS g. Strmca, potem g. Tottarja, cestarja Papeža in Kambiča, zlasti pa Jožeta Starešiniča.

R. G. iz Šentrupertu trdi, da jim je direktor Kmečke zadruge v sramoto, saj da ni agronom, ne pozna področja dela, po njegovem gre za človeka, ki se je na to mesto sam izvolil. Vranovskim

zdraham sta bila namenjena dva klica. Bralec iz Semiča, ki se boji povedati polno ime, da ga Vranovčani ne bi ubili, predlaga, naj smeti pričnejo voziti pred policijo, sodišče in občino. Prepričan je, da bi bilo potem smetišče hitro znova odprto in problem rešen. Drago Bedić iz Črnomoja pa je zarobantil nad »strokovnjaki«, ki so bojda trdili, da PCB ni nevaren. »Naj pridejo k meni, jim bo žena, ki je leta delala v semiški Iskri, povedala in pokazala, kako je s tem.«

Novomeščan Alojz Šenica je bil pred dnevi v Trebnjem na pogrebu. »Razkačila me je nesramnost voznice osebnega avtomobila R 5 z registracijo NM 51—791, ki je ne meneč se za pieteto in spoštovanje do pokojnika, z vozilom zapeljala v pogrebni sprevod. Sram naj jo bo!« Med zadnjimi je klicala Tatjana Fiere iz Martinje vasi, pripombo je naslovila kar na naš naslov: »Razpored Dolenjca mi ni najbolj všeč, zakaj ne bi bili bolj podobni Nedelju?« Če je, Tatjana, to edina pripomba, potem hvala za izrečeno priznanje!

B. B.

discoleka
kposov hram
Gornje Vrhopolje

Delovni čas:
sreda, četrtek, petek, sobota,
nedelja
od 20.00 — 03.00

petek, 12. 2. 1993
JOŽE SKUBIC
z ansamblom

Težka voda 1, Novo mesto
odprto: ob četrtnih, petkih, sobotah in praznikih
od 21. do 04. ure

v soboto, 13. februarja
ZLATKO DOBRIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)23-606, Dežurni novinar vam bo rad prislunhil.